

Katolički list

Zvonik

GOD. XX. BR. 6 (224) Subotica, lipanj (juni) 2013. 150,00 din

GODINA VJERE²⁰¹²
2013

Tema:

10. godišnjica Hrvatske zajednice bračnih susreta

Intervju:

preč. Franjo Ivanković, srebromisnik

Reportaža:

Gerardovo 2013.

Izložba dječjih radova

Tribina mladih u Subotici

Gerardovo 2013.

Nagrađena djeca

Mali praški Isus na velu o. Gerarda za klanjanje

Narod na misi u karmelskoj crkvi

Na grobo o. Gerarda

Slikari sa svojim radovima

VIS Apostoli Radio Marije u Somboru

Kako isprovocirati oca Gerarda?

Sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić sa svoje nebeske strane treba učiniti samo još jedan korak kako bi bio čašćen kao blaženik. S naše zemaljske strane sve je zgotovljeno. Brdo dokumenata, nastalo u višegodišnjem procesu, predano je u Rim, dan je zeleni signal i sad je o. Gerard na potezu. Po crkvenom zakonu potrebno je jedno čudo za proglašenje blaženim i još jedno kako bi bio proglašen svetim. No, čuda nigdje na vidiku! Iako je s Bogom i velikanima svoga karmelskoga reda već 57 godina, očito je tamo gore nešto zapelo. Možda o. Gerard ne poznaje crkveni zakon? Ne bi bilo z goreg da mu jedan nebeski pravnik (ako ga tamo gore ima, op. ur.) malo pojašni što i kako treba učiniti. Ili mu je možda redovnička poniznost odviše udarila u glavu pa se ne želi isticati, već poput njegovog Praškog Isusa ostat malen i nezamjetljiv; ili ga pretjerana karmelska kontemplacija priječi dati se malo više u akciju. Gdje mu je onaj žustri duh sv. Ilije Gromovnika, duhovnog oca Karmela? Kad smo se već dali u provokacije, neka to bude malo i na osobnoj razini: oče Gerarde, kako tvoj kolega, sv. Ante, praši od čudesa; čim ga zazoveš sve frca od uslišanja! A ti ništa? Prošlo je još jedno Gerardovo u Somboru, djeca su ti poslala 650 (!) likovnih radova tvog omiljenog Malog Isusa, slavili smo, pjevali smo, molili smo... I? Bit će nešto?

Dragi čitatelji, raznovrsne su teme ovog ljetnog broja *Zvonika*. Od svih njih, okomio sam se baš na oca Gerarda, kojim je obilježen ovaj mjesec. Kako ga isprovocirati? Možda nije u njemu „problem“ koliko je više u nama... Interesantno da se kao Hrvati dičimo tisućljetnom kršćanskom tradicijom te visokim postotokom katolika u društvu a imamo toliko malo kanoniziranih svetaca. Može se to tumačiti na različite načine, no, smatram da ne prepoznamo dovoljno lako svetost u vlastitoj kući. Dobro je što cijenimo i štujemo svece drugih naroda, a cijenimo li dovoljno sinove svoga naroda? Možda se u nama javlja ozbiljni kompleks manje vrijednosti, kada ne možemo sebi priznati da i naši zemljaci mogu biti sveti jednako kao i drugi velikani. Jedan župnik propovijedao je baš o tome navodeći primjer nekog trgovca koji je u izlogu imao štof domaće proizvodnje, ali za koji nitko nije pokazivao interesa. Trgovac se dosjetio pa je na štof stavio natpis: engleski štof. Roba je uskoro bila rasprodana. Možda da i mi markiramo ili brendiramo našeg oca Gerarda?

Drugo, a vjerujem i presudno pitanje jest: koliko je visok stupanj duhovnosti u našoj domaćoj Crkvi? U Markovu Evanđelju čitamo da Isus u svom zavičaju nije mogao učiniti ni jedno čudo, zbog njihove nevjere. Za beatifikaciju, odnosno kanonizaciju traže se i čudesa, kako smo prije rekli. A jedno je sigurno: gdje nema dovoljno vjere, nema ni čudesa. Pa i samo zanimanje ili nezanimanje za proglašenje svetim nekoga člana crkvene zajednice znak je i, na neki način, barometar veće ili manje duhovnosti od ređene zajednice, dakako u prvom redu crkvenih predstavnika.

Na kraju, kako isprovocirati oca Gerarda? Jedino i samo – vjerom!

Iz sadržaja

Aktualno:

Društvo umjesto instituta „Ivan Antunović“5

Tema broja:

10. godišnjica HZBS.....6

Tribina ciklusa Izazovi

Milanskog edikta:

Odnos Crkve i države9

Reportaža:

Gerardovo 2013.....24

Intervju:

Preč. Franjo Ivanković

srebromisnik28

Kutak za katehete:

Susret prvopričesnika....31

Mladi:

Želja mi je postati

svećenik.....41

Misa - a što ću ja tamo? ...43

Vjernici pitaju:

Liturgijski bonton.....47

Kršćanski stav:

Je li brak životna

zajednica žene i

muškarca?.....48

Piše: *Ana Ivković*

Kompas u srcu

Ako se u nečemu možemo poistovjetiti s Djevicom Marijom, sigurno je to onaj trenutak kada je tražila Isusa u jeruzalemskoj gužvi. S Josipom ga je tražila na sve strane, provlačili su se kroz narod i propinjali se na prste da vide što dalje. Tražili su ga i našli u hramu. Samo roditelji mogu razumjeti tu zabrinutost i takvu radost. No, svi mi često imamo onaj osjećaj da nešto tražimo. Nešto nam nedostaje i rado bismo stali na prste i pokušali vidjeti nije li ono što tražimo malo dalje. Probijamo se kroz svakodnevne obveze koje umaraju i mislimo da ćemo kada ih se oslobodimo konačno doći do onog nekog mira, spokoja, zadovoljstva, smisla ili kako god nazivali tu nedostižnu točku koja nam se uvijek čini nadohvat ruke, no uvijek izmiče.

Kada bismo zastali samo na trenutak, možda bismo uvidjeli da se sav naš život vrti oko nekog traženja, nadaanja i ponovnih razočarenja. No, mi nemamo vremena zastati, već tvrdoglavo tražimo na krivim mjestima, lutamo i tek iznemogli odustajemo. Razočarani u ljude jer su nas povrijedili i nisu razumjeli, razočarani u društvo jer je ličjemerno i pokvareno i na kraju udaljeni od Boga jer se čini da ne čuje naše molitve. Bili smo uporni, dali sve od sebe i tražili, a On nije ispunio svoje obećanje: *Tražite i naći ćete!* A mi smo tražili i uporno tražili. Ali tražili što? Tek će ovdje svi zastati. Uspjeh ili svetost? Novac ili blago? Znanje ili mudrost? Udobnost ili sebedarje? Iza mnogih naoko divnih djela možda ćemo, ako se usudimo staviti naočale iskrenosti, otkriti zrnca lažnih motiva. Lijepo smo ih upakirali u riječi, djela i želje koje zaslužuju svaku poh-

valu. Uvjereni da želimo samo dobro, ne možemo vidjeti da to nećemo naći tamo gdje smo se uputili. Dok su Marija i Josip znali gdje trebaju potražiti svoga sina, mi često ne znamo ni što tražimo. Kako ćemo onda znati prava mjesta na kojima možemo pronaći očekivano? Otuda sva naša lutanja, potrage i neuspjela traženja.

I što ćemo odgovoriti Isusu kad nas pita zašto smo ga tražili kad znamo da je Njegovo mjesto u Očevom domu? Zašto smo uporno pravili kompromise i nikako se nismo usudili okrenuti leđa svim onim mjestima na kojima znamo da ga sigurno nećemo pronaći? Vrludajući tamo-amo na kraju se nigdje ne stiže. Okrećući se za svakom sitnicom, čiji nas lažni sjaj želi zaokupiti, gubimo pravac našeg odredišta. No, ponekad je teško razlučiti putove koji vode u nova razočarenja od onog jedinog koji će nas dovesti do Isusa. Jedini ispravan kompas je otvoreno srce. Srce koje je sve svoje povjerenje stavlja u ruke Onog koji je taj kompas usmjerio prema sebi. To je srce koje zna kada treba gledati samo pravo da ga mjesta lažne sreće ne privuku i kada treba pohitati jer je traženo blizu. Takvo se srce usudi tražiti na jednom jedinom mjestu i ne boji se da negdje propušta nešto bolje. Ne uznemirava se ni ako potraga potraje, ako ga gužva i obveze salijeću jer zna da je sve to dio traženja. Najprije, ono zna da njega Isus čeka i da se raduje njihovom budućem susretu i prijateljstvu. Svi će ovi događaji, traženje, susret i neizmjerana radost, ostati u srcu. Ono će ih, poput Marije, prebirati i od njih živjeti. Oni će mu u trenucima novih iskušenja buditi nadu i podsjećati ga na jedino mjesto gdje se Isusa nalazi – Očev dom.

Društvo umjesto instituta „Ivan Antunović“

U pastoralnom centru „Augustinianum“ u Subotici 25. lipnja 2013. godine održana je izborna skupština Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“. Na izornoj skupštini usvojene su izmjene i dopune statuta a promijenjen je i naziv te ustanove.

Umjesto dosadašnjeg Katoličkog instituta, ova značajna ustanova Crkve u Hrvata Subotičke biskupije nosit će ubuduće ime **Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“**. Izbornu skupštinu pripremila je radno predsjedništvo koje je imenovao biskup **Ivan Pénzes**. Radno predsjedništvo je radilo u sastavu: **mons. Stjepan Beretić**, **dr. sc. Andrija Anišić** i **dr. sc. Josip Ivanović** dok je tajničke poslove obavljao **dr. sc. Ivica Ivanković Radak**.

Na skupštini je izabrano novo predsjedništvo Društva koje od jučer čine: **mons. Stjepan Beretić**, predsjednik, **dr. sc. Josip Ivanović**, potpredsjednik, **dr. sc. Ivica Ivanković Radak**, tajnik te **Lazar Cvijjin**, rizničar. Također su izabrani pročelnici pojedinih odjela Društva. Društvo će umjesto dosadašnjih devet odjela imati njih pet. Na čelu Bunjevačko-šokačke knjižnice „Ivan Kujundžić“ bit će **prof. Katarina Čeliković**, **Petar Skenderović** rukovodit će Arhivskim odjelom „Lajčo Budanović“, Odjel za znanost, književnost i umjetnost „Josip Andrić“ vodit će master književnosti i engleskog jezika **Kristijan Vekonj**. Na čelu Etnografskog odjela „Blaško Rajić“ bit će **prof. Jelena Piuković** a pročelnik Nakladničkog odjela „Ivan Evetović“ bit će **dr. sc. Andrija Anišić**. Osim pročelnika pojedinih odjela za članove Vijeća Društva izabrani su

Novi predsjednik Društva „Ivan Antunović“ mons. Stjepan Beretić pozdravlja biskupa Ivana Pénzesa

prostorije i djeluje u okviru pastoralnog centra „Augustinianum“ a svim nazočnim članovima Društva podijelio je svoj nadpastirski blagoslov.

Kao prvu aktivnost novoga vodstva Društva, predsjednik **mons. Stjepan Beretić** je najavio Književnu večer koja će biti održana 8. kolovoza 2013. godine a na kojoj će Društvo obilježiti 125. obljetnicu smrti svog naslovnika, biskupa Ivana Antunovića. Tom prigodom bit će i promocija doktorskog rada **Andrije Anišića**, pod naslovom: **Vjersko-moralna obnova braka i obitelji – model opstanka i naroda u djelima Ivana Antunovića**. **Mons. Beretić** je također pozvao sve članove Društva da se u listopadu pridruže studijskom putovanju u Mađarsku pod nazivom „Putovima biskupa Ivana Antunovića“.

Iz Statuta

Katoličko društvo za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ (u daljnjem tekstu: Društvo), kao sljednica Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“, udruga je vjernika katoličke vjeroispovijesti, osnovana radi očuvanja, istraživanja i unaprjeđenja kulturne, povijesne i crkvene baštine Hrvata u Bačkoj, te promicanja kršćanskih vrijednosti glede aktualnih pitanja i događaja u društvu. (Članak 1)

Na crkvenom području Društvo je mješovito i privatno vjerničko društvo s pravnom osobnošću, koje se ravna prema odredbama Zakonika kanonskog prava i ovoga Statuta.

Na građanskom području Društvo ima svojstvo pravne osobe i ravna se prema odredbama Zakona o udrugama (Službeni list RS, br. 51/2009) i ovoga Statuta te se upisuje u odgovarajući registar propisan Zakonom. (Članak 2)

Novo vodstvo Društva „Ivan Antunović“ (s lijeva na desno): tajnik dr. sc. Ivica Ivanković Radak, potpredsjednik dr. sc. Josip Ivanović i predsjednik mons. Stjepan Beretić

Josip Štefković i **dr. med. Marija Mandić**. Službu nadzora Društva vršit će **Franjo Ivanković**, **Ladislav Suknović** i **Ljubomir Mesaroš**.

Na kraju skupštine okupljenima se obratio biskup **mons. dr. Ivan Pénzes** koji je izrazio radost što će dosadašnji Institut nastaviti svoje djelovanje kao Katoličko društvo u sastavu Subotičke biskupije. Uz čestitke svim novoizabranim članovima vodstva Društva biskup je svima poželio puno uspjeha u budućem radu. On je također odobrio da Društvo ima svoje

Subotica: 10. godišnjica Hrvatske zajednice bračnih susreta

Molitvom i zajedništvom učiniti brak svetim

Pišu: Marina i Mirko Šokčić, Marija i Silvester Bašić

Sjeme Zajednice bračnih susreta na području Subotičke biskupije, na mađarskom govornom području posijali su bračni parovi koji su već doživjeli to iskustvo, a njihovu ideju podržali su i svećenici. Tadašnji nacionalni tim Hrvatske, **Andelka** i **Marijan Mađerčić** s vlč. **Josipom Koprekom**, prionuli su na realizaciju I. Originalnog vikenda Zajednice bračnih susreta u Subotici, koji je održan od 30. svibnja do 1. lipnja 2003. godine u obližnjem Totovom selu. Veliki oslonac i pomoć u organiziranju dali su članovi Mađarske zajednice bračnih susreta: **Rózsa** i **Lajos Csincsik**, **Ilonka** i **István Bali** s vlč. **Miklosom Szauerom**. Od tada počinje misija Zajednice bračnih susreta u Subotici i Vojvodini. Od tada su mnogi bračni parovi i svećenici otkrili koliko su voljeni i važni svome bračnom drugu, svom narodu i Crkvi. Većina bračnih parova koji su sudjelovali na Originalnom vikendu, progledali su i uvidjeli Božju čežnju za brakom. Mnogima je to bila prekretnica u njihovu odnosu s bračnim drugom, i zbog toga u razgovoru često koriste termin: prije vikenda i sada. Većina je aktivnije počela živjeti Evanđelje i evangelizirati suvremeno društvo, pomažući i drugima da shvate koliko su voljeni i vrijedni jedni drugima. Postali su aktivniji u župnim zajednicama, trudeći se uvijek biti desna ruka župniku.

p. Antun Trstenjak i bračni par Andelka i Marijan Mađerčić

Da se svjetiljka ne bi ugasila, dolijevaju ulje na nju, okupljajući se svakoga mjeseca na duhovne obnove, koje vodi bračni par sa svećenikom, služeći i dijeleći svoju beskrajnu ljubav, umnažajući je i nesebično šireći na taj način. S velikim oduševljenjem i zadovoljstvom svjedoče vlastiti život i tako postaju svjedoci Božjega mira u svome odnosu. Na taj način osobnim primjerom utječu na okolinu. Najprije u najužem krugu obitelji: kada se roditelji slažu, pozitivno utječu na odgoj djece i tako djeca imaju preduvjet za normalan razvoj i život. U široj obitelji kao i na poslu, na ulici, gdje god, kada drugi primijete da su se do-

godile neke pozitivne promjene, postaju znatizeljni i čude se što se to moglo dogoditi u bračnom odnosu. Slobodno možemo reći: bačeno sjeme je niklo, ostvarila se vizija tadašnjeg Nacionalnog tima Hrvatske da i na ovom prostoru zaživi Hrvatska zajednica bračnih susreta.

Zajedništvo i ljubav se uče u braku

U prilog svemu gore izrečenomu, vrijedno je spomenuti riječi **Slađane Čuljak** iz Virovitice, koja je bila jedna od sudionica prvog vikenda u Subotici, a koja nije mogla sakriti „tsunami“ prekrasnih osjećaja nakon vikenda: *Bilo je nezaboravno. Čini mi se da neću pogriješiti ako taj vikend usporedim s Handelovom Alelujom! Mislim da se vidjelo na svima nama, a u meni i sad, kad god se sjetim tog vikenda, tih parova i osjećaja koji su me prožimali, ponovno se sve probudi, i tako sam sretna što se sve to odigralo u našem rodnom zavičaju, među našim Hrvatima u Vojvodini. Neka vide da ih nismo zaboravili ni mi, a ni Mađarska zajednica bračnih susreta, koja je sve to tako nesebično i s puno ljubavi pripremila za svoju subraću Hrvate i za nas.*

Međutim, ne smijemo zaboraviti da je Crkvi više nego ikada potrebno svjedočenja, koja polaze od svakoga pojedinca. Prema svjedočenju **Marije** i

Silvestra Bašića, u ovu zajednicu ušli su u vrijeme sve većih napada na brak i obitelj, prepoznali su je kao mjesto koje bi im moglo biti od pomoći da sakrament ženidbe, jedan od sedam sakramenata Crkve, žive i održe svetim u svakodnevnom životu.

Kada bismo sagledali svako otajstvo Crkve, zaključili bismo da smo onaj središnji sakrament, Euharistiju, u mogućnosti slaviti svaki dan, te o njemu razmišljati i primati plodove. No, i drugi sakramenti koji se zrcale u ovom središnjem sakramentu, vrlo su bitni za rast vjernika ili, kao što je to slučaj u sakramentu ženidbe, za rast dvoje u sakramentu zajedništva. U želji da brak sačuvamo svetim, odlučili smo potražiti način i put kako to i ostvariti. Na tom putu smo bili pozvani u HZBS koja nas je nakon pet godina braka, sa specifičnom inicijacijom primila u svoje redove. S početka malo sumnjičavi, prihvatili smo ovu zajednicu koja nam je pomogla očuvati sakrament braka i dala neke odgovore na pitanja koja smo postavljali na početku našega zajedništva. Danas smo ponosni što pripadamo jednoj zajednici u krilu Katoličke crkve koja promiče vrijednosti zajedničkog života, vrijednos-

ti obitelji i bori se za njih, ističe ovaj bračni par.

U suvremenom svijetu, kao nikada prije, brak se mora braniti u njegovu osnovnom počelu, u zajedništvu muškarca i žene. Sve su potrebni svjedoci koji će svjedočiti o izvornom značenju obitelji i braka, i o vrijednostima koje se ne mogu promijeniti na temelju proizvoljnih stavova nekog društva ili pojedinaca. One su utkane u našu bit, i svako njihovo narušavanje je zapravo narušavanje identiteta čovjeka.

Svako dijete ima pravo na svoje roditelje, na mamu i tatu, ako pak životne okolnosti to ne dopuste, onda skrbnika kojeg će moći zvati mamom i tatom. Jednako tako svaki čovjek i žena imaju svoja ljudska prava koja moraju biti zadovoljena i zakonom zaštićena da svoju ljubav spram suprotnoga spola ozakoni i društveno privilegira.

Stoga Zajednica bračnih susreta ima veliki zadatak u našem društvu, u kojem svaki treći brak završava rastavom, oduševljavati i svjedočiti mladima, ali i onima koji su u braku, da zajedništvo dvoje ljudi kroz život treba posvećivati. Brak je pečat ljubavi, sakrament koji u ljudskom životu ostavlja ne-

Josip i Mirjana Lončar

izbrisiv trag spajanja – Božje spasenjske i ljudske volje.

Živimo stoga u nadi da će biti sve više onih koji će u današnjem društvu promicati brak kao vrijednost – suvremenu i izazovnu, koja donosi odgovore i današnjem palom svijetu. Potražite HZBS u vašoj župnoj zajednici, kod vašeg župnika, ako i vi dijelite mišljenje da je skladan brak budućnost svakog društva.

Proslava 10. obljetnice HZBS u Subotici

Prije deset godina Hrvatska zajednica bračnih susreta prvi put je na području Subotičke biskupije održala duhovnu obnovu za bračne parove i svećenike. Stoga je ova Zajednica 1. lipnja ove godine organizirala skromnu proslavu povodom te značajne obljetnice. Susretu je nazočilo preko 40 bračnih parova, 4 svećenika i 1 đakon, među kojima su bili i bračni parovi iz Mađarske zajednice bračnih susreta i bračni parovi iz Republike Hrvatske. Nakon pozdravnih riječi **Marine** i **Mirka Šokčića** uslijedilo je kratko prisjećanje u slici i riječi na protekla događanja od nastanka Zajednice. Domaćin župe Marija Majka Crkve, **mons. Slavko Večerin**, koji uvijek ustupi župne prostorije za susrete, pozdravio je sve nazočne i čestitao im obljetnicu te poželio da se Zajednica širi kako bi mogla obilježiti još puno obljetnica. Program je nastavljen duhovnom obnovom koju su vodili bračni par **Anđelka** i **Marijan Mađerčič** s **p. Antunom Trstenjakom** na temu: *Vjera – nevjera*, a za koju su nam poticaj dale Riječi iz evanđelja po Luki 24,13-25. S velikom pozornošću praćeno je izlaganje voditelja, a potom se istom pridružilo i nekoliko nazočnih koji su svojim svjedočenjima obogatili okupljene sudionike. Uvidjeli smo kolika je tanka nit koja nas dijeli između vjere i nevjere i koliko je samo malo više angažiranja i odlučnosti potrebno

da bi rasli u vjeri i širili Božju ljubav. Konkretni primjer je i nastanak Zajednice na ovim prostorima.

Nakon duhovne obnove, predstavnici Nacionalnog tima Hrvatske, **Mirjana** i **Josip Lončar**, uručili su nam dar: 80 crvenih ruža – za parove koji su prošli Originalni vikend i 7 žutih ruža – za svećenike Subotičke biskupije koji su sudjelovali na dosadašnjim originalnim vikendima, čestitali nam obljetnicu i na ustrajnosti i požrtvornosti u služenju zajednici. Kruna slavlja bila je sveta misa koju je predslavio **p. Antun Trstenjak** uz koncelebraciju **vlač. Miklosa Szauera**, **vlač. Franje Ivankovića** i **vlač. Željka Šipeka**. Kako je lijepo biti na misi gdje je podjednak broj muškaraca i žena, gdje svi aktivno sudjeluju i gdje se osjeti ljubav i zajedništvo.

Stoga, u ime Hrvatske zajednice bračnih susreta Subotice, zahvaljujemo Svemoću Bogu što nam je poslao svoje radnike u vinograd, u našu ravnicu, da osjetimo njegovu bezgraničnu ljubav. Hvala Anđelki, Marijanu i p. Tončiju, što su po tko zna koji put pohodili našu zajednicu i naveli nas da dolijemo ulje na naše svjetiljke i tako zasvijetlimo još jače. Hvala svima koji su uzveličali ovo slavlje svojom nazočnošću i svima onima koji su s nama bili u srcima. Drago nam je što postojite, ponosni smo na vas!

Marina i Mirko Šokčić

Tijelovo u Subotici

Bršančevo u subotičkoj katedrali

Blagdan Presvetog Tijela i Krvi Kristove, u narodu poznato kao Bršančevo, proslavljen je 30. lipnja u subotičkoj katedrali svete Terezije Avilske svečanom koncertiranom misom koju je predvodio subotički biskup Ivan Péntzes u zajedništvu sa svećenicima te redov-

nicima grada i okolice.

I ove su se godine mladi obukli u bunjevačku narodnu nošnju, a ovogodišnji prvopričesnici i djeca u bjelini pripremili su ružine latice kojima su željeli posuti put pred Presvetim oltarskim sakramentom. Na žalost svih prisutnih vjernika, zbog obilne kiše koja se spustila na grad svima draga tijelovska procesija nije održana. Biskup je stoga pronio kroz crkvu Presveto Tijelo Kristovo kojem su se vjernici klanjali. Na kraju mise uslijedio je blagoslov s Presvetim a prisutni su zapjevali Tebe Boga hvalimo.

Među mladima u bunjevačkoj nošnji bili su i ovogodišnji predvoditelji žetvenih svečanosti „Dužijance 2013.“, bandašica **Vedrana Cvijin** iz Subotice i bandaš **Marko Peić Tukuljac** iz Male Bosne.

Tijelovo u župi sv. Roka

Omiljen blagdan Tijela i Krvi Kristove u župi sv. Roka u Subotici proslavljen je u nedjelju, 2. lipnja svečanom misom i tijelovskom procesijom.

Članovi Pastoralnog vijeća pripremili su postaje u krugu crkve, a brojna djeca u bjelini i djevojke koje su nosile simbole Isusove muke učinili su ovo javno očitovanje vjere vrlo dostojanstvenim. Mladi su nosili i župne barjake a pjevači su u procesiji pjevali euharistijske pjesme. I vrijeme je poslušilo ovoj svečanoj tijelovskoj procesiji, u kojoj je župnik **mons. dr. Andrija Anišić** s Presvetim blagoslovio sve vjernike i cijelu župu. /Zv/

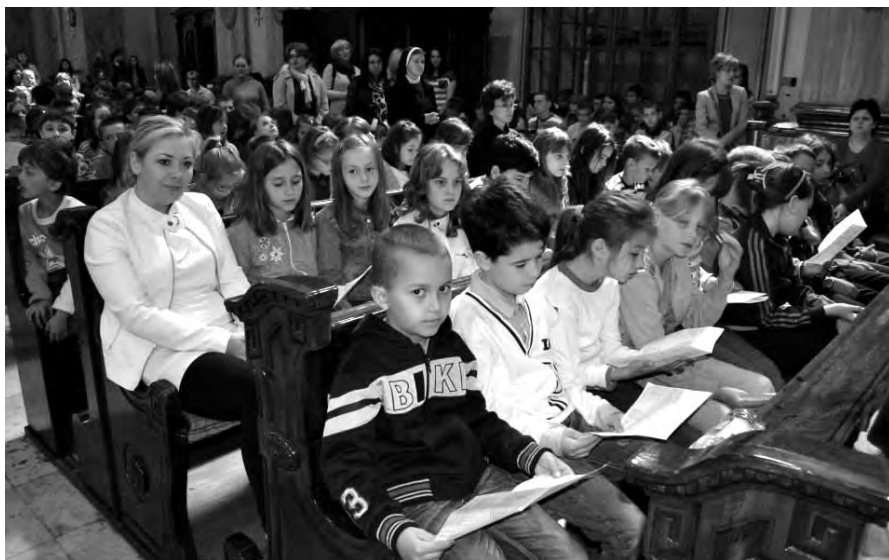

Misa zahvalnica

Djeca koja pohađaju katolički vjeronauk u školi, ali i oni najmlađi iz vrtića, okupili su se u subotu, 25. svibnja, u katedrali-bazilici svete Terezije Avilske u Subotici na svečanoj misi zahvalnici za proteklu školsku godinu.

Na ovoj sada već tradicionalnoj misi okupilo se oko 1.000 djece predškolskog, osnovnoškolskog i srednoškolskog uzrasta iz Subotice i okolice, koja pohađaju katolički vjeronauk u školi. Bila je to prigoda zahvaliti Bogu za sve primljene milosti tijekom protekle školske godine.

U zajedništvu sa svojom braćom svećenicima misu je predvodio katedralni župnik **Stjepan Beretić**. Pod svetom misom svirao je orkestar HGU „Festival bunjevački pisama“ kojim je ravnala učiteljica **Ana Čavrgov**, a za pjesmu su bili zaduženi svi, što je rezultiralo velikim složnim zborom, jedinstvenim za ovu prigodu, čija se pjesma veselo orila katedralom. S djecom su bili i oni koji ih redovito

prate, njihovi vjeroučitelji, ravnatelji škola, roditelji, a i ove godine tu su bili predsjednik HGU „Festival bunjevački pisama“ **prim. dr. Marko Sente**, ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata **Tomislav Žigmanov**, članica Izvršnog odbora Hrvatskoga nacionalnog vijeća zadužena za obrazovanje **Anđela Horvat** i drugi. /Zv/

Tribina ciklusa Izazovi Milanskog edikta Odnos Crkve i države

Na četvrtoj po redu tribini ciklusa Izazovi Milanskog edikta, održanoj 6. lipnja 2013. godine u prostoru Pastoralnog centra Augustinianum, o temi „Odnos države i crkve“ govorili su uvodničari beogradski nadbiskup mons. mr. sc. Stanislav Hočevar i sociolog religije iz Niša prof. dr. sc. Dragoljub Đorđević.

Prvi uvodničar, mons. Hočevar je rekao kako Milanski edikt ima krucijalno značenje za Europu, jer, iako nije riješio sva pitanja, ipak ih je pokrenuo. Odnos države i crkve je važan a treba biti uređen tako da država zastupa društveni i ekonomski razvitak zajednice ili naroda i služi mu, dok crkva treba davati duhovnu vrijednost ljudskome životu. Ovaj se odnos tijekom povijesti mijenjao, što je vidljivo kroz Stari i Novi zavjet, a potom i u suvremeno doba. „Zemaljska vlast mora biti u službi zajednice, naroda. Svako apsolutiziranje vodi do toga da se pokazuje zvijer koja uništava biće čovječanstva. Krist ne želi političko mesijanstvo, on je došao služiti i pokazati da svaka vlast mora biti u službi zajednice, općeg dobra. Trebamo moliti za vladare koji su u službi zajednice, da imaju snage za opće dobro“, rekao je mons. Hočevar.

Odnosu crkve i države potrebna je pozitivna podjela, svaka vlast treba biti neovisna i autonomna, ali u potrebnoj suradnji jer ljudsko biće ima i duhovne i materijalne potrebe. Nadbiskup je na kraju rekao kako živimo u vrijeme različitih totalitarizama i nemamo pravu sliku kakav je odnos države i Crkve, a nismo došli do strukturalnog dijaloga koji je veoma potreban. U svakoj državi ima pitanja na koja treba odgovoriti, kao što je bioetika, a država ne može raspolagati ljudskim životom. Stoga duhovna vlast ima dužnost braniti ljudsko biće i progovoriti o socijalnoj pravdi.

Govoreći o proslavi Milanskog edikta u Nišu, te o modelima odnosa crkve i države, drugi uvodničar prof. Dragoljub Đorđević je rekao kako nema idealnog odnosa. Odnosi se kreću od teokratskog, gdje u državama postoji državna religija i takoreći je u samoj vlasti, pa do bezbožništva, gdje se Crkva u potpunosti potiskuje i isključuje iz društva i države. Đorđević izdvaja sekularizam kao model odnosa crkve i države koji je možda i najprihvatljiviji, gledano kroz povijest i današnje njihove odnose. „Ne postoji idealna simfonija, koja bi odgovarala recimo Pravoslavnoj crkvi. Osim toga, taj se bogoslovski koncept iznimno preispituje. Osobno sam mišljenja da ako nema nekakve stvaralačke borbe između crkava i države, to baš i nije dobro“, rekao je prof. Đorđević te zaključio kako se mi sada krećemo prema modelu kooperativne odvojenosti crkve i države, o čemu svjedoči vjeronauk u školama, bogoslovni fakulteti, kapelani u vojsci i dr.

Moderator tribine **mr. Mirko Štefković** je otvarajući diskusiju rekao kako je dijalog važan jer se međusobno tako dopunjujemo a potom se moglo čuti kako nas neće spašavati „papir“ kojim bi nešto bilo dopušteno Crkvi, već naš život kojim trebamo svjedočiti i naša djela. Svi smo odgovorni za opće dobro. /Zv/

Susret ministranata u Tavankutu

Ono čemu se svaki ministrant koji vrijedno tijekom godine ministrira raduje je svakako redovit godišnji susret ministranata u Tavankutu. I ove je godine u župi Srca Isusova u Tavankutu, samo dan nakon Srca Isusova u liturgijskom kalendaru, 8. lipnja 2013. održan ovaj susret.

Tavankutska nas župa već po tko zna koji put ugošćuje, i baš kao što je srce Isusovo bilo krotko i ponizno, tako i ministrantska srca zakucaju nekako posve drugačije kada se okupe na svetoj misi svih ministranata, a koju je ove godine predvodio župnik **preč. Franjo Ivanković** u koncelebraciji sa svećenicima Subotičke biskupije.

Ono što je bilo drukčije, je da je ove godine ministrantima propovijedao budući mladomisnik **vlač. Vinko Cvijin**. U svojoj propovijedi je ispričao kako je do nedavno i sam imao veliku tremu kad bi morao izaći pred oltar, a evo danas stoji pred ministrantima kao đakon, te ih posebno ohrabrio.

Nakon mise, ministranti su imali kviz znanja, koji je svake godine osmišljen na različit način. Ove godine je na postavljeno pitanje između tri odgovora trebalo izabrati onaj točan. Sistemom ispadanja na kraju je od deset ministranata, svaka župa je imala svog predstavnika, ostalo samo njih troje, koje je bilo teško iznenaditi. Pobjedu je na kraju odnijela, nećete vjerovati ministrantica – **Larisa Skenderović** iz župe Presvetog Trojstva iz Male Bosne.

U nogometu su bile samo muške ekipe, podijeljene u tri skupine (posebno niži razredi, pa viši i u trećoj skupini srednjoškolci). U najstarijoj skupini pobjednici u nogometu bili su ministranti iz župe Josip Radnik iz Đurđina, u srednjoj skupini su pobijedila djeca iz Marije Majke Crkve iz Aleksandrova, a među najmanjima su pobjedu odnijeli ministranti iz Sonte, župa sv. Lovre. No, ministrantima je važnije od pobjede sudjelovati i biti službenik oltara – ministrant.

Na kraju su sva djeca, a ove ih je godine bilo preko stotinu, ručala grah, koji su pripremili suradnici preč. Franje Ivankovića. Među ministrantima se još prepričava kako je tko prošao na kvizu i nogometu, a već se razmišlja kako biti bolji naredne godine, kako i tijekom ljeta služiti kod oltara i koga od svojih drugova pozvati da bude ministrant. Možda možeš baš i ti? /**Silvester Bašić, OFS**/

U Kaloči otvorena izložba o biskupu Ivanu Antunoviću

U mađarskom gradu Kaloči, 6. lipnja otvorena je prigodna izložba o biskupu Ivanu Antunoviću, velikom preporoditelju bačkih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca. Izložbu pod geslom „Život da mi bude Krist“ priredila je Kaločka nadbiskupska riznica o 125. obljetnici smrti Ivana Antunovića.

Izložbu je otvorio dr. Balázs Bábel, kaločko-kečke-metski nadbiskup. On je u svom pozdravu okupljenim poštovateljima Ivana Antunovića govorio o njegovu životnom geslu „Sve za vjeru, narodnost i riječ svoju!“, ističući napose njegovo neumorno naviještanje evanđelja, kao radosne vijesti koja nadilazi vrijeme i prostor i namijenjena je svim narodima. Tim evanđeljem naslovni biskup i veliki prepozit nekadašnje Kaločko-bačke nadbiskupije oduševljavao je ne samo svoj hrvatski narod nego i mađarski i njemački narod, koji su živjeli zajedno s hrvatskim narodom, zaključio je nadbiskup. On je naglasio kako je izložba priređena u nekadašnjoj kuriji kanonika Ivana Antunovića, koja je sada pretvorena u nadbiskupsku riznicu. Poslije nadbiskupova pozdrava okupljene je pozdravila voditeljica riznice Adél Lakatos. Ona je među uglednim gostima, uz nadbiskupa, pozdravila generalnu konzulicu R. Hrvatske u Pečuhu, Ljiljanu Pancirov, te predstavnik Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ iz Subotice, mons. Stjepana Beretića, dr. Ivicu Ivankovića Radakova i dr. Andriju Anišića.

Prigodno predavanje o djelovanju Ivana Antunovića održao je dr. Andrija Anišić. On je na početku svoga izlaganja izrazio radost što je upravo na tom svetom mjestu gdje je Ivan Antunović proveo veliki dio svoga života i odakle je svojom molitvom i svojim neumornim radom širio Kristovo evanđelje i ljubav prema svom hrvatskom narodu i milom mu rodu bunjevačkom i šokačkom kao i prema svojoj domovini Mađarskoj, prema Mađarima i Nijemcima s kojima je živio i za koje je radio. U svom predavanju predstavio je tzv. „Antunovičev model“ djelovanja za opstanak i napredak, koji je plod njegova istraživanja i doktorskog rada koji je nedavno obranio na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Anišić je naglasio kako bismo mogli zaključiti da po Ivanu Antunoviću, obitelji koje žive po načelima katoličke vjere i morala, ako su svjesne svoje nacionalne pripadnosti, pismene i obrazovane, sa solidnim imanjem i novčanim zalihama, ujedinjene u ljubavi, uz zajednički napor i rad, jesu zalog opstanka i napretka njegovog milog roda bunjevačkog i šokačkog koji je grana hrvatskog naroda i donosi konkretne plodove.

Predavač je naveo i neke od plodova djelovanja Ivana Antunovića i života po njegovu modelu, koji su bili prepoznatljivi već i za vrijeme njegova života, a osobito poslije njegove smrti u razdoblju do II. svjetskog rata, pa i danas. I danas bački Hrvati, iako u teškim okolnostima, kao nacionalna manjina žive i rade za dobrobiti svog naroda.

Biskup Ivan Antunović ima što reći svom narodu ali i svim ljudima trećega tisućljeća. Njegove moralne pouke i mudre poruke mogu dati značajan doprinos u izgradnji bolje, ljepše i sretnije budućnosti hrvatskog naroda i Crkve u Hrvata i dati doprinos toliko željenoj civilizaciji ljubavi, zaključio je predavač.

Predavanje dr. Andrije Anišića na mađarski jezik je prevodio mons. Stjepan Beretić. Gosti iz Subotice darovali su nadbiskupu za nadbiskupijsku knjižnicu desetak izdanja Instituta „Ivan Antunović“. U programu otvorenja izložbe sudjelovali su ženski zbor „Ružice“ i muški zbor „Dobri prijatelji“, koji su otpjevali dvije marijanske pjesme na hrvatskom jeziku.

Na postavljenoj izložbi izloženi su dokumenti o školovanju Ivana Antunovića, zatim neka njegova rukopisna i pisana djela, kao i slike osoba koje su vezane za njegov život i djelovanje kao i bunjevačka i šokačka nošnja iz njegova vremena i druge zanimljive pojedinosti koje osvjetljavaju njegov životni put i djelovanje. Izložba će biti otvorena do 31. listopada ove godine. /A. A./

Sveta misa za stare i bolesne u crkvi sv. Marije

Župa sv. Marije iz Subotice i Caritas Subotičke biskupije zajednički su 26. svibnja upriličili misno slavlje za stare i bolesne u crkvi sv. Marije, a predslavio ga je ravnatelj Caritasa vlč. István Dobai u zajedništvu s domaćim župnikom preč. Károlyem Szungvijem, uz sudjelovanje mjesnog đakona dr. Lóránta Magyara.

Na svetoj misi, stotinjak bolesnih iz svih dijelova grada moglo je primiti bolesničko pomazanje. Vlč. Dobai je u svojoj propovijedi izrazio razumijevanje u svezi teškoća u starosti, ali je pozvao sve nas da s takvom duhovnošću živimo svoje dane da budemo spremni učiniti sve što je u našoj moći, a ne da se žalimo zbog toga da nas nitko ne dolazi posjetiti, jer iz ustrajnosti dolazi nada uskrsnuća. Rekao je kako je veliko zadovoljstvo vidjeti starije ljude koji su spremni svom svojom snagom učiniti sve za ostvarivanje što bolje situacije. *Pokušajmo živjeti za drugoga, barem za one koji su u našem okru-*

ženju. Vrlo je važna i duhovna sloboda jer ovo predstavlja dobru pripremu za odlazak. Budimo potpuno slobodni od ovozemaljskih stvari, jer one nas dovode u ropstvo, poručio je propovjednik. Poslije svete mise stari i bolesni su se okupili na zajedničkom agapeu. /s. M. Hermina Kovács/

Susret članova pastoralnih vijeća dekanata Donji grad

U subotičkoj župi sv. Roka, 9. lipnja održan je susret članova župnih pastoralnih vijeća dekanata Subotica-Donji grad. Na susretu se okupilo osamdesetak pastoralaca sa svojim župnicima.

Susret je započeo molitvom za dar vjere. Predavanje na temu „Članovi pastoralnih vijeća u svjetlu godine vjere i nove evangelizacije“ održao je dr. **Andrija Anišić**, župnik domaćin. U uvodnom dijelu svoga predavanja on je podsjetio na riječi pape Benedikta XVI. koji je izvrsno ocijenio situaciju u suvremenom svijetu koja je dobrano utjecala i na same vjernike. Tako vjernici često vjeru žive samo na pasivan i privatan način, odbacuju vjerski odgoj a čest je i raskid između vjere i života. Ukazao je također i na slabo poznavanje vjere. Samo petnaestak sudionika toga skupa ima u svojoj obitelji Katekizam Katoličke Crkve. U

svom predavanju dr. Anišić je podsjetio i na riječi II. vaticanskog sabora koji u dokumentu o Crkvi (LG, 35) podsjeća da Krist, veliki Prorok, svoju proročku službu vrši i danas ne samo preko hijerarhije nego i po vjericima laicima „koje je učinio svojim svjedocima i dao im razumijevanje vjere (*sensus Fidei*) i privlačnost u govoru, tako da snaga Evanđelja može zasjati u njihovom svakodnevnom obiteljskom i društvenom životu“. Predavač je naglasio da je smisao nove evangelizacije potaknuti sve, i hijerarhiju i vjerenike laike, da svoju

vjeru žive oduševljeno i svjedočki. U zaključku svoga predavanja podsjetio je prisutne da Pravilnik i poslovnik rimokatoličkih župa Subotičke biskupije, iako objavljen daleke 1980. godine, sadrži lijepe poticaje ali i konkretne prijedloge kako članovi pastoralnih vijeća mogu dati svoj doprinos životu svoje župne zajednice, osobito djelujući u liturgijskom, katehetskom, karitativnom i ekonomskom odjelu te u odjelima za medije i za obitelj. Podsjetio je i na radni dokument Sinode Subotičke biskupije iz 2006. godine koji u poglavlju „Vjernici laici i život župne zajednice“ donosi niz načelnih i konkretnih prijedloga za apostolat laika. Predavač je, među ostalim, predložio da jedna tema susreta bude dokument HBK „Za život svijeta – Pastoralne smjernice za apostolat laika u Crkvi i društvu u Hrvatskoj“.

Poslije predavanja članovi Pastoralnih vijeća podijeli su se u skupine u kojima su pod vodstvom župnika razgovarali i o temi susreta kao i o konkretnom ostvarivanju svoga poslanja u župnim zajednicama. Susret je nastavljen svetom misom koju je predvodio dekan **Julije Bašić**, biskovački župnik, koji je održao i prigodnu propovijed na hrvatskom jeziku, dok je na mađarskom jeziku propovijedao župnik župe sv. Jurja, **István Palatinus**. Na misi je đakonsku službu vršio trajni đakon **László Karo** iz župe sv. Jurja. Obojica propovjednika govorili su o potrebi zajedničke suradnje župnika, članova pastoralnih vijeća i svih vjernika u navještanju i svjedočenju svoje vjere. Poslije mise članovi pastoralnih vijeća nastavili su međusobno upoznavanje, razgovor i druženje u dvorištu župe. /A. A./

umjetnika, obrtnika sposobnih da se u prevažnim poslovima znaju dobro postaviti, poručio je mons. Đuro mladima.

Novi Sad: Te Deum za kraj školske godine

U župnoj crkvi Imena Marijina u Novom Sadu, 12. lipnja srednjoškolci i studenti su sa svojim odgojiteljima, katehetama i profesorima slavili završetak školske/akademske godine sv. misom zahvalnicom „Te Deum“. Misno slavlje predslavio je biskup srijemski, mons. **Đuro Gašparović** u koncelebraciji s preč. **Markom Lončarom**, župnikom iz Beočina i vlč. **Marijanom Vukovim**, župnim vikarom u Novom Sadu.

Biskup je u propovijedi posvijestio mladima značaj i važnost ovoga „sada“ kako bi se marljivim studijem i učenjem pripremili za život i njegove izazove. Podsjetio je da na Isusovo pitanje „Što vi kažete, tko sam ja?“ Petar odgovara i zna odgovor jer je živio i bio u Kristovoj prisutnosti. Na takvu je prisutnost uz Krista i propovjednik pozvao mlade jer je to ključ kako bi oni sami mogli ostvariti svoje mladenačke želje i snove, steći vjersku izobrazbu i postati zrele osobe. *Gimnazije i fakulteti, kao i radna mjesta pokazuju da treba naš narod umnih i odlučnih ljudi, treba svetih, revnih i rječitih kršćana i apostola, treba vještih i spremnih učitelja za škole, gimnazije i učilišta, treba radinih i stručno spremnih djelatnika, treba*

Na kraju euharistije, vlč. Marijan je zahvalio ocu biskupu na prisutnosti među mladima kroz cijelu godinu: počevši od mise zaziva Duha Svetoga pa do svečane zahvale Te Deum. Nakon sv. mise svi sudionici slavljaju nastavili druženje na tzv. „Palačinkijadi“ koja se uvijek priredi na koncu akademske godine. Nastavak zajedništva je bio u vjeronaučnim dvoranama župe Imena Marijina, a sam susret su organizirali mladi. Ova je večer značila i završetak susreta/vjeronauka srijedom kojem su prisustvovali studenti i mladi radnici.

M. V.

Dan Radio Marije na Bunariću

U jubilarnoj godini, kada Radio Marija slavi deset godina postojanja, održan je tradicionalni Dan Radio Marije – dan susreta u svetištu Majke Božje na Bunariću kod Subotice. Na blagdan Prečistog Srca Marijina, 8. lipnja, okupilo se mnoštvo slušatelja, volontera i djelatnika Radio Marije na molitvu i svetu misu koju je predslavio beogradski nadbiskup i metropolita, mons. Stanislav Hočevar.

Sveta misa je bila na hrvatskom, latinskom i mađarskom jeziku uz koncelebraciju ravnatelja programa vlč. Istvána

Palatinusa i vlč. Jakoba Pfeifera. Nadbiskup Hočevar je u ime svih biskupa u Srbiji zahvalio za napore što Radio Marija čini na polju evangelizacije, a u homiliji je spomenuo i nedavni susret s predstavnicima Ministarstva kulture i informiranja Republike Srbije, gdje je on iznio molbu za izmjenu zakona o informiranju kako bi se vjerski program mogao slušati širom zemlje bez ograničenja. Na ovom susretu u Beogradu bio je nazočan i mons. Claudio Maria Celli, predsjednik Papinskoga vijeća za sredstva društvene komunikacije, koji je podržao ovu molbu. Nadbiskup je na Bunariću tu molbu predao prisutnima i svima koji su bili uključeni u prijenos uživo kroz radijski program, da imaju ovu veliku želju u srcu i da zajednički učinimo sve kako bi se Radosna vijest još više širila preko sredstava društvenih komunikacija, napose Radio Marije.

Na kraju svete mise su nadbiskup i svećenici predmolili molitvu Zdravo Marijo pred Gospinim likom na hrvatskom, mađarskom i latinskom jeziku i preporučili Radio Mariju pod njezin zagovor. Misno slavlje je glazbom pratio vokalno instrumentalni sastav „Apostoli Radio Marije“. Nakon mise uslijedio je razgovor i predstavljanje urednika pojedinih emisija, tako i nadbiskupa koji je urednik tjedne emisije „Via Emaus“ koja ima već više od pedeset dijelova. Susret je završen bratskim druženjem i agapeom. Centralna proslava desetogodišnjice Radio Marije Srbije bit će u studenom u Novom Sadu.

Csaba Kovács

Lemeš: Proslavljen spomendan sv. Antuna

Jedan od najvećih svetaca Katoličke crkve, sv. Antun, čašćen je posebno i ove godine u Lemešu na svoj blagdan 13. lipnja, svečanom svetom misom koju je predslavio somborski kapelan Gábor Drobina uz koncelebraciju mjesnog župnika Antal Egedija, župnika iz Telečke Árpáda Pásztora te gostujućeg župnika iz Republike Mađarske, Tíbora Szúcsa.

U iznimno sažetoj i duhovno bogatoj dvojezičnoj propovijedi, kapelan Drobina je povukao tijesnu paralelu između života sv. Antuna te njegova značaja u kršćanstvu i problema s kojima se suočava kršćanstvo u moderno doba. Lemeški vjernici su se pripremali za ovaj blagdan svetim misama kroz trinaest utoraka, a svoje molbe i zahvalu još jednom su prostrli pred kip sv. Antuna, i okrunili ih misnim slavljem njemu na čast. Nakon završetka svibanjskih pobožnosti na lemeškoj kalvariji je započela pučka pobožnost štovanja Blažene Djevice Marije kroz molitvu krunice dvojezično nedjeljom u 18 sati, i trajat će do listopadskih pobožnosti.

Željko Zelić

Prva ispovijed u crkvi sv. Marije

U crkvi sv. Marije u Subotici, 1. lipnja održana je posije ispita savjesti, pokajanja i odluke da više neće griješiti, prva sveta ispovijed.

Nakon pomirbe s Isusom u sakramentu pokore, prvoispovjednici su 2. lipnja na nedjeljnoj svetoj misi s upaljenim svijećama ispovjedili svoju vjeru s obnovom krsnog zavjeta kojega su na krštenju njihovi roditelji i kumovi ispovjedili. Molimo i dalje za naše prvoispovjednike da im dobri i milosrdni Bog pomogne da ga i ubuduće ljube i ostaju njegova dobra djeca.

s. M. Hermina Kovács

Proštenje u Maloj Bosni

Blagdan Presvetog Trojstva svečano je proslavila župa u Maloj Bosni, u nedjelju 26. svibnja 2013. godine čije je ovo proštenje. Svetu misu proštenja predvodio je Ivan Andrić, katedralni dirigent u Đakovu i vicerektor bogoslovije.

Lijepa seoska crkva, podignuta 1931. godine na početku/kraju sela, posvećena je Presvetom Trojstvu, a veličinu naslovnog blagdana istaknuo je povjednik vlč. Ivan rekavši kako je tajna Božjeg zajedništva nama teško shvatljiva ali je ipak vidljiva u živoj zajednici vjernika. On je bio impresioniran lijepom organizacijom mise koja je slavljena u župnoj dvorani budući da je mladi župnik vlč. **Dragan Muharem** crkvu počeo obnavljati iznutra, te će uskoro zablisljati s oličenim zidovima. Uz

gosta iz Đakova, na misi je koncelebrirao i rektor sjemeništa Paulinum **mons. Josip Mioč**. Posebno je dirljiv trenutak bio kada je vlč. Andrić poveo pjesmu sa svojim bogoslovima i župnikom Draganom. Župni zbor je predvodio misno pjevanje uz sviranje **Jelice Demšedi**. Usprkos kiši koja je i toga dana padala, na proštenju se okupilo mnoštvo vjernika.

Zv

Obnovljen i blagoslovljen Kopilovićev križ

Nisu prošla ni dva mjeseca kako je u *Zvoniku* najavljena obnova Kopilovićevog križa na somborskom putu, 12 km od Subotice. I evo, križ je podignut u punom sjaju. Blagoslov temelja križa je bio na blagdan sv. Marka prije blagoslova žita, a blagoslov obnovljenog križa na istom temelju, okićenog cvijećem i okruženog zelenim njivama klasajućeg žita, bio je na blagdan Presvetog Trojstva, u nedjelju 26. svibnja 2013., nakon mise proštenja u Maloj Bosni.

Obnovljeni križ blagoslovio je tavankutski župnik **preč. Franjo Ivanković** uz asistenciju župnika **Dragana Muharema** u Maloj Bosni. Ni obilna kiša, koja je tada padala nije spriječila vjernike iz obje župe i Subotice doći na ovaj blagoslov. Prisutnima se obratio inicijator ovoga projekta pod nazivom „Bunjevački put križa“ u okviru kojega je i obnova križeva krajputaša, **Tomislav Žigmanov**, te najavio nastavak akcija obnove, popravka i očuvanja križeva. Oni najbolje govore o našem starosjedilaštvu i pobožnosti u ovim krajevima. Također je zahvalio svima koji su potpomogli kako radom, idejama i darivanjima okončati ovo djelo obnove križa koji je podigao Jašo Kopilović.

Na obitelji Kopilovića (čiji je salaš iza križa), susjedima i vjernicima je da zaštite i čuvaju ovaj križ. Najstarije unuče utemeljivača je **Đula (Julijana) Čović-Kopilović** koja je

sjedila kod križa tijekom blagoslova. Bila je to doista dirljiva slika. Sada je na pra-salašu prunuk **Marko**, a brat mu **Branko** je u Maloj Bosni i obojica su s obiteljima bili na blagoslovu a potom su počastili prisutne na salašu.

Grgo
Kujundžić

Zlatni jubilej u Stanišiću

Stanišićki kantor, podrijetlom iz Ridice, János Varga (1939.) i njegova supruga Mária, rođ. Kurta (1942.), rođena u Stanišiću, proslavili su 5. svibnja pedesetu godišnjicu braka tj. zlatni pir.

Vjenčali su se 3. svibnja davne 1963. godine u mjesecu Blažene Djevice Marije i tako uz Božji blagoslov i posebnu zaštitu božanske Majke proveli cijeli život u zajedništvu. Bog ih je nagradio kćerkom jedinicom, **Piroskom**, od koje imaju troje unučadi, a dočekali su i to zadovoljstvo da im četvero praunučadi ispuni preostale godine zajedničkog života. Misno slavlje predslavio je lemeški župnik **Antal Egedi**, a kratkim govorom **Etelka Pekter** je zahvalila kantu na svim naporima prilikom osnivanja kruničarskog društva i svim oblicima njegova djelovanja, kao i njegovoj supruzi na mnogim odricanjima u interesu žive Crkve. Ljubav, kako prema budućoj supruzi tako i prema Crkvi, nije poznavala granice, pa je tako tada mladi János napustio rodno mjesto i trajno se nastanio u Stanišiću gdje je preuzeo službu kantora koju obavlja od kako se nastanio u mjestu, punih pet desetljeća.

Željko Zelić

Bračni jubileji u Godini vjere

U župi sv. Roka u Subotici, u nedjelju 23. lipnja dvadeset sedam bračnih parova zahvalilo je Bogu za svoju bračnu ljubav i vjernost. Već desetak godina u toj župi jedna nedjelja u lipnju slavi se kao dan bračnih parova.

Na slavlje se okupljaju bračni parovi koji slave okrugle obljetnice svoje bračne ljubavi i vjernosti. Dakle, oni koji slave 5, 10... 25... 50. obljetnicu svoga braka. Privilegij imaju oni koji su već proslavili zlatni jubilej, oni mogu doći svake godine. Tako su ove godine u ovom slavlju sudjelovali i **Kata i Stipan Skenderović** koji su već 62 godine u braku, zatim **Ruža i Lajčo Sabo**, 54 godine i **Stana i Stipan Ušumović**, 52 godine.

Slavlje je započelo svečanim procesijom iz dvorišta župe. Na početku slavlja župnik, **mons. dr. Andrija Anišić** predstavio je sve parove slavljenika od kojih su **Ivanka i Ivan Sudarević** i **Đurđica i Mihajlo Kopunović** obilježili srebrni jubilej svoga braka. Najviše je bilo i ove godine onih koji su obilježavali petu obljetnicu braka – sedam parova.

Među rodbinom slavljenika i okupljenim vjernicima, neki su zapazili da je bilo puno djece, što je dobar znak i svakoj župnoj zajednici mora biti na veselje. Slavljenici su aktivno sudjelovali u svetoj misi čitajući Božju riječ, predmoleći molitve vjernika i prinoseći darove.

U prigodnoj propovijedi župnik je najprije zahvalio svim sudionicima slavlja što su došli sa svojom djecom jer je to najbolje svjedočanstvo da su i danas mogući i lijepi bračna ljubav i vjernost. Zaštitni znak ovogodišnjeg slavlja bio je logo

godine vjere ali uz već poznate znakove, lađa je bila puna ljudi, koji su članovi različitih obitelji, ali u zajedništvu sa svećenikom i redovnicom. Župnik je podsjetio da je Benedikt XVI. kao povod za Godinu vjere naveo činjenicu: *kako u mnogim područjima diljem svijeta postoji opasnost da se vjera do kraja ugasi, „kao plamen bez ulja“*. „Duboka krize vjere i gubitak vjerskog osjećaja predstavlja jedan od najvećih izazova Crkve danas“, upozorio je tada Sveti Otac, te izrazio nadu da će Godina vjere pridonijeti „povratku Božje prisutnosti u svijetu i dati čovjeku pristup vjeri te mu omogućiti da vjeruje Bogu koji nas, u Isusu Kristu, voli do samog kraja“. Župnik Anišić je nadahnut tim riječima pozvao okupljene bračne parove i njihove obitelji da daju svoj doprinos promicanju Božje prisutnosti u svijetu, počevši od svojih obitelji, ali da također preuzmu kao „male Crkve“ dio odgovornosti za „veliku Crkvu“ podsjećajući na riječi pape Franje koje je izrekao u jednoj svojoj katehezi: *Crkva je velika obitelj Božje djece. Zapitajmo se danas: koliko ljubim Crkvu? Molim li za nju? Osjećam li se dijelom obitelji Crkve? Vjera je dar i čin koji nas se osobno tiče, ali Bog nas poziva da živimo zajedno našu vjeru, kao obitelj, kao Crkva.*

Na kraju sv. Mise, vjeroučiteljica **Vesna Huska**, čestitala je slavljenicima u ime župne zajednice i u ime „Bisera Očeva milosrđa“ koji su za svaki par izradili jednu posebnu čestitku u koju su uz prikladan tekst zaljepili po dva leptira te križ i srce. Ona je podsjetila da su leptiri krhki i nježni, da ih je lako povrijediti i da ne žive dugo. Oni simboliziraju bračne drugove koji su također često ranjivi i zato bi trebali biti nježni jedni prema drugima, puni ljubavi i razumijevanja i onda kad je teško. Na to ih podsjeća križ, jer svatko mora nositi svoj križ danomice i tako slijediti Isusa, a snagu će im za to davati njihova ljubav, koju simbolizira srce a koju je Bog obilno blagoslovio po sakramentu ženidbe. Osim toga, slavljenici su uz poklon dobili i čestitku od slame, koju je izradila **Jozefa Skenderović**, na kojima su također simboli bračnog i obiteljskog života izrađeni u tehnici slame.

Poslije svete mise slavlje je nastavljeno u župnom dvorištu uz slavljeničku tortu koju je za sve izradila, također slavljenica, slastičarka **Mirjana Dulić**. /A. A./

Dužijanca 2013.

„Priskakanje“ vatre ivanjske

U predvečerje pred blagdan sv. Ivana Krstitelja, 23. lipnja, okupio se lijepi broj posjetitelja na salašu Stipana Kujundžića, gdje se odvijao lijep stari običaj „priskakanja“ vatre. Ovo je druga u nizu manifestacija ovogodišnje Dužijance, koja je prije tri godine prvi puta uvrštena u program s ciljem oživljavanja skoro zaboravljenog običaja.

Za oživljavanje ovog običaja, po riječima **Marinka Piukovića**, predsjednika OO Dužijance 2013., najveću zaslugu ima **Alojzije Stantić**, koji je običaj zapisao i na čiju je inicijativu obnovljen.

Nekadašnje običaje prisutnima su pokazali mladi tamburaši i folklorasi, članovi HKC-a „Bunjevačko kolo“ i HUK-a „Lajčo Budanović“.

Predsjednik OO Dužijance 2013. Marinko Piuković zahvalio je domaćinima i ljudima iz Male Bosne koji su se prihvatili ove organizacije. /HR: Ž. V./

Fra Ivan Holetić proslavio dijamantnu misu

Dijamantnu misu, odnosno 60. obljetnicu misništva proslavio je u nedjelju 23. lipnja fra Franjo Ivan Holetić, član Hrvatske franjevačke provincije svetog Ćirila i Metoda. Taj 86-godišnji svećenik, koji inače živi i službuje u Vojvodini, predvodio je euharistijsko slavlje u svojoj rodnoj župi sv. Petra i Pavla u Mačkovcu u zajedništvu s brojnim svećenicima.

Propovijed je održao fra **Željko Železnjak**, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. *Ovdje u Mačkovcu slavimo dijamantnog misnika koji je cijeli život bio pod sjenom križa Isusova. Došli smo zahvaliti Bogu što je fra Ivan pod cijenu Kristova križa već šezdeset godina tako vjerno odan Isusu Kristu odnosno svome pozivu, habitu, provinciji, oltaru Gospodnjem i svome narodu. Kakve bismo poruke mi njemu danas mogli uputiti? Nikakve. On je danas nama najveća poruka*, istaknuo je fra Željko.

Nadalje, u svojoj homiliji govorio je o svećeničkom pozivu, službi i poslanju naglasivši da je svećenicima dana velika čast i velika odgovornost. *Hoćemo li ju moći izvršiti? Hoćemo ako budemo Božji. Ako budemo cijelim svojim bićem, duhom i tijelom, navješćivali radosnu vijest evanđelja, ako se oslonimo na Isusa Krista. U protivnom, ako se oslonimo na svoju pamet i svoje ljudske snage, propast nam je zagaranirana*, rekao je fra Željko.

Naposljetku, poručio je dijamantnom slavljenuku da ga Gospodin i provincija još uvijek trebaju te poželio da ga dragi Bog obdari dobrim zdravljem kako bi Mu još mogao služiti i biti djelitelj sakramenata.

Na kraju euharistijskog slavlja svoju zahvalu uputio je i sam slavljenuk fra Ivan Holetić svima koji su priredili svečanost kao i svima onima koji su na ovu proslavu došli iz raznih krajeva u kojima je fra Ivan službovao. /IKA/

Franjo Holetić rođen je 26. ožujka 1927. u Mačkovcu kod Čakovca. Iz brojne je i pobožne obitelji. Od njegovih sedmero braće i sestara, dvije su sestre postale redovnicama. Školovao se u franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Varaždinu, Nadbiskupskoj gimnaziji te na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. 1946. godine stupa u franjevački red u Krapini te dobiva redovničko ime fra Ivan Nepomuk. Godinu dana kasnije ondje polaže i jednostavne zavjete, dok je svečane zavjete položio 1951. godine u Zagrebu. Za svećenika je zaređen 30. lipnja 1953. u zagrebačkoj katedrali, a mladu misu slavio je u čakovečkoj župnoj crkvi sv. Nikole biskupa 12. srpnja iste godine. Službovao je u franjevačkim samostanima u Samoboru, Cerniku, Našicama, Virovitici, Iloku, Zemunu i Subotici kao kapelan, župnik, orguljaš, zborovođa, gvardijan, kroničar, duhovnik, vjeroučitelj, vođa ministranata, ispovjednik i dušobrižnik bolesnika.

U Vojvodini u Subotici živi i službuje od 2000. godine.

Proslavljen zavjetni dan župe Petrovaradin 2

Župljani staromajurske župe Uzvišenja sv. Križa, svečano su 7. lipnja proslavili svoj zavjetni dan, svetkovinu Presvetog Srca Isusova. U zajedništvu s vjernicima iz susjednih petrovaradinskih i novosadskih župa, slavljena je sveta misa koju je predslavio petrovaradinski dekan i župnik župe Našašća sv. Križa u Sr. Kamenici, preč. Tomislav Kovačić.

Od svećenika su bili nazočni: preč. Marko Lončar, preč. Marko Loš te domaćini proslave: vlč. Stjepan Barišić i vlč. Željko Štimac. Govoreći u propovijedi o Srcu Isusovu kao uzoru i izvoru beskonačne ljubavi prema čovjeku, preč. Kovačić je poručio nazočnima da mole Isusa da im srca ispuni svojom božanskom ljubavlju, kako bi zauvijek bili svjetionici te iste ljubavi u susretu sa svakim čovjekom. /Petar Pifat/

Spomendan sv. Ivana Nepomuka u Zrenjaninu

Blagdan svoga zaštitnika sv. Ivana Nepomuka te dan iseljenika proslavljen je 18. svibnja u Zrenjaninu.

Djeca i mladež zadivila su toga dana nazočne kratkim igrokazom „Sve ima svoje vrijeme“. Misno slavlje predslavio je zrenjaninski biskup **Ladislav Német SVD**, a sumisili su domaći svećenici **Lajos Suhajda SVD**, **László Gyuris**, **János Halmi** te salezijanac **Stanko Tratnjek** iz Mužlje. Umjesto propovijedi odigrana je igra koja nas je povezala s Godinom vjere: da poživimo našu vjeru te da ju što više prakticiramo u svagdašnjem životu. /Janez Jelen/

Krizmanje u Rumi

U župnoj crkvi Uzvišenja sv. Križa u Rumi, 9. lipnja slavljena je misa i sakrament Sv. potvrde za 14 mladih ove župe. Sakrament Sv. potvrde podijelio je srijemski biskup mons. Đuro Gašparović.

Župna zajednica se za ovo slavlje pripremala trodnevnicom na kojoj su sudjelovali kandidati za Sv. potvrdu, roditelji, kumovi i ostali vjernici župe. Biskup Gašparović je u svojoj homiliji naglasio kako je ovaj dan za župu, na poseban način za krizmanike, isti kao onaj kada je i na apostole sišao Duh Sveti. Govorio je o važnosti kršćanske svijesti i života u Duhu Svetome koji daruje poučljivost, slobodu i vjernost. /Željko Tovilo/

Dan bolesnika u Mužlji

Na blagdan Duhova, u mužljanskoj crkvi Imena Marijina održan je tradicionalni susret bolesnika. Misno slavlje predslavio je salezijanac Janez Jelen.

Tijekom misnoga slavlja, stari i bolesni imali su prilike za svetu ispovijed, a podijeljeno je i bolesničko pomazanje. U propovijedi je don Jelen upozorio na sve veći broj samoubojstava na području župe rekavši kako moramo prihvatiti životne kušnje kao što su bolest, siromaštvo, prezir ili progonstvo i biti *svjesni da je svaki križ težak, da je svaka kušnja teška, jer inače ne bi bila kušnja. Na Isusa moramo misliti, s kakvim duhom odanosti, poslušnosti i ljubavi je primio teške kušnje, koje su ga čekale. Tada će nama biti lakše podnijeti naše vlastite poteškoće*, rekao je propovjednik. Mladi su ove godine iznenadili bolesnike priredbom koju su pripremili pod vodstvom vjeroučitelja **Ferenca Gabone**. Poslije svete mise je bilo druženje u prostorijama blagovaonice salezijanskog internata Emaus. Nekoliko pjesama tom prigodom recitirale su **Rozália Duga, Ilonka Lábádi**, a kao gost je nastupio **Péter Kljajić**. /Janez Jelen/

Duhovna obnova za svećenike Srijemske biskupije

Svećenici Srijemske biskupije i grkokatolički svećenici u Srijemu sudjelovali su na duhovnoj obnovi u Petrovaradinu 3. lipnja, koju je predvodio začasni kanonik preč. Blaž Zmaić, župnik u Irigu, izloživši razmatranje na temu „Život svećenika danas – živjeti kao svećenik danas“.

U svome izlaganju predavač je najprije postavio pitanje kakve svećenike treba Crkva danas, rekavši da se u posljednje vrijeme rapidno promijenila slika dušobrižnika u župama. Na pitanje što danas najviše pokreće Crkvu, voditelj ističe da ljudi moraju ponovno otkriti da je kod Isusa nešto prisutno, a to je susret s jednom osobom koja daje našem životu novi pra-

vac. To je susret s Uskrslim koji živi u Crkvi. Ovu vjeru vrijedi opet otkriti u njegovoj snazi koja struji kako bismo tako pokazali izvor života ljudima koji danas traže vrata k Isusu. Duhovna obnova je završila ispitom savjesti, sakramentom pomirenja i molitvom za svećenike. /Tomislav Mađarević/

Proslava Presvetog Trojstva u Srijemskim Karlovcima

U župi Presvetoga Trojstva u Srijemskim Karlovcima, 26. svibnja svečano je proslavljena svetkovina Presvetoga Trojstva.

Euharistijsko slavlje predslavio je duhovnik Pokreta božanskog milosrđa na Ovčari nedaleko Đakova **vlč. Marin Knežević**, u zajedništvu sa župnim upraviteljem **Stjepanom Barišićem** i župnim vikarom **Zeljkom Štmcem**, župnikom župe Petrovaradin 3 **Markom Lošem**, te nazočnim svećenicima petrovaradinskog dekanata. Svečanost je uzveličao crkveni zbor župe Presvetoga Trojstva u Srijemskim Karlovcima. /Tomislav Mađarević/

Slavlje Prve svete pričesti u Srijemskim Karlovcima

Župa Presvetog Trojstva u Srijemskim Karlovcima proslavila je dan Prve svete pričesti 16. lipnja.

Prvopričesničko euharistijsko slavlje predslavio je župni upravitelj preč. **Stjepan Barišić**. Na početku misnog slavlja i nakon pričesti prvopričesnici su imali prigodni program. Župnik je prvopričesnicima poručio da nikada ne zaborave dan Prve svete pričesti i da nastave redovito pohađati vjeronauk u školi i u župi, kako bi se pripravljali za sljedeće sakramente koje će primiti, a osobito Sv. potvrdu. Roditeljima je zahvalio što nisu zaboravili na vjerski odgoj te im je poručio da su učinili ono što je dobro, mudro i korisno za njihovu djecu. Svojim prisustvom slavlje Prve pričesti su uzveličali i gosti iz Poljske, plesna i pjevačka skupina „Uhezac“ iz Lubelstuzma, koja je hodočastila na svetište Gospe Snježne na Tekijama.

/Tomislav
Mađarević/

Duhovna obnova na Tekijama

Redovita mjesečna duhovna obnova za vjernike iz Petrovaradina i okolice, održana je Biskupijskom sveetištu Gospe Snježne na Tekijama. Bila je to treća ovogodišnja obnova, organizirana pod sloganom „Duhovna obnova za naše dobro“.

Susret je započeo slavljenjem sv. mise koju je, nakon više od jednosatnog ispovijedanja okupljenih vjernika, predvodio beogradski nadbiskup, **mons. Stanislav Hočevar** koji je u u kontekstu Godine vjere održao propovijed na temu „Vjera u našoj svakodnevnici“. U drugom dijelu duhovne obnove, do izražaja je napose došla dinamika razgovora između predavača i sudionika koji su svoja zanimanja o praktičnim vjerskim stvarima pokazivali postavljajući pitanja. Program drugoga dana obnove sličio je prvome danu, s razlikom duhovnog sadržaja čiji je završetak ozvaničen pobožnošću polusatnog euharistijskog klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom. Duhovna obnova zaključena je zajedničkim druženjem.

Petar Pifat

Irig: Naši susreti

Uz goste iz Beograda, 16. svibnja slavljena je u Irigu sveta misa za obitelji **Vukosavić** i **Ivanović**. U subotu 18. svibnja župnik **Blaž Zmaić** nazočio je s nekolicinom mladih iz Šatrinaca na IX. tradicionalnom susretu mladih u Golubincima pod motom *Vjera ljubavlju djelotvorna* (Gal 5,6), a navečer je u Irigu uoči blagdana Duhova slavljena sveta misa sa Šatrinčanima, Radinčanima i Irižanima za pokojnog **Mihalja Birinjija** iz Šatrinaca. Župnik je istoga dana nazočio koncertu u povodu 110 godina HKPD „Matija Gubec“ u Rumi i zajedničkom druženju. Na Duhove je proslavljen crkveni god u Dobrodolu, a misu je predslavio župnik Blaž s porukom. Istoga dana nazočio je u Srijemskoj Mitrovici na susretu hrvatskih udruga pod zajedničkim nazivom „Srijemci Srijemu“. Nedjelju Presvetoga Trojstva, 26. svibnja slavili smo s gostima iz Australije u Irigu i Vrdniku (za pok. **Mariju Turkalj**) s njezinim sinom, a uz župnikovu poruku: *Nema ništa i nitko, tko bi nam bio bliže nego li On, Bog naš. Najdublja tajna božanskog života je ljubav*. Tijelovo smo proslavili u Irigu 30. svibnja s gostima iz Vrdnika i Dobrodola. Bilo je lijepo vidjeti po klupama mnogo vijenaca, koje smo blagoslovili i ponijeli domovima. Župnik je kao koordinator za vjeronauk u Srijemskoj biskupiji zajedno s vjeroučiteljicom **Marijom Vereš**, 31. svibnja sudjelovao na seminaru o unaprjeđivanju vjerske nastave u Subotici, koji organizira Ministarstvo za unaprjeđenje, a na

Susret mladih Srijemske biskupije

Dan uoči svetkovine Duhova održan je susret mladih Srijemske biskupije u župi sv. Jurja, mučenika, u Golubincima pod geslom „Vjera, ljubavlju djelotvorna“ (Gal 5,6). Na susretu je sudjelovalo oko 200 mladih iz svih župa biskupije.

Susret je započeo svetom misom u crkvi koju je predstavio srijemski biskup **mons. Đuro Gašparović** u koncelebraciji sa srijemskim svećenicima. *Poziv je svakome od nas da pristupamo jedni drugima s ljubavlju i to djelotvornom ljubavlju koja je konkretizacija naše vjere u Boga i Bogu jer time naša vjera postaje djelotvorna. Potrebni smo pomoći drugih, već sada, ovoga trenutka. Prilike u kojima žive pojedinci, tjeskobe u kojima se nalaze obitelji, muke koje pritišću čitave narode, brige koje ispunjavaju Crkvu, sve nas to opominje da se ponovno obnovimo u vjeri. Vjernik ne smije biti ravnodušan za potrebe i nevolje, opasnosti i tjeskobe svoje braće ljudi. Svatko je pred Bogom odgovoran za svoga bližnjega, mi smo odgovorni jedni za druge*, poručio je biskup Gašparović. Misu je glazbeno animirao VIS Amadea iz Đakova. Poslije misnoga slavlja i sportskih natjecanja, **dr. Ivica Čatić**, profesor na Katoličkom bogoslovskom fakultetu u Đakovu, održao je predavanje na temu gesla susreta „Vjera, ljubavlju djelotvorna“. Susret je završen zabavnim programom. /*Ivan Radoš*/

koji su pozvani vjeroučitelji svih naših regija. Navečer istoga dana nakon molitve svete krunice, uz veliki broj nazočnih slavimo misu godišnjice smrti **Marije Mikulinac** uz blagdan Pohoda BDM. Devete nedjelje kroz godinu, 2. lipnja, u Šatrinčima je prikazana misa za pok. **Karla Juhasa**. Župnik je 3. lipnja predvodio duhovnu obnovu za srijemske svećenike i grkokatolike. Tijekom tjedna sudjeluje u školi na sjednicama nastavničkog vijeća, kao i na maturama osnovnoškolaca i srednjoškolaca. U Šatrinčima se 6. lipnja opraštamo od **Ferenca Szaboa** (74). *Njegovo vrijeme i njegovu muku života oproštajem i molitvom uzdigli smo u ruke Božje, u kojima je Franjo našao svoj mir za vječnot*, rekao je župnik na grobu. Desetu nedjelju kroz godinu 9. lipnja slavili smo na dva mjesta razmišljajući o ljudskoj nesreći, zabludi, nasilju i smrti, *a gdje se iz takve napetosti rađa čudo (Nain), izlazi „svjetlo“ a pobjeđuje život, jer je Bog jači od smrti i svakoga zla*, ustvrdio je župnik. Okrijepljena sakramentima umirućih, na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova pokopana je u Šatrinčima **Elizabeta Šiter** (87).

Izvješće završavamo proslavom najomiljenijeg sveca u narodu, sv. Antuna, kada je župnik bio na ispomoći za ispovijed i na središnjem slavlju u Nikincima, da bismo navečer slavili svetu misu u Vrdniku (za pokojne iz obitelji **Karačić** i **Stipetić**) uz proslavu imendana **Ante Karačića**, te u Irigu gdje su bili i pravoslavni vjernici. /*f. f.*/

Vijesti iz Zemuna

Blagdan Marije Pomoćnice

Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zemunu, 24. svibnja obilježila je blagdan Marije Pomoćnice. Toga dana u ovoj župi slavi se Zemunska Gospa, zaštitnica grada.

Svečano euharistijsko slavlje tim povodom predslavio je srijemski biskup **Đuro Gašparović** u koncelebraciji s domaćim župnikom **Jozom Dusparom** i još nekoliko svećenika. U svojoj homiliji biskup je istaknuo kako nam je u svim slabostima potrebna po-

moćnica u našim svakodnevnim složenim problemima. *Zagovor naše Zaštitnice i Majke, osobito je, kako naglašava biskup, potreban u neprestanoj borbi između dobra i zla. Ona nam pruža u takvim trenucima svoju moćnu ruku da ne padnemo i ne posustanemo pred tim najvećim iskušenjem za svakoga čovjeka. Jednom riječju, Zemunska Gospa, naša zajednička Nebeska Majka, želi da mi po njenom zagovoru učinimo ovaj svijet mjestom povjerenja u Boga i čovjeka, zaključio je biskup Đuro.* Pjevanje na misnom slavlju predvodio je zbor „Sveta Cecilija“, a za lijepo nakićenu crkvu zaslužna je s. **Ozana** i vrijedne župljanke **Zlata** i **Nada**.

Svibanjska predavanja prof. Ivica Čatića u Zemunu

Predavanja u okviru redovite tribine pod nazivom „Uvod u kršćanstvo“ koju u Zemunu predvodi prof. Ivica Čatić, tijekom svibnja obuhvatila su tumačenje 18. poglavlja evanđelja po Ivanu.

Prof. Ivica zaokružio je svoje predavanje u svibnju osvrtnom na detalje vezane za Isusovo raspeće i smrt.

Hodočašće zemunskih vjernika u Aljmaš

Župljani župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Zemuna hodočastili su 25. svibnja u Aljmaš, predvođeni župnikom Jozom Dusparom.

Tijekom hodočašća vjernici su se upoznali s poviješću svetišta Gospe od utocišta u Aljmašu i sudjelovali u misnom slavlju koje je predslavio đakovačko-osječki nadbiskup **Đuro Hranić** u koncelebraciji s biskupom srijemskim **Đurom Gašparovićem** i još nekoliko svećenika. Ovom prigodom posjetili su i župu sv. Jakova apostola u Ilači.

Zemunci na susretu zborova

Članovi mješovitog zbora samostana sv. Ivana Krsitelja i sv. Antuna iz Zemuna, hodočastili su 17. svibnja u Kloštar Ivanić kako bi sudjelovali na susretu zborova.

Zemunci su, predvođeni vlč. **Željkom Paurićem**, među ostalim, posjetili župu sv. Petra apostola i franjevački samostan u Cerniku gdje ih je dočekao gvardijan samostana **fra Ante Perković**. Drugoga dana zbor je nastupio na 8. po redu smotri franjevačkih zborova u župi Uznesenja BDM u Kloštar Ivaniću, na kojoj je sudjelovalo 27 zborova. Nakon smotre uslijedilo je zajedničko euharistijsko slavlje koje je predslavio **fra Željko Železnjak**, provincijal Franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

Koncert ansambla „Operetika“ u Zemunu

Župa Uznesenja Blažene Djevice Marije u Zemunu 23. svibnja upriličila je proljetni koncert ansambla „Operetika“.

Umjetnička rukovoditeljica ansambla **prof. Ljubica Živković**, s velikom pažnjom pratila je svaki nastup i bodrila skupa s publikom mlade umjetnike dugim i gromoglasnim pljeskom. U programu su se nizala djela Handela, Mendelsohna, Vivaldia, Schuberta, Bacha, Verdija, Belinia i drugih skladatelja. Na samom kraju koncerta, riječi zahvale izrekao je župnik **Jozo Duspara**. /*Danijela Lukinović*/

Biskupijski susret obitelji u Petrovaradinu

Od životne važnosti za ljudski rod je obitelj. Od davnine se tvrdi da je obitelj jedini zemaljski lijek protiv smrti. Jedini po obitelji obnavlja se ljudski rod. Stoga su ovogodišnje obiteljske teme susreta obitelji Srijemske biskupije koji je 15. lipnja održan u Petrovaradinu bile ideologije u svezi s obitelji.

U prvom dijelu susreta na kojemu je sudjelovao i srijemski biskup **Đuro Gašparović**, bilo je čitanje biblijskog izvještaja o stvaranju, poslanica Rimljanima 1,20ss i Ivanova evanđelja o svadbi u Kani Galilejskoj. U drugom dijelu predavač **Marko Lončar** ocrtao je jednu jedinu liniju, po kojoj dolazi do krize obitelji na svjetskom planu: ta linija vodi od prvog profesora kapitalizma Thomasa Roberta Malthusa (1766 † 1834). /*Srijemska biskupija*/

30. 06. 2013.

13. nedjelja kroz godinu

1 Kr 19,16b. 19-21;
Ps 16,1-2a.5. 7-8. 9-10. 11;
Gal 5,1. 13-18;
Lk 9,51-62

Ima nečega radikalnoga u pozivu za nasljedovanje Isusa. Taj poziv nas ne ostavlja ravnodušnima, uznemiruje nas. Mogli bismo podleći kušnji da uzmemo samo pokoju pojedinost iz njegove poruke, kako bismo ublažili evanđeoske argumente. Ipak, na nama je uzeti Evanđelje onakvo kakvo jest. Jedino tako se možemo duhovno okoristiti njegovom svježinom i snagom. Nasljedovati Krista nije poput bilo koje druge stvari, zvanja, koje se možda može pomiriti sa sličnim ili čak suprotnim zahtjevima. Tko se uputi na put nasljedovanja Krista treba od početka znati da će biti učenik jednog siromaha koji nema gdje nasloniti glavu. Iako ne bez poteškoća, on je znao prekinuti određene veze i, pošto se založio za jedno poslanje, više se nije obazirao natrag. Vrlo lako se navikavamo vidjeti kršćane koji prihvaćaju i napuštaju evanđeosku poruku. Ne smijemo ostatu ravnodušni prema zlu koje ne traži drugo nego da se nastani u nama, da nas odijeli od Evanđelja. Trebamo obnoviti naše krsne zavjete, prihvaćajući i oštre Isusove riječi. On nas poziva hrabro prihvatiti da smo učenici koji idu njegovim stopama, uvjereni da će, pored trnovitog puta, već sad i ovdje naći radost istinskoga života.

7. 07. 2013.

14. nedjelja kroz godinu

Iz 66,10-14c;
Ps 66,1-3. 4-5. 6-7. 16.20;
Gal 6,14-18;
Lk 10,1-12. 17-20

Isusovim učenikom se ne postaje tek tako proizvoljno. On je taj koji poziva i daje poslanje, skupa s potrebnim milostima da se to poslanje izvrši. Da, Isus je onaj koji šalje. Postoji dakle dvostruka zadaća: osluškiivati Boga koji nam povjerava naše osobno poslanje i moliti, ustrajno moliti, da Gospodin pošalje radnika u svoju žetvu. Nikad ne treba izgubiti iz vida da je poslanje ustvari ono Isusovo poslanje, a mi nismo drugo nego njegovi poslanici. U našim poslanjima smo pozvani jednostavno biti „prozirni“ da se preko nas, bilo gdje se nalazili i što radili, može prepoznati sam Gospodin Isus. Iz toga proizlaze različiti poticaji, koji su ustvari sredstva za bolje nasljedovanje Učitelja, sredstva koja nam pomažu da budemo slobodni u odnosu na materijalne stvari, kako bi u nama duhovne stvarnosti mogle biti vidljive. Da bi se to živjelo, treba moliti za milost da stvarno budemo učenici, moliti uvijek da Bog stanuje u nama i da po nama i u nama bude vidljiv, kako bi drugi ljudi, koji nas susreću, mogli susresti Njega.

14. 07. 2013.

15. nedjelja kroz godinu

Pnz 30,10-14;
Ps 69,14.17. 30-31. 33-34. 36a.37;
Kol 1,15-20;
Lk 10,25-37

Ljudi smo nesavršeni, često ranjeni grijehom. Zbog toga često nismo sigurni što je dobro i pravedno, a događa nam se da uopće nismo spremni činiti dobro. To je razlog zbog kojeg je Bog dao zapovijedi: one nam pokazuju što je pravedno i svakome ukazuju na ono što treba činiti. Zato su Židovi Staroga zavjeta uspostavili sustav od preko pet stotina zapovijedi i zabrana, koji je svakome trebao omogućiti da u svemu ispunja Božju volju. Nije bilo jasne vizije što je ono pred Bogom najbitnije, te se gubilo u pojedinostima. Za učitelje Zakona diskutirati o hijerarhijama i zapovijedima često je bilo puno važnije od božanskih ustanova namijenjenih za stvarno vršenje Njegov volje. To pokazuje primjer zakonoznanca koji Isusa zapravo želi ismijati: postavljajući mu naizgled iskreno pitanje, on želi dokazati svoje poznavanje Zakona. Namjesto odgovora, Isus je zakonoznanca naveo da sam ponudi pravi odgovor. Nakon toga se rodilo pravo pitanje i Isus mu ukazuje na to tko je bližnji kojeg smo pozvani ljubiti kao same sebe: to je onaj koji se nazali u bijedi, te je upućen na našu pomoć. Tako Isus izbjegava beskorisno nadmudrivanje o tomu kako znati da li netko tko nije Židov, ili je javni grešnik, ima pravo na našu pomoć. Isus ide dalje, pokazujući kako jedan Samarijanac, za zakonoznanca čovjek vrijedan prijezira, jest sposoban činiti dobro jednostavno slijedeći glas svoga srca, dok su dvojica pobožnih Židova na nedoličan način zanemarila unesrećenika. Isus čak dva puta naglašava zakonoznancu: djeluj po prvotnoj zapovijedi i zaslužiti ćeš život vječni. Neka taj Isusov poziv odzvanja i u našim srcima.

21. 07. 2013.

16. nedjelja kroz godinu

Post 18,1-10a;
Ps 15,2-3a. 3b-4. 5;
Kol 1,24-28; Lk 10,38-42

Biblijski tekstovi ove nedjelje, osobito prvo čitanje i Evanđelje, govore nam o tomu kako Trojedini Bog voli navraćati ljudima. Njegova prisutnost jest čast i blagoslov. U vremenu patrijarha Bog odlazi k Abrahamu, obećavajući sina Sari koji je do tada bila nerotkinja. Sa svoje strane Isus posjećuje dvije žene, Mariju i Martu, časteći ih svojom prisutnošću i svojom riječju. Ovo evanđeosko izvješće pokazuje nam da se prema Isusu koji je prisutan treba iskazivati pravo poštovanje. Trojedini Bog i danas nastavlja posjećivati nas ljude. Često postajemo svjesni Božjeg posjeta tek nakon što on prođe. U ovom danu, naš Gospodin i Spasitelj poziva nas da se mi uputimo k njemu. On je svećenik, navjestitelj, gost na našim liturgijskim slavljinama. Radujmo se toj časti, pažljivo slušajmo njegovu riječ i slavimo s njim nedjeljno zajedništvo iskrena i raskajana srca, otvorena svetom klanjanju. Osim svega uzmimo k srcu ono što nam Gospodin govori: onaj tko se zalaže za njegovu riječ i živi po njoj, taj mu iskazuje najveće poštovanje. Tu milost On udjeljuje i nama.

Papa najavio novu encikliku

Poradi nove se evangelizacije imamo prepustiti da nas vodi Duh Sveti, pa i ako nas povede na nove putove – poticaj je pape Franje uključen u govor koji je predao sudionicima sjednice XIII. redovnog vijeća Glavnoga tajništva Biskupske sinode.

Sveti ih je Otac, njih 25, primio u audijenciju 13. lipnja u Vatikanu, te im zahvalio za obrađene zaključke s XIII. redovne opće skupštine održane u listopadu, o temi: „Nova evangelizacija za prijenos vjere“. Papa je potom odgovorio na nekoliko pitanja nazočnih, o mogućim temama sljedeće sinode, te je najavio da će završiti jednu novu encikliku.

Nakon što je nazočnima predao svoj govor, bilo je nekoliko pitanja na koja je Sveti Otac odgovorio. A na samom je početku najavio da će završiti encikliku koju je započeo papa emeritus Benedikt XVI. Papa je Franjo, među ostalim, objasnio da na posinodskoj pobudnici namjerava raditi uzimajući u obzir cijelu sinodu o novoj evangelizaciji, ali u širem okviru, odnosno o evangelizaciji općenito.

Prije svega, 2015. se godine navršava 50 godina pastoralne konstitucije *Gaudium et Spes*, iz koje se mogu izabrati teme povezane s odnosom između Crkve i svijeta, s ljudskim dostojanstvom, obitelji, tehnologijom... Papa je posebno istaknuo ozbiljnost problema obitelji, te činjenice da se danas brojne osobe ne vjenčaju, žive zajedno, a brak postaje „privremen“. Govorio je i o pitanju ekologije, i to posebno u odnosu na „ljudsku ekologiju“. Što se pak tiče antropološkoga područja, Sveti je Otac istaknuo problem laičnosti koja je postala laicizam, odnosno, praktički, problem sekularizacije. /rv/bitno.net/

Papa Franjo pozvao na obranu svetosti života

U povodu proslave Dana Evanđelja života pod geslom „U vjeri imamo život“, koji je u povodu Godine vjere organiziralo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije, u Vatikanu se okupilo sto tisuća hodočasnika.

Predvođeni misno slavljem na Trgu svetog Petra, papa Franjo istaknuo je kako se čovjek često ne opredjeljuje za život, ne prihvaća Evanđelje života, već podliježe ideologijama i logikama koje sprječavaju i ne poštuju život jer se nadahnjuju na sebičnosti, vlastitom interesu, probitku, moći i razonodi, a ne na ljubavi i na potrazi dobra za druge. Kada čovjek želi istaknuti sebe, zatvarajući se u vlastitu sebičnost i postavljajući se na mjesto Boga, postaje sijač smrti. Čovjek stvara iluziju da će izgraditi grad bez Boga, bez života i Božje ljubavi: novu babilonsku kulu. To ga dovodi do uvjerenja da odbijanje Boga, Kristove poruke, Evanđelja života dovodi do slobode i do potpunog čovjekova ostvarenja. Nasuprot tome, to dovodi do zamjene Boga s ljudskim i prolaznim idolima, koji nude opojnost i trenutačne zanose slobode, ali na kraju dovode do novih ropstva, upozorio je Sveti Otac. Pred stotinjak tisuća vjernika s najrazličitijih krajeva svijeta, papa Franjo još je jednom osudio pobačaj i tražio zaštitu embrija. /IKA/

Papin apel protiv izrabljivanja dječjeg rada

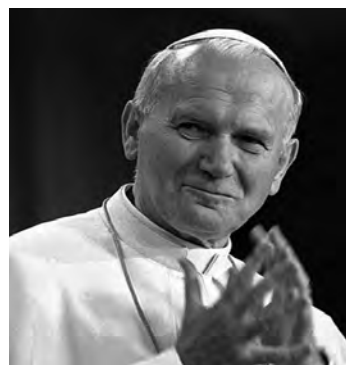
Na Svjetski dan borbe protiv rada maloljetnika, s posebnim naglaskom na izrabljivanje djece u kućanskim poslovima, papa Franjo je uputio apel u kojem je istaknuo kako je ta žalosna pojava sve raširenija, osobito u najsiromašnijim zemljama.

Milijuni maloljetnika, ponajviše djevojčica, žrtve su toga skrivenog oblika izrabljivanja koji često uključuje zlorabe, zlostavljanja i diskriminacije. „Iskreno se nadam“, rekao je Papa, „da će međunarodna zajednica poduzeti još djelotvornije mjere u borbi protiv te prave pošasti. Svoj se djeci treba omogućiti da se igraju, uče, mole i rastu u svojim obiteljima, u ozračju sklada, ljubavi i vedrine. To je njihovo pravo i naša obaveza. Vedro djetinjstvo omogućuje djeci da gledaju s povjerenjem prema životu i budućnosti. Jao onome koji u njima guši radosni polet nade!“, upozorio je Papa na kraju svoga apela. /IKA/

Priznato drugo čudo ozdravljenja po zagovoru bl. Ivana Pavla II.

Kako javljaju vatikanski mediji, teološka komisija Kongregacije za kauze svetaca priznala je drugo čudo po zagovoru Karola Wojtyła, koje se dogodilo nakon njegove beatifikacije.

Za proglašenje svetim poljskog Pape potrebna je još samo suglasnost komisije kardinala i biskupa iste Kongregacije koja bi se trebala sastati narednih tjedana. Nakon toga slijedi konačno potpisivanje dekreta od strane Svetog Oca.

Vijest da je vijeće liječnika priznalo „neobjašnjivo ozdravljenje“, prvi korak u konačnom procesu kanonizacije, objavljena je 22. travnja. Sve se dogodilo u potpunoj tajnosti, u strogoj povjerljivosti. Kao što je poznato, nakon priznanja čuda za proglašenje blaženim, kanonske procedure propisuju priznanje još jednog čuda koje se treba dogoditi nakon slavlja beatifikacije. Dva vatikanska liječnika su preliminarno ispitala ovaj novi slučaj, obojica davši pozitivno mišljenje. Dossier je sa svim dokumentima i svjedočanstvima službeno predstavljen Kongregaciji, koja ga je odmah uvrstila u dnevni red. O prirodi tog drugog čuda koje se dogodilo po zagovoru Ivana Pavla II., Vatikan je do sada održao vrlo strogu tajnu. Govori se u svakom slučaju o nečemu što će „zadiviti svijet“, o jednom uistinu providonosnom događaju koji se dogodio upravo večer dana njegove beatifikacije.

Rano je još govoriti o datumu kanonizacije, ali brzina kojom se proces odvija, ostavlja otvorenom mogućnost da to bude 20. listopada, tj. između 35. obljetnice izbora za papu (16. listopada) Karola Wojtyła i svečanog početka njegove Petrove službe (22. listopada), dan koji je utvrđen za liturgijsku proslavu blaženog Ivana Pavla II. /*Bitno.net*/

Svake godine ubijeno više od 100.000 kršćana

Sveta Stolica izražava veliku zabrinutost zbog kršenja vjerske slobode i zbog sustavnih napada na kršćanske zajednice u nekim područjima planeta kao što su Afrika, Azija i Bliski istok.

Istraživanja su pokazala da je svake godine ubijeno više od 100.000 kršćana i to iz razloga koji su na neki način povezani s njihovom vjerom. Drugi su pak kršćani podvrgnuti prinudnom iskorjenjivanju, uništavaju se njihova bogoštovna mjesta, nad njima se vrši nasilje i otimaju se njihovi vođe, kao što se nedavno dogodilo s dva biskupa iz Aleppa, u Siriji. Mnoga su od tih djela plod fanatizma, nesnošljivosti, terorizma i diskriminatorskih zakona. Osim toga, u nekim zapadnim zemljama, u kojima je kršćanska nazočnost povijesno bila sastavni dio društva, sve više jača težnja za marginaliziranjem kršćanstva u javnom životu, te se pritom zanemaruje njegov društveni i povijesni prinos te se čak sužavaju mogućnosti vjerskih zajednica u obnašanju karitativne službe. /*IKA*/

Prosvjedi u Parizu i Varšavi protiv istospolnih brakova

Stotine tisuća protivnika istospolnih brakova, koji su nedavno legalizirani u Francuskoj, okupile su se u prosvjednoj povorci koja je prošla Parizom, a u znak podrške organizirana je i slična povorka na ulicama Varšave.

Osnovna je poruka „Ne odustajemo u svojoj borbi za zaštitu obitelji koja je ugrožena legaliziranjem istospolnih brakova s mogućnošću usvajanja djece.“ La Croix javlja da se prema procjenama organizatora u Parizu okupilo preko milijun ljudi, a prema procjenama policije oko 150 tisuća. U svakom slučaju povorku je osiguravalo više od 4500 policajaca i specijalaca.

Deseci tisuća Poljaka također su izašli na ulice Varšave u znak potpore francuskim prosvjednicima. „Danas smo solidarni s Francuzima u njihovoj borbi za tradicionalne obiteljske vrijednosti“, rekao je jedan od organizatora prosvjeda, javljaju agencije.

„To nije samo francuski problem. To je problem čitave Europe koja radi na slabljenju prave obitelji“, poručili su prosvjednici iz Varšave. /*Bitno.net*/

Čak 868 milijuna ljudi u svijetu gladuje

Organizacija UN-a za prehranu i poljoprivredu (FAO) izvještava da 868 milijuna ljudi, točnije 12,5 posto svjetskog stanovništva gladuje.

FAO iznosi podatak da je u svijetu dvije milijarde ljudi pothranjeno, a čak 26 posto djece mlađe od pet godina zbog pothranjenosti ima usporen fizički rast.

Većina pothranjenih u svijetu živi u nerazvijenim zemljama. U zadnjih 20 godina Afrika je jedini dio svijeta u kojem se problem gladi povećao i broj pothranjenih porastao. /*Bitno.net*/

Porastao broj svećenika u svijetu

Diljem svijeta raste broj svećenika, pokazuju podaci iz Statističkog godišnjaka Crkve (izdanje 2013.). Broj svećenika porastao je u jednoj godini za nešto više od pet tisuća, odnosno s 408.024 na 413.418.

U godini o kojoj se izvješćuje (2011.), nastavljen je trend rasta katolika i svećenika u Africi i Aziji, dok u Europi i Sjevernoj Americi taj broj stagnira ili opada. Također se pokazalo da broj katolika raste brže od svjetske populacije i u međuvremenu je po prvi puta prešao 1,2 milijarde.

U 2011. godini samo u Africi i Aziji je zaređeno 3000 svećenika više nego u godini ranije. Dok je broj svećenika u Africi i u Aziji od 2001. do 2011. porastao za 39,5 i za 32 posto, u Europi je u istom razdoblju smanjen za 9 posto.

Još su veće razlike između kontinenata u broju kandidata za svećeništvo. U Africi ih je 2011. bilo više za 30,9 posto, a u Aziji za 29,4 posto u odnosu na deset godina ranije, dok se u istom vremenskom razdoblju u Europi i u SAD-u broj smanjio za 21,7 posto. U odnosu na 2010. godinu, broj svećeničkih kandidata 2011. smanjio se za 1,9 posto. Broj biskupa u Katoličkoj Crkvi od 2010. do 2011. godine ostao je gotovo nepromijenjen – 5132. /*Bitno.net*/

27. lipnja Sedmorica usnulih (spavača)

(+ 251. odnosno 438.)

- Sedmorica pastira ● pred progonom se sakrili u spilju ● svih sedam zaspalo ● žive ih zazidali ●
- probudili su se nakon više od 180 godina ● odao ih novčić s likom cara Decija ●
- sveci koje slave i pravoslavni, katolički kršćani, ali i Armenci i Kopti ●
- zaštitnici od groznice ● čuvaju od besanice ●

Sedmorica progonjenih

Neki kažu da legenda koja je sačuvala uspomenu na sedmoricu rano-kršćanskih mučenika ima svoj predložak u knjigama indijskih budista. Legenda priča da je bilo sedam braće. Bili su pastiri. Jedna druga legenda zna da su sedmorica bili časnici i sinovi najuglednijih obitelji u Efezu. Živjeli su u okolici grada Efeza (danas u zapadnoj Turskoj) kao kršćani. Onda je za vrijeme cara Decija počeo progon kršćana. I sedmoricu braće je pogodio progon. Iz svojih su kuća ponijeli puno dragocjenosti i podijelili siromasima. Onda su uhićeni kao kršćani, uzeta im je vojnička čast, ali su dobili neko vrijeme da se predomisle. Sklonili su se u jednoj spilji, tamo su živjeli nekoliko dana, a onda im je Bog dao milost da usnu čvrstim snom. Car Decije je 251. godine naredio da se braća živa zazidaju. Zapadna tradicija zna njihova imena: Maksimilijan, Malko, Martinijan, Dionizije, Ivan, Serapion i Konstantin. Prvoslavna tradicija spominje trojicu od njih pod drugim imenima: Jambliuh, Eksakustodijan i Antonin.

Živi zazidani

Onda je došla 437. godina. Jednom je građaninu zatrebala spilja u koju bi sklonio svoje stado. Dao je srušiti zid kojim je spilja bila zazidana. Braća koja su bila zazidana u spilji su se probudila. Jedan od sedmorice je ustao da ode kupiti kruha. Kad je našao prodavaonicu kruha, pružio je pekaru zlatnik s likom cara Decija. Pekar se čudom čudio, budući da takav novčić nikad nije vidio. Na kraju su okolni građani zajedno s tamošnjim biskupom došli do spilje. Našli su sedmoricu braće. Bili su živi. Nedugo poslije toga braća su umrla, ali nikada nije umrla uspomena na Božje čudo kojim se Bog proslavio u životu sedmorice na smrt osuđenih.

Mučeništvo zapisano u knjigama

Predaja o sedmorici spavača je vrlo stara i nadaleko proširena. Najstarije -

pismeno svjedočanstvo o sedmorici braće je napisao biskup Jakov od Saruga (*451. † 521.). Bio je inače jedan od najglasovitijih sirsko-aramejskih pjesnika himana. Područje njegova djelovanja je bilo u današnjem Iraku. Prema armenskoj predaji sedmorica su braće bila zazidana dok su pribivala svetoj misi, koju su kriomice slavili u spilji. Svetoj misi je uz đakona Marijana predsjedao svećenik Diodor. Sedmoricu usnulih spominje i Grgur Turski.

Časte ih hodočasnici

Efez je poznat kao mjesto smrti svetoga Ivana Evanđeliste. Efez je i

mjesto kuće u kojoj je živjela Blažena Djevica Marija prije nego što ju je Bog uznio u nebo. Efez je još i mjesto gdje se dogodilo čudo uskrsnuća sedmorice usnulih. Tako Efez neodoljivo podsjeća na Jeruzalem koji je mjesto Isusova uskrsnuća. Zbog toga je Efez postao vrlo privlačan za hodočasnike. A čudo sa sedmoricom usnulih se dogodilo neposredno prije Drugog efeškog sabora 439. godine. Ulaz u spilju sedmorice usnulih se nalazi u Efezu pod imenom Ruševine kod Selčuka.

U zapadnoj Europi se sedmorica usnulih štovala već u ranom srednjom vijeku. Njihovo je štovanje oživjelo u XVII. i u XVIII. stoljeću. Reformom kalendara koju je proveo papa Grgur XIII. 1582. godine njihov je spomendan premješten sa 7. srpnja na 27. lipnja. Nerijetko se kao njihov spomendan spominje i 27. srpnja (Rimski martirologij i Acta Sanctorum). Špilju sedmorice usnulih pohađaju hodočasnici na području efeških ruševina. Ali postoji još jedna špilja sjeverozapadno od Tarza u Turskoj, za koju se tvrdi da je bila mjesto čuda sa sedmoricom braće. Jedina crkva u Europi posvećena njima u čast nalazi se u Roththofu kod Passaua.

Sedmorica braće su zaštitnici od groznice i od besanice.

Crkva sedmorice usnulih u Roththofu

Govori vam sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić, karmelićanin

O. Gerard i Srce Isusovo

Piše i uređuje: mr. o. Mato Miloš, OCD

Srce Isusovo simbol je uzvišene Kristove ljubavi prema nama. Pobožnost Srcu Isusovu nastala je u srednjem vijeku, kod mistika: sv. Gertrude, sv. Julijane iz Norwicha, sv. Franciske Rimske i sv. Bonaventure. U XVI. stoljeću ovu pobožnost su njegovali kartuzijanci, a potom isusovci. Sveti Ivan Eudes u XVII. stoljeću daje ovoj pobožnosti teološki temelj. Poticaj za uvođenje svetkovine Srca Isusova potječe iz Paray le Moniala u Francuskoj, prigodom ukazanja Srca Isusova sv. Mariji Margareti Alacoque 1675. Papa Klement XIII, dozvolio je 1765. godine ovu svetkovinu slaviti poljskim biskupima, rimskoj Nadbratovštini Srca Isusova i drugim redovničkim zajednicama. Papa Pijo IX. je 1856. dekretom odredio da se svetkovina Srca Isusova slavi u cijeloj katoličkoj Crkvi, osobito na potrebe zadovoljštine za grijeha svijeta. Svetkovina Srca Isusova slavi se uvijek u petak nakon svetkovina Tijelova.

Mjesec lipanj je mjesec u kojemu iskazujemo ljubav prema Isusu koji nas ljubi. Njemu uvijek možemo doći, kod njega se osjećamo zaštićeni. Probodeno Srce na križu znak je beskrajne ljubavi Boga prema čovjeku i poticaj da odgovorimo na tu ljubav svojom ljubavlju i

predanjem Bogu koji nas je prvi ljubio. Isus je odmor naše duše i tijela. Samo mali trenutak sabranosti dovoljan je da doživimo u molitvi susret s Isusom. Takav trenutak molitve i mira živio je naš sluga Božji o. Gerard Tomo Stantić. Pravi odmor nalazio je u Srcu onoga koji nas ljubi i koji ima vremena za nas, u Srcu Isusovu. Otac Gerard je na svečani način slavio mjesec lipanj posvećen Srcu Isusovu, izlaganjem Presvetog Sakramenta i pjevanjem litanija Srcu Isusovu. U središtu Srca Isusova nalazio je pravi odmor. Govorio je: *Barem bolesno srce nek štuje Tvoje Srce. S Tvojim Srcem suosjećati, s Tvojim Srcem liječiti se.* U osobnoj meditaciji zapisuje: *Tijelo i duša neka je goruća žrtva, štovateljica Tvojega Srca. Strast savladat, tebe hrabro nasljedovat, uvijek radosno djelovat.*

Otac Gerard je u svojih 55 godina djelovanja u karmelićanskoj crkvi u Somboru izgovorio puno propovijedi u čast Srca Isusova. Evo nekoliko misli iz pojedinih propovijedi: *Štujte i nasljedujte Srce Isusovo. Gledajte Srce Isusovo koje je vrelije nego najjača vatra, čistije nego najčistija voda. Liječite se, često pomislite što je uradio. Ponizio se, postao je čovjekom, svakom dobro činio, gladne hranio, bolesne liječio, konačno, goroku*

muku podnio, jer nije mogao drukčije utješiti svoje srce puno ljubavi. U propovijedi pod naslovom „Srce Isusovo najljepše ogledalo“, 1911. o. Gerard kaže: *Ogledalo je milo ako u njemu lijepu stvar gledamo, ali ovo je najljepša stvar, Srce Isusovo. Ovo je prava ljubav, ljubezno Srce Isusovo. Gledajmo samo u ovo ogledalo, gledajmo Isusa. Što ćemo vidjeti? Vidjet ćemo da Isus učini onu ljubav, kakvu sam Bog može učiniti i nitko više. Veliki i svemoguću Bog, iz ljubavi postade malo dijete. Trpi kao malo dijete, trpi kao mladić, trpi kao zreo čovjek. I u najvećoj patnji završio je svoj život. I kada je već bio mrtav, dopusti da mu probodu srce i da pokaže kako želi i posljednju kap krvi srca izliti, proliti iz prave ljubavi prema nama. Ovo je Srce činilo toliku i takvu ljubav iako je unaprijed osjećao sve uvrede i nezahvalnosti neizmjernog broja onih duša koje će zauvijek propasti. Tko da ne voli ovo Srce koje nas sve toliko ljubi baš onda kada bi se po pravdi moglo na nas ljutiti.* Na kraju ove propovijedi, o. Gerard zavapi: *O Srce Isusovo, daj da te uvijek sve više ljubim ja!* Potom nastavi: *Pogledajmo svoje srce, da li je slično Srcu Isusovu? Ogladajmo se svaki dan, a preko dana i više puta.*

Novi broj Glasila Otac Gerard u znaku trostrukog jubileja

Vicepostulatura za upoznavanje Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića, karmelićanina objavila je polovicom lipnja novi, deveti broj glasila *Otac Gerard*, posvećen ovom karmelićaninu, sinu naše bačke ravnice, kako piše vicepostulator i urednik glasila o. Mato Miloš, jakom svjedoku vjere koji je „svoj redovnički i svećenički život temeljio na teološkim krepostima vjere, nade i ljubavi“.

U glasilu pišu teolozi, ali i vjernici laici, a tekstovi su namijenjeni kako onima koji žele rasti u vjeri, bez obzira na dob, tako i onima koji žele upoznati našeg kandidata za sveca, o. Gerarda Tomu Stantića. U više nego korisnim tekstovima naći za sebe i dijete i mlada osoba, ali i vjeroučitelji i svećenici, redovnici i redovnice. O. Jakov Mamić piše tekst „Čas je ispravka“ kojim pokazuje sličnost između ljubavi pape Franje prema siromasima i o. Gerarda prema „malenima“. Slijede tekstovi koji još bliže opisuju život našeg Sluge Božjega, ali centralna je tema trostruki jubilej koji ove godine slave somborski karmelićani – tri stote obljetnice: Malog praškog Isusa u somborskom karmelu, Bratovštine Malog praškog Isusa i Karmelskog svjetovnog reda u Somboru.

Ovo više nego korisno, a grafički vrlo lijepo glasilo može se nabaviti u svim crkvama Subotičke biskupije. /K. Č./

„Gerardovo 2013.“ u Karmelićanskoj crkvi u Somboru

Malog Isusa vole i djeca i o. Gerard

Svečanom svetom misom, koju je predvodio subotički biskup Ivan Pénzes, 24. lipnja proslavljeno je „Gerardovo 2013.“ u Karmelićanskoj crkvi u Somboru.

Ovo nesvakidašnje misno slavlje bilo je u znaku stoljetnih obljetnica:

**Malog praškog Isusa u somborskom Karmelu,
Bratovštine Malog praškog Isusa i
Karmelićanskog svjetovnog reda u Somboru.**

Piše: Katarina Čeliković

Bogat duhovni i kulturni program u čast o. Gerarda Tome Stantića

Za „Gerardovo 2013.“, 24. lipnja, dan kojim se proslavlja nebeski rođendan jedinog kandidata za sveca iz Bačke, o. Gerarda Tome Stantića, vjernici Sombora i okolnih župa pripremali su se više dana, a Vicepostulatura o. Gerarda Tome Stantića i karmelićanski samostan u Somboru pripremili su

vrlo bogat duhovni i kulturni program. Vicepostulator kauze o. Gerarda o. **Mato Miloš** u ovogodišnji program uključio je brojne laike, trećorece i svećenike. Zato je ovogodišnji program „Gerardova“ trajao od 15. do 24. lipnja i uključio likovnu koloniju, Tribinu mladih u Subotici, likovni natječaj na temu Malog praškog Isusa i istoimene Bratovštine, duhovni program namijenjen stotoj obljetnici Karmelićanskog svjetovnog reda u Somboru. Ipak, naglasak je stavljen na osobno obraćenje i utjecanje u zagovor o. Gerardu Tomi Stantiću kako bismo što prije izmolili jedno čudo i tako ga mogli častiti na oltaru. Ovo su ujedno bili dani zahvale za o. Gerarda koji je prije stotinu godina donio kip Malog praškog Isusa u somborski Karmel, osnovao istoimenu Bratovštinu i utemeljio Karmelićanski svjetovni red.

Likovna kolonija

U čast velikih i povijesno značajnih obljetnica vezanih uz somborski Karmel, 15. lipnja održana je u Karmelskom samostanu likovna kolonija u čijem su radu sudjelovali članovi hrvatske likovne udruge Cro art: **Albert Leš** (Novi Sad), **Kristijan Sekulić** (Novi Sad), **Marta Pestalić** (Segedin), **Cecilija Miler** (Sombor), **Janoš Nađpastor** (Subotica), **Cilika Dulić Kasiba** (Subotica) i **Ružica Miković-Žigmanov** (Subotica). Predsjednik udruge **Josip Horvat** ističe kako su

umjetnici bili veoma inspirirani samostanom, o. Gerardom i Malim praškim Isusom i upoznali, zahvaljujući ljubaznim karmelićanima, samostan iznutra. Oni su toga dana karmelićanima ostavili deset svojih djela. Svoju sliku o. Gerarda s Malim Isusom darovao je i somborski slikar **Sava Stojkov**.

O. Gerard na Tribini mladih u Subotici

Na kraju školske godine, 16. lipnja 2013. godine, u Katoličkom krugu u Subotici, Tribina mladih je imala temu „O. Gerard govori mladima“ o kojoj je na veoma suvremen način govorio karmelićanin o. **Jakov Mamić**.

Bila je ovo prigoda približiti misli o. Gerarda mladima koji su često u trci i nisu skloni kontemplaciji koja je sastavni dio karmelićanskog, redovničkog života.

Proslavljena stota obljetnica Karmelićanskog svjetovnog reda

Tijekom narednih dana, od 17. do 22. lipnja svaku večer u crkvi je priređen duhovni program, misa i propovijed, a na kraju je uslijedila molitva na grobu o. Gerarda.

Posebnim programom svoj stoljetni jubilej postojanja obilježio je 20. lipnja Karmelićanski svjetovni red kada su u gostima bila i braća trećoreci iz Sofije, iz Bugarske, koje je predvodio o. **Srećko Rimac**, prior karmelićanskog samostana u Sofiji (Bugarska) i tajnik Bugarske biskupske konferencije.

Stoljetnica Malog praškog Isusa i Bratovštine

Program u čast stoljetnog postojanja kipa Malog praškog Isusa u karmelićanskoj crkvi, kojega je na oltar stavio o. Gerard, proslavljena je 21. lipnja, kada su duhovni program animirali mladi i župni zbor župe Bački Monoštor sa župnikom **Goranom Vilovim**.

Sljedećega dana, 22. lipnja bio je duhovni program u čast stote obljetnice Bratovštine Malog praškog Isusa. Članovi Pastoralne mladih iz Subotice, te VIS Apostoli Radio Marije predvodili su klanjanje pred Presvetim, u čemu je sudjelovao i župnik subotičke župe sv. Roka **dr. sc. Andrija Anišić**.

Autori najboljih likovnih radova i dobitnici jednodnevnog nagradnog izleta u Remete

prije svečane biskupske mise, koju je predvodio subotički biskup Ivan Pénzes sa svećenicima, podijeljene su nagrade djeci mađarskog govornog područja. Program je animirala katehistica **Erzsébet Pelhe**.

Prije početka mise, tajnica Katehetskog ureda Subotičke biskupije **mr. sc. Jelena Mlinko** objavila je rezultate likovnog natječaja za vjeroučenike osnovnih škola na temu „100. obljetnica Malog praškog Isusa u Somboru i 100 godina postojanja Bratovštine Malog praškog Isusa“. Na natječaj je pristiglo 650 radova iz svih dijelova Subotičke biskupije, a organizatori su priredili prigodnu izložbu na kojoj je izloženo stotinu radova – koliko ih je i nagrađeno. Ona je ujedno otvorila izložbu dok je u ime medijskog pokrovitelja ovoga natječaja, katoličkog mjesečnika *Zvonika*, urednica dječjih stranica **Katarina Čeliković** upoznala prisutne s pobožnošću štovanja Malog praškog Isusa u Somboru vezanom uz o. Gerarda Tomu Stantića. Uslijedila je potom misa koju je predvodio kapelan novosadske župe Imena Marijina **vlč. Marijan Vukov**.

U ponedjeljak, 24. lipnja središnje slavlje rođendana za nebo o. Gerarda Tome Stantića na hrvatskom jeziku započelo je molitvom i razmatranjem Gospine krunice – Otajstva svjetla koja je mislima o. Gerarda upotpunio o. Mato Miloš, a molitvu su predvodili djeca, mladi, redovnice i pripadnici Trećeg svjetovnog reda. Nakon toga došao je trenutak i za podjelu nagrada djeci hrvatskog govornog područja koji su sudjelovali u likovnom natječaju. Radosna lica puno su govorila o iščekivanju nagrada, među kojima su se našli privjesci i svijeće s likom o. Gerarda Tome Stantića i Malog praškog Isusa, prigodne majice, knjige o životu o. Gerarda i jednodnevni nagradni izlet za sedam autora najboljih radova koji će putovati u Remete u karmelski samostan. Po tradiciji, tijekom duhovnog programa bila je prilika za ispovijed. Misu je predvodio subotički biskup Ivan Pénzes sa svećenicima, a oba dana središnjega slavlja, na mađarskom i na hrvatskom jeziku propovijedao je **mons. Stjepan Beretić**.

On se u propovijedi osvrnuo na pučko štovanje kipova, napose ako imamo u vidu stoljetno štovanje kipa Malog Isusa u somborskom karmelu. Zašto se bake mole pred kipovima, zašto su nam bitni kipovi sv. Antuna, Malog Isusa i mnogi drugi? Vlač. Vukov je sebi i vjernicima odgovorio kako ne možemo sve odmah znati i procijeniti tuđu vjeru, te ne treba uspoređivati ili kritizirati one koji imaju neke dublje spoznaje preko teoloških priručnika ili one koji se mole pred nekim kipom. Važna je naša osobna vjera jer je svatko odgovoran za sebe, a nama puno pomaže primjer o. Gerarda, ponizan svjedok Isusove riječi. On je često ukazivao na to da smo djeca Božja i da se ne trebamo otimati nego puni povjerenja doći i ići s Isusom. Ali, sveci su svoje rekli, sada smo mi na potezu, poručio je propovjednik.

Kako se toga dana slavio i blagdan Rođenja svetoga Ivana Krstitelja, velikog, skromnog čovjeka, mons. Beretić ga je usporedio s o. Gerardom. *Ivanovi su roditelji „Očima svoje duše vidjeli da je ruka Gospodnja bila s tim djetetom...“ Upravo je u tome Ivanova veličina: ruka je Gospodnja bila s njime. Čuvao ga je Gospodin u sjeni svoje ruke!* No, na ovaj dan 1956. godine je umro kao 80-godišnji starac otac Gerard Stantić. *Njega Bog nije čuvao u sjeni svoje ruke. U srcu ga je nosio. Oca Gerarda je Bog čuvao više u svome srcu, nego u zidovima ovog stoljetnog samostana. Otac Gerard je dobio zadaću da Gospodinu vrati one koji su se od njega udaljili. Gospodin mu je dao snage da bude svjetlo narodima i da svima donese sreću i radost kao Božje spasenje. Njegovo je srce Bog pripremio kroz učenje, molitvu, veliku pokoru i poniznost. Zato je mogao svima služiti. Lijepo je govorio jezicima somborskih*

Na središnjem slavlju više od dvjesto vjeroučenika!

Središnja proslava Gerardova, godišnjice smrti o. Gerarda, na mađarskom jeziku bila je u nedjelju, 23. lipnja, a

Reportaža

vjernika. Svakoga je znao uslužiti na materinskom jeziku. Bio je poput svetoga Pavla svima sve. Život i ljubav oca Gerarda je svjedočanstvo za to da dragi Bog uvijek pronalazi ljude „po svom srcu“! Gerard je bio čovjek koji je ispunjavao sve Božje želje.

Netko je zapisao da je otac Gerard uvijek govorio tiho, kako ne bi bukom glasa umanjio čujnost Božjeg šapata. Želio je u tišini ovog samostana bez prestanka oslušivati šapat Božje riječi. Otac Gerard je postao velik zato što je jako volio malog Isusa. Trudio se da i sam bude dijete: „U mojoj pedesetoj godini života želim biti malo dijete. Isus mi je živa i najljepša lutka. Njega dadiljati, sa dobrom voljom njemu se smiješiti a on meni... Sada je svako čeljade postalo lijepo, ukoliko je Isusu slično“, podsjetio je propovjednik na riječi o. Gerarda.

Nakon molitve vjernika uslijedila je iznimno svečana prikazna procesija u kojoj su prineseni brojni darovi umjetnika i djece. Kako je velik broj vjernika pristupio sakramentu ispovijedi, pričesti je također pristupilo mnoštvo vjernika, što je bio vrhunac ovog duhovnog slavlja.

Završetak na grobu o. Gerarda

Središnje slavlje Gerardova 2013. završilo je i ove godine molitvom na njegovu grobu koju je predvodio biskup Pénzes uz dvadesetak svećenika i mnoštvo djece, mladih i drugih štovatelja sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića.

Slavlje su pjevanjem uzveličali združeni subotički zborovi i katedralni dječji zbor Zlatni klasovi pod ravnanjem katedralnog orguljaša **Miroslava Stantića** uz orguljsku pratnju **mo. Kornelija Vizina**.

Uoči proslave „Gerardova“ iz tiska je izašao novi, deveti broj glasila *O. Gerard* čiji je urednik o. Mato Miloš koji je ujedno i duša cijeloga programa i vicepostulator u kauzi o. Gerarda.

Oko 700 djece slikalo Malog praškog Isusa

Karmelićanski samostan u Somboru, Vicepostulatura sluge Božjega o. Gerarda Stantića i Katehetski ured Subotičke biskupije raspisali su u ožujku 2013. likovni natječaj za učenike osnovnih škola na temu „100. obljetnica Malog praškog Isusa u Somboru i 100 godina postojanja Bratovštine Malog praškog Isusa“.

Na natječaj je pristiglo 650 radova, koje je radilo oko 700 vjeroučenika iz svih dijelova biskupije: Subotice, Sombora, Đurđina, Bajmaka, Hajdukova, Palića, Bačke Topole, Malog Idoša, Bačkih vinograda, Sonte, Bogojeva, Feketića, Doroslava, Male Bosne, Apatina, Odžaka i Telečke. Žiri u sastavu: povjesničarka umjetnosti **Olga Šram**, slikarica **Jasmina Vidaković Jovančić** i tajnica Ketehtskog ureda **Jelena Mlinko**, imale su veoma težak zadatak odabrati 100 najboljih, koji su bili izloženi i nagrađeni. Stotinu nagrada za tri stoljetna rođendana! Među radovima je bila i odjeća za Malog Isusa, keramičke pločice, ali i skupni radovi iz Sombora i Male Bosne.

Veliko slavlje u Tavankutu

Proštenje i srebrni jubilej misništva župnika Franje Ivankovića i dvojice kolega svećenika

Župa Srce Isusovo i mjesna zajednica Tavankut imali su trodnevnu svečanost vezanu uz blagdan Srca Isusova kojem je posvećena tavankutska župa. Za mještane ovoga sela značajan je to dan koji se proslavlja na svečanoj svetoj misi na sam blagdan. Ove je godine na svetoj misi na blagdan Srca Isusova bio još jedan razlog više za zahvalu Bogu, a to je obilježavanje 25 godina misništva tavankutskog župnika **Franje Ivankovića**. Međutim, on nije htio slaviti sam već je pozvao dvojicu kolega srebromisnika, **Miroslava Orčića** i **Oszkara Szelesija**, koji su prije 25 godina skupa s njim zaređeni. S njima je svečanu svetu misu slavilo i dvadestak svećenika.

Svetu misu je predvodio preč. Franjo Ivanković, a nadahnutu propovijed imao je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić** u kojoj se osvrnuo na specifičan i važan odnos župljana i župnika. Veliki broj vjernika, župljana i drugih gostiju okupili su se na ovoj svečanosti, kao i predstavnici tavankutskih institucija: mjesne škole, Mjesne zajednice te društva „Matija Gubec“. Kao dar od svojih župljana iz Donjeg i Gornjeg Tavankuta te Ljutova župnik Franjo je primio misnicu i sliku od slame s prigodnim simbolom Godine vjere, te simbolima godina jubileja – 25 godina misništva i 15 godina od kako je preč. Franjo na službi u Tavankutu.

O svojem svećeničkom radu u proteklih 25 godina preč. Franjo Ivanković ističe: *Imao sam razna iskustva. Bio sam kapelan u Novom Sadu prvih godinu dana. To je bila moja „prva i nezaboravna ljubav“. Mogu reći da su to bili moji nezaboravni prvi svećenički koraci u jednoj divnoj sredini. Na vjeronauku sam imao djecu među kojima se posebno isticala mala skupina ministranata. Među mladima se osobito isticala molitvena skupina koja je posebno bila aktivna u organiziranju omladinskog vjeronauka koji je održavan svakog tjedna u petrovradinskoj župi sv. Jurja. Svakog prvog petka sam obilazio oko 20 bolesnika na teritoriju cijelog grada. Posebno me veselilo i davalo mi snagu bratsko zajedništvo koje sam dijelio sa subratom Oszkarom Szelesom. S njim sam i kasnije u Somboru proveo nekoliko divnih godina. Sjećam se dobro da sam u župi u Somboru imao samo nekoliko ministranata. Nakon dvije godine djelovanja svetište crkve postalo je malo da bi u njega stalo više od četrdeset ministranata. Na vjeronauku za mlade bila je samo jedna osoba, a nakon pet godina bilo ih je više od dvadeset. Mladi su organizirali svoj duhovni i sportski program na župi. Na tribinama mladih u Subotici svakog je mjeseca sudjelovalo oko dvadeset Somboraca. Kada sam premješten u Ta-*

vankut, znao sam gdje dolazim. Ovu sam župu poznavao jer u njoj imam puno poznanika i rodbine. Biskup me je iznenadio novim dekretom. I ovdje sam doživio mnoga nezaboravna divna iskustva u radu sa sve tri zajednice koje su mi povjerene. Moram naglasiti da imam izvrsnu suradnju s upravama škola u kojima radim više od deset godina. I u novije vrijeme ima onih koji se odazivaju Božjem glasu. Drago mi je što su mlađa subrača otvorena za suradnju i rado pomažu.

U nedjelju, kada je nastavljena proslava blagdana Srca Isusova, župnik je održao misno slavlje uz prisustvo mnoštva vjernika, a u koncelebraciji su bili svećenici **Dragan Muharem** i **Ivica Ivanković Radak**.

Mesna zajednica Tavankut je Dan sela desetljećima obilježavala na dan oslobođenja Tavankuta, 9. listopada, odnosno sve do prošle godine, kada je na jednoj od sjednica Skupštine mjesne zajednice odlučeno Dan sela obilježavati u vrijeme obilježavanja dana tavankutske župe. Na taj je način objedinjeno svjetovno i crkveno obilježavanje Dana sela. Ove je godine organizaciju kulturno-umjetničkog dijela programa Mjesna zajednica povjerala HKPD „Matija Gubec“, te su u programu nastupila djeca iz vrtića iz Donjeg i Gornjeg Tavankuta, djeca iz mjesne Osnovne škole te kulturnih udruga koje djeluju na prostoru sela.

I. Dulić

S pouzdanjem u Boga sve je moguće

Razgovarao: vlč. Mirko Štefković

Franjo Ivanković je rođen 5. studenoga 1962. godine u Starom Žedniku. Istog dana primio je sakrament krštenja u župnoj crkvi sv. Marka. Osmo je od desetero djece svojih roditelja. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu. Srednjoškolsko obrazovanje stekao je u našoj klasičnoj gimnaziji i sjemeništu *Paulinum*. Poslije služenja vojnog roka, filozofski i teološki studij pohađao je u Zagrebu kod Isusovaca. Za svećenika je zaređen 1988. godine. Djelovao je godinu dana kao kapelan u Novom Sadu, te je godinu dana bio prefekt u malom sjemeništu *Paulinum*. Posije je osam godina bio župnik u Somboru, odakle je prije 15 godina premješten za župnika u Tavankutu.

Zvonik: Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, skupa s još dvojicom suračce, proslavili ste 25. obljetnicu misništva. Što je za Vas značilo to slavlje?

□ **Preč. Franjo:** Drago mi je da sam uspio nagovoriti kolege Miroslava Orčića i Oszkára Szelesa, s kojima sam zajedno proveo srednjoškolsko i fakultetsko obrazovanje, da na dan zaštitnika moje župe, 7. lipnja zahvalimo Bogu za 25 godina služenja njegovoj Crkvi. Poznajem svoje kolege i znao sam da u svojoj skromnosti neće posebno obilježavati ovaj važan događaj u našoj svećeničkoj službi i bio sam radostan kada su pristali da s ostalim kolegama obilježimo svoje jubileje. Izabrao sam namjerno dan Srca Isusova jer se tog dana u našoj župnoj crkvi okupi više svećenika i lijepi broj vjernika, kao i sva djeca koja

pohađaju školski vjeronauk. Drago mi je što smo ovaj događaj proslavili s još dvadesetak kolega naše biskupije.

Zvonik: Zacijelo dolikuje zahvaliti Bogu za četvrt stoljeća ustrajnosti u službi. Kad se osvrnete na taj period, što je ono najljepše što Vam ostaje u sjećanju?

□ **Preč. Franjo:** Što sam stariji doživljam kao da dani sve brže prolaze. Nije mi žao. Zahvalan sam Bogu za svaki trenutak svog života. Osobito zahvaljujem da protekle godine svećeništva. Teško je izdvojiti bilo koji događaj. U trenutku mi je na pameti puno toga lijepoga što sam doživio u proteklim godinama. Možda je koji puta bilo teže prihvatiti pojedinu situaciju, ali uz pouzdanje u Boga sve je moguće. Gdje god sam bio premješten bio sam zahvalan Bogu jer sam bio siguran da to nije bez njegova dopuštenja. Zato sam mu zahvalan za sva iskustva koja sam prošao u ovih 25 godina. Lijepo je bilo biti i kapelan i prefekt i profesor i mladi ili stariji župnik.

Gdje god sam bio premješten, bio sam zahvalan Bogu jer sam bio siguran da to nije bez njegova dopuštenja. Zato sam mu zahvalan za sva iskustva koja sam prošao u ovih 25 godina

Zvonik: Svoju svećeničku službu obnašali ste na više mjesta. U čemu ste se od toga najviše pronašli?

□ **Preč. Franjo:** Na svim mjestima gdje sam djelovao bilo je nezaboravno. Rado sam prihvaćao nove izazove i svaki premještaj doživljavao sam kao znak Božje ljubavi i kao takvog ga prihvaćao. Ne mogu zaboraviti riječi svog dragog župnika Stjepana Beretića kada me je pozdravio pred oltarom u katedrali prije mlade mise kada je između ostalog rekao: „Od danas gdje te biskup pošalje naći ćeš i oca i majku, i brata i sestru“. I danas se vodim tim načelom. Tamo gdje sam „posijan“ pokušavam „rasti“, „cvjetati“ i „donositi rod“. Svaka služba i vjernici među kojima sam djelovao bili su mi jednako dragi. Ovdje svakako moram naglasiti i rad u školama u koje sam se uključio od samog početka kada je vjeronauk uveden u nastavni program. To mi je jedno posebno divno iskustvo koje me i danas obogaćuje i veseli. Doživljam da današnja djeca i mladi na novi način traže ostvarenje svojih ideala i da treba biti jako domišljat kako bi im se pomoglo. Imam dojam da ih je ranije bilo lakše pridobiti i da su imali više vremena jedni za druge. Suvremen način užurbanog života i nedovoljna komunikacija među roditeljima dovodi do toga da su i djeca i mladi sve više skloni bježati u virtualni svijet i ne znaju cijeniti vrijednosti koje čovjeka najviše obogaćuju.

Zvonik: Nije lako biti istodobno i milosrdan i pravedan. Na kakve ste poteškoće nailazili tijekom svoje svećeničke službe?

□ **Preč. Franjo:** Zahvalan sam Bogu što mi je dao takvu narav da mogu lako prihvaćati osobe onakve kakve jesu. Bilo je u životu puno izazova na koje je trebalo odgovoriti. Posebno mi je teško bilo započeti pastoralno djelovanje u Tavankutu. Trebalo je na duhovnim i materijalnim poljima vršiti promjene. Nije bilo lako jer su ljudi naučili dugi niz godina na druge navike i situacije. Međutim, uz pomoć dobronamjernih vjernika, polako je sve dolazilo na svoje mjesto. Normalno je da svećenik mora imati jasne kriterije i da bude pravedan jer je ova služba posebna i teško ju je usporediti s bilo kojom drugom profe-

Teško mi je i žao kada u pojedinim situacijama moram reagirati oštrije, ali se nastojim uvijek voditi ljubavlju i ne zaboraviti da sam samo poslužitelj, a ne gospodar.

sijom. Ljudi vole biti komotni i na najlakši način rješavati svoje potrebe i probleme. Crkva je Božja zajednica, u njoj mora vladati sklad i svećenik je obvezan u ljubavi i pravедnosti predvoditi vjernike. Ne smije se bježati od odgovornosti. Mnogim vjernicima Crkva služi samo kao „servis“ da ispune svoje želje. Takvima je teško prihvatiti da prema Crkvi svaki vjernik ima i svoje obveze. Teško mi je i žao kada u pojedinim situacijama moram reagirati oštrije, ali se nastojim uvijek voditi ljubavlju i ne zaboraviti da sam samo poslužitelj, a ne gospodar.

Zvonik: Na temelju Vašeg srebrnomisničkog iskustva, što je po Vašem mišljenju danas najvažnije za jednog svećenika, da bi mogao ustrajati u predanom služenju Bogu i Crkvi?

□ **Preč. Franjo:** Iz svog iskustva mogu posvjedočiti da kao svećenik mogu djelovati na raznim područjima. Sjećam se kada sam nakon tri godine rada u jednoj srednjoj školi morao predati sate vjeronauka drugom vjeroučitelju, jer sam već imao normu u drugim školama, da mi je ravnateljica rekla: „Znate, nama u školi nije potreban samo vjeroučitelj nego i svećenik!“ Tu je posebno mislila na prisutnost svećenika u zbornici. Moram izdvojiti i iskustvo prihvaćenosti koje sam doživio među bračnim parovima kroz zajednicu „vikendaša“. Sudjelujući u radu na

ovom području na mjesečnim obnovama i vođenju „Vikenda“, imam iskustvo prihvaćenosti i nesebičnog služenja te bliskosti među članovima. Najveća opasnost za nas svećenike je ako se udaljimo od kolega i od vjernika te pokušavamo živjeti nekakav, rekao bih, nenormalan život. Svećenik treba biti znak drugima, ali to ne znači biti čudak ili izoliran. Od svojih roditelja i posebno od svog župnika Beretića naučio sam da za kvalitetan život vjernika i svećenika mora biti kvalitetan duhovni život koji uvijek rađa optimizmom i pouzdanjem u Boga.

Najveća opasnost za nas svećenike je ako se udaljimo od kolega i od vjernika te pokušavamo živjeti nekakav, rekao bih, nenormalan život. Svećenik treba biti znak drugima, ali to ne znači biti čudak ili izoliran.

Zvonik: U prijašnjim su vremenima vjernici više dolazili na župu tražiti svećenika, a danas više svećenici odlaze tražiti vjernike. Što se to u proteklih 25 godina po Vašem mišljenju promijenilo u pastoralnom djelovanju?

□ **Preč. Franjo:** Interesantno je da svako mjesto ima svoj način razmišljanja. Nije moguće lako okarakterizirati mentalitet vjernika. Ljudi su danas udaljeniji jedni od drugih više nego bilo kada. U vrijeme kada najviše telefoniramo, šaljemo poruke... najmanje imamo vremena jedni za druge. Najviše mi smeta kada odem kod nekoga, a televizor se ne gasi da ne bi promakla neka vijest ili dio serije. Bio sam sretan kada sam u jednoj obitelji vidio da je daljinski upravljač za televizor u sobi postao dječja igračka. Otac je rekao da on ne pamti kada su zadnji put uključili televizor jer im je malo vremena da budu sa svojom djecom i zato kvalitetno koriste svaki trenutak. Mislim da Crkva mora ustrajati u svojem nauku i evangelizaciji.

Nedjeljna misna slavlja treba tako animirati da se u njih uključe svi vjernici, a čini mi se da suvremeni čovjek ne voli ništa što traje predugo. Ono što ja kao svećenik mogu i moram činiti je da za svoje vjernike svakodnevno molim i preporučam ih Božjoj dobroti.

Zvonik: Ni jedan životni poziv nije lako živjeti dosljedno i predano, pa tako i svećenički. Što biste poručili mladima koji se dvoume oko duhovnog zvanja?

□ **Preč. Franjo:** Biti svećenik je zaista nešto divno. Ako osjetim da me Bog zove trebam se odazvati i neću se pokajati. Potrebno je moliti za svećenički pomladak. Znam mnoge molitelje koji su za mene molili, a i danas mole. To mi daje snagu. Naglašavam da je također jako važno zajedništvo među svećenicima koje nam daje nove snage i potpore. Raduje me što i danas ima onih koji se odazivaju Božjem pozivu. Bog nije prestao pozivati, nego smo se mi prestali odazivati ili se bojimo odgovornosti.

Izlet u Vršac

Lijepo vrijeme zadnjih dana škole ispunili smo brojnim putovanjima, između ostalog i u banatski grad Vršac, kojeg smo posjetili 25. svibnja. Grad je poznat po svojoj prekrasnoj planinskoj panorami, vinogradima, i raskošnoj povijesnoj prošlosti, te je stoga jedna od omiljenih turističkih destinacija. Na poziv župnika, vlč. **Mihalya Erősa**, posjetili smo župu sv. Gerarda i time bili sudionici proslave 150 godina njenog postojanja. Župnik je i sam bio „Paulinac“ prije tridesetak godina i rado nas je dočekao, pokazao nam župni dom i crkvu. Velebna crkva je građena 1860. godine u neogotičkom stilu, te je prvobitno zamišljena kao katedrala. Krase je tirolski oltari, budimpeštanski vitraži, slike i freske znamenitih majstora, umjetnika iz vremena austrougarske monarhije.

Župnik Mihaly se osobito radovao našem posjetu, napose zbog toga što je katolika u ovom dijelu Vojvodine sve manje. Nakon mise obišli smo grad i pogledali njegove znamenitosti. Posjetili smo i kapelicu na vrhu vršačkih planina podignutu 1720. u čast Svetom Križu i tamo izmolili svibanjsku pobožnost. Tijekom kasnog popodnevna oprostili smo se od župnika i njegovih suradnika te u povratku u Suboticu ponijeli smo sa sobom lijepe i dragocjene trenutke susreta.

Završila još jedna školska godina

U subotu, 8. lipnja, ujutro u pola deset, oglasilo se zvono naše gimnazije, ali ovoga puta ne za početak nastave, nego za početak mise zahvalnice na kraju školske godine. Kao i obično, završavamo uvijek prvog tjedna mjeseca lipnja. Nakon toga slijedi priprema za maturu i maturski ispit.

Na svetoj misi, koju je predvodio ravnatelj gimnazije i rektor sjemeništa **mons. Josip Mioč**, sudjelovali su svećenici, župnici, profesorski zbor, roditelji, školsko osoblje i dobročinitelji naše škole. Zahvalno liturgijsko slavlje uzveličale su i dvije glazbene točke kao i govori naših trećoškolaca. Kruna liturgijskoga slavlja bio je himan Tebe Boga hvalimo, kojega su svi radosno zapjevali.

Nakon mise, profesorski zbor je održao sjednicu nastavničkog vijeća za klasifikaciju učenika i pripremnu sjednicu za maturu, odnosno ispita zrelosti. Osim maturanata, svi smo otišli svojim kućama na ljetne praznike, koji traju do prvog tjedna u rujnu.

Bili smo „Paulinci“ i to ćemo ostati

Životne radosti sastoje se od truda i žrtve, odricanja i borbe, od prijeđena naporna puta. Kroz svoje četverogodišnje školovanje i formaciju u Paulinumu, doživjeli smo ljepotu zrenja koja je okrunjena položenim ispitom zrelosti, maturom. Mi, maturanti gimnazije Paulinum, ostavljamo sada svoje srednjoškolske klupe i razilazimo se svatko na svoju stranu, noseći u sebi neodvojivo iskustvo zajedništva i međusobne povezanosti. U nas je ugrađeno nesebično zalaganje naših roditelja, profesora, svećenika... Lijepo je imati temelj, potporu. To je ono što čovjeka drži i daje mu smjer. Svjesni smo da ćemo sliku o Paulinumu i sve ono što je bio dio našega života kroz protekle četiri godine, u cjelini dobiti tek kasnije kada nas životne struje odvedu u zasad nepoznate i neistražene smjere. Upisani smo u povijest kao 48. generacija maturanata u 50. obljetnici postojanja škole i sjemeništa. Znamo da nismo samo brojka, da smo, makar i neznatno, ostavili traga u našem Paulinumu. Život ide dalje, ali ono što ostaje trajna je zahvala Bogu i molitva da nas i nadalje prati. Lijepo je znati da si nakon svega uvijek dobrodošao u svoj Paulinum, da si „Paulinac“, i da ćeš to uvijek ostati. S ponosom!

Maturanti

Susret prvopričesnika Subotičke biskupije

Uređuje: mr. Jelena Mlinko

U subotu 1. lipnja 2013. godine napokon se realizirao susret koji su svi vjeroučitelji željno očekivali, a to je Susret prvopričesnika subotičke Biskupije. Ovaj prvi susret prvopričesnika realiziran je na župi sv. Roka u Subotici, a plod je želje vjeroučitelja da se djeci pruži prilika da upoznaju svoju vjeru, probude osjećaj da je kršćanstvo zajedništvo i radost susreta s Bogom i bližnjima. Vjeroučitelji su susret pripremali više od dva mjeseca. Namjera je bila ponuditi školskoj djeci hrvatskog govornog područja jedan susret gdje će ona moći iskazati svoje znanje, kreativnost, talent i steći mnogo novih prijatelja.

Pod budnim okom pročelnika i djelatnika Katehetskog ureda u radu je sudjelovalo dvanaest vjeroučitelja iz Subotice. Susret su pripremile vjeroučiteljice **Nataša Perčić**, **Vesna Huska** i **Mirela Varga**. A veliku podršku u realizaciji susreta pružili su svi vjeroučitelji, osobito **Silvester Bašić**.

U odabiru uzrasta za željeni susret izbor je pao na ovogodišnje prvopričesnike, osmišljen je kao „vjetar u leđa“ za daljnji rast u njihovoj vjeri. Na susretu se okupilo oko 120 prvopričesnika, što je jako lijep odaziv, a sudjelovala su djeca iz svih župa grada Subotice i bliže okolice.

Susret se odvijao u pet kreativno-edukativnih radionica u kojima je svaka grupa mogla iskazati svoje znanje, umijeće ali i sluh, kroz pjesmu.

Radionica **Deset Božjih Zapovjedi** je imala za cilj povezati Božje zapovjedi sa životom djece. Kako ih prepoznati u svakidašnjici i kako što manje griješiti u odnosu na Boga, obitelj i drugove. Djeca su uz pomoć vjeroučitelja i animatora izrađivala svoje osobne knjižice s Deset Zapovjedi i savjetima za život.

U radionici **Molitva** kroz mali igrokaz „Oče naš“, koji su vodile vjeroučiteljice, djeca su vrlo lako i na veseli način sažimala suštinska pitanja molitve: molitva je razgovor s Bogom, molitva je pitanje nutarnjeg stava, a ne vanjštine, itd. A potom su učili kako svoje srce u šest koraka otvoriti Bogu. Radionicu su završavali izradom krunica koje će ih uvijek podsjećati na ovaj susret.

Radionica **Tko je Isus** imala je za cilj probuditi osjećaj važnosti Isusa u svagdanjem životu. Kroz zanimljivu igru otkrivanja Isusova lika, djeca su se prisjetila najvažnijih događaja iz njegova života. A izradom duhovnih naočala djeca su sve više shvaćala da je Isus uvijek s nama, osobito u Euharistiji.

Zabavno duhovne radionice: **Mi želimo uzdići Isusa** i **Mi smo djeca što vole Isusa** vodili su naši animatori. U

njima su djeca uživala, naučili su dvije divne dječje duhovne pjesme i igrali se igara prožetih kršćanskom porukom.

Osim vjeroučitelja, veliki doprinos susretu dali su animatori, uglavnom iz Žednika, koji su uz vjeroučitelje animirali djecu kroz radionice i trudili se da sve protekne u najboljem redu.

Kako susret prvopričesnika ne bi bio pravi bez svećenika, posebnu zahvalnost izražavamo vlč. **Draganu Muharemu** koji je sve vrijeme bio s nama i vlč. **Željku Šipeku** koji koncelebrirao na svetoj misi. Sveta misa je bila kruna ovog susreta, koju je predvodio vlč. Dragan, a ona je bila posve dječja, jer su je od početka do kraja animirala djeca, oni su pjevali, čitali i slavili Boga. Kako i sveta misa djeci može biti provorazredni doživljaj svjedočila su sama djeca svojim vjeroučiteljima.

Materijalnu potporu u realizaciji susreta pružili su nam gotovo svi župnici prvopričesnika. Veliku hvalu dugujemo i **mons. Andriji Anišiću** koji nam je dao na raspolaganje cijelu svoju župu, i na taj način doprinio kvaliteti ovog susreta, a pomogla je i domaćica župe **Marga**. Pekara Simke iz Novog Žednika obradovala je mališane svojim pecivima, a zajednica Hosana je izradila križiće za dječje krunice. Svima zahvaljujemo, a ponajviše Bogu koji vas je sve poslao.

Nakon toga uslijedio je ručak, a bio je jednostavan i veoma ukusan – grah. Za pripremu ovog ručka je bila zadužena sestra **Jadranka Ljubojević**. Svim pastoralcima župe sv. Roka i župniku ove župe mons. Andriji Anišiću još jednom od srca zahvaljujemo na gostoprimstvu, i dobrodošlici koju su nam pružili.

I na kraju jedna velika HVALA svima onima koji su doprinijeli da ovaj susret bude na vjersku izgradnju naših prvopričesnika.

Silvester i Nataša

Vjera i molitva (3)

Oči koje znaju „čitati“ prošlost, sadašnjost i budućnost

Piše: mr. o. Mato Miloš, OCD

Živio tada u Jeruzalemu čovjek po imenu Šimun. Taj čovjek, pravedan i bogobožazan, iščekivaše Utjehu Izraelovu, i Duh Sveti bijaše na njemu. Objavio mu Duh Sveti da neće vidjeti smrti dok ne vidi Pomazanika Gospodnjega. Ponukan Duhom dođe u Hram. I kad roditelji uniše dijete Isusa, da obave što o njemu propisuje Zakon, primi ga on u naručje, blagoslovi Boga i reče. „Sad otpuštaš slugu svojega Gospodar, po riječi svojoj u miru“ (Lk 2,25-30).

U ovom kratkom odlomku promotrimo najprije ljudskost ovoga susreta. Starac Šimun prima u naručje dijete. Dvije generacije koje jedna drugoj predaju štafetu. Starac Šimun grli dijete. Grleći dijete on zna prigriliti i svoju bućnost. Zadovoljan je tim prizorom djeteta koje u naručju predstavlja nastavak njegova života. Šimun se nadao i vjerovao da će njegove oči vidjeti „spasenje“. Sada se njegova nada i vjera ispunila. Sada je ona tu u njegovim rukama, mala kao dijete, ali puna životnosti i događaja. Ovdje se krije nešto veliko, duboko, ljudsko. Čovjek starac raduje se što će drugi nastaviti njegovo djelo. Čovjek, starac, koji se raduje činjenici vlastitog zalaska, koje sada postaje buđenje, obnova, nešto što ga nosi naprijed. Ako bi nas ovaj kratki odlomak naučio samo tome, bilo bi pravo usmjerenje našega života. Nije lako starcu i starici, kojima je starost dosadna, prihvatiti dijete, prihvatiti nešto novo. Naprotiv, mi se plašimo djeteta, djece, misleći da ono, ili oni neće nastaviti naš način života, da će nas izdati ili da će zauzeti naše staro mjesto. Starac Šimun koji grli dijete, važna je poruka nama u susretu s nečim novim što dolazi od Boga. To „novo“ koje dolazi od Boga često nam se predstavlja kao dijete, a mi s našim navikama, strahovima, zavistima i brigama, stojimo pred djetetom i ne želimo ga primiti. Prihvaćamo li dijete? Dajemo li mu prostora u našem životu? Isus je rekao. *Tko god primi ovo dijete u moje Ime, mene prima* (Lk 9,48). Otvaramo li se „novom“ koje dolazi od Boga u liku djeteta?

Osobna poruka spasenja

Razmatrajući pomno kratki Šimunov Hvalospjev, primijetit ćemo ključne riječi iskustva spasenja. To su: mir, Riječ Božja, spasenje, svjetlo, slava Izraelova, narodi. Zgusnuti sadržaj biblijske teologije. U svome razmatranju slobodno možemo razmišljati o svakom ovom elementu. Zaustavimo se na opoziciji između izraelskog naroda i svih naroda. Spasenje Božje, koje dolazi po evanđelju i koje donosi mir, prelazi preko izabranog naroda i postaje svjetlo svim narodima. Prema otajstvenoj Božjoj misli, njegova riječ koja donosi mir i spasenje, prelazi preko pojedinaca, kako bi stigla do svih ljudi. Prolazi preko otajstva izbora, izabranja, po kojemu su pojedini pozvani „za druge“, a drugi posvećeni da budu svjetlo „drugima“. Iskustvo Boga koje nam je dano treba rasvijetliti sve ljude.

Struktura Šimunove vjere i molitve vrlo je jednostavna. Ona počinje imperativom: *Sad otpuštaš slugu svoga Gospodar u miru*. Potom nabroja razloge: *Jer moje oči vidješe spasenje tvoje*. Starac Šimun je čovjek vjere i molitve, koji na-

prijed nosi svoje življenje hodajući u strahu Božjemu, u pravednosti kako propisuje Zakon Božji, premda nikada nije vidio objekt svoje vjere i nade. Živio je ponizno, godinama je iščekivao *Slavu puka svoga Izraelkoga*. Promatrao je okrutnost silnika, grijeh svoga naroda i u vjeri i nadi živio je iščekivanje Slave Božje. Sada, u tom malom djetetu gleda svoju nadu i govori o spasenju. Starac Šimun je imao iskustvo otajstva Božjega, koje pred očima drugih nije ništa značilo. Njemu je to otajstvo spasenja zasjalo svjetlom vjere i Duha Svetoga, da prepozna „spasenje“ u djetetu kojeg drži u svom naručju. Sveto pismo to naziva „otvaranje očiju“ i „otvaranje srca“. Znao je u jednostavnim događajima prihvatiti dijete Isusa kojega su donijeli u hram njegova Majka Marija i sv. Josip. Iščekivanja starca Šimuna nisu bila uzaludna, donijela su mu mir. Slava Izraelova još nije bila očitovana svim ljudima, svjetlo naroda nije još zasjalo svim narodima, ali u tom otajstvenom znaku, djetetu, Šimun gleda „spasenje“. Sada može mirno reći: „Dosta mi je Gospodine! Sve što sam želio, ispunilo je moje srce“. Šimunovo iščekivanje u vjeri i nadi pretvorilo se u kontemplaciju spasenja.

(nastavlja se)

Knjiga Ponovljenog zakona

Piše: dr. sc. *Tivadar Fehér*

U Pentateuhu, zadnja knjiga sadržava tri Mojsijeva govora. U biblijskim leksikonima nalazimo paralele u kojima se jasno vidi kako Pnz ponavlja tekstove iz pređašnjih knjiga. Zašto to čini? Godine 621. pr. Kr. je počela vjerska obnova u Izraelu, pod kraljem Jošijom. Kada su pronašli u Hramu svitak Zakona, Jahvinu poruku su mogli promatrati u konkretnom prošlom periodu od 600 godina. Narod je imao iza sebe povijest u pravom smislu. I u toj povijesti točno su mogli procijeniti što je išlo dobrim putem, a što krivim i grješnim. Imali su iza sebe iskustvo da je ovo i ovo učinjeno po Jahvi, a i ono protiv njega... Vrlo je zanimljivo da uvid u prošlost ne ostaje puko sjećanje. Većina naroda svoju povijest je napisala u debele knjige, i stavila na policu, da bi u nekim komemorativnim trenucima skinuli i nešto citirali ili iznijeli kao primjer, pa se opet vraćaju na police...

Izrael drugačije reagira. Za njega prošlost nije prošla, nego je temelj za izgradnju sadašnjega života. Zato je 621. godine krenula Deuteronomijska reforma, jer je Izrael u svojoj prošlosti vidio bogat život s Bogom. Vidio je to iz povijesnih događaja. Prošlost nije mrtva i profana: dogodila se... No, u toj prošlosti Jahve nas je vodio, a ako je 600 godina brinuo o nama, onda će i dalje to činiti, samo se treba njega držati: „Čuj Izraele! Jahve je Bog naš... Ljubi Jahvu, Boga svoga svom snagom...“ (Pnz 6,4). Tri Mojsijeva govora o konkretnim zbivanjima Izraela, poslije tolikoga vremena, primaju dublje značenje. Svaki pojedinac može shvatiti da ono što se dogodilo, bilo dobro, bilo zlo, pod je Jahvinom kontrolom, i rađa plodove u sadašnjici. Židov nije izolirana individua, možda još njegova obitelj... On jasno vidi da je vjeru, moral, intelektualne i duhovne vrednote primio od svojih predaka, od naroda u kojem je rođen. I ima iskustvo, jer vidi – u onom dubokom smislu – da u ljudskim odnosima unutar obitelji, prijatelja, radnoga mjesta i šireg društva, Božje upute i zakoni stvaraju jedinstvo i napredak, tj.

život. Dimenzija prošlosti ih učvršćuje: imamo uspjehe! Prvotno ne ekonomske, političke, nego međuljudske, jer ovi odnosi reguliraju sve ostalo. Božji izabranici su nadživjeli sve velike sile i krize ondašnjeg vremena, jer su živjeli u vjeri prema Bogu: „Idite samo za Jahvom, Bogom svojim, njega se bojte, njegove zapovijedi vršite!“ (Pnz 13,5).

Pogledajmo našu stvarnost. Malo starije osobe mogu reći da su promijenile barem 3-4 države: kraljevstvo, veliku, manju i još manju Jugoslaviju... Preživjeli su nekakav feudalizam, komunističku diktaturu, liberalniji socijalizam, i „sretno“ stigli u kapitalizam... Mijenjala su se državna uređenja, ustav, političko i ekonomsko uređenje... I Izrael je sve ovo vidio u svome vremenu! No, zašto je mogao zadržati identitet? Kako vidimo – iz našeg iskustva – države, njihova uređenja stalno se mijenjaju. Izraelu je ostalo ono vlastito samo zbog Boga. Izrael je ostao živ samo zbog vjere i morala. Politika i ekonomija nisu spasile ni Egipat, ni Asiriju, ni Babilon, ni Rim. No, onaj koji je živio i živi s Jahvom, taj još i danas optimistički gleda na svoj život i budućnost.

Knjiga Pnz je poslije 600 godina pokazala izabranima da ih Bog ljubi i prati. Pogled unatrag dao je snagu nji-

hovoj sadašnjici da nanovo krenu ostvarivati bolje ljudske odnose, i više prijanjati uz Jahvu. Tako su nadvladali sve nadolazeće probleme, pa čak i nacionalne katastrofe.

Pomalo već naslućujemo da knjiga Pnz nudi ključ rješenja i našem društvu. Imamo povijest iza sebe. U tom periodu sve se mijenja, jedino se ne mijenja ono što se tiče vjere i morala. Ali nije to najbitnije, nego da je po tom moralu i vjeri – koje daje Bog preko Crkve – jedino moguće ljudski živjeti, i stvoriti zajednicu u obitelji, u ulici, na radnom mjestu. Politika, novac, vlast ne sjedinjuje – imamo iskustvo. Ali ono Božje itekako, jer On ljudska srca sjedinjuje u ljubavi, koja nisu podređena novcu i politici, nego jedino Stvoritelju i Otkupitelju. Ovo je put izlaza iz krize sadašnjega života.

Mi moramo imati još veće pouzdanje od ondašnjih Židova. Kaže Mojsije: „Proroka, kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!“ (Pnz 18,15). Taj prorok je stigao. I nije prorok nego se sam Bog utjelovio. Ako smo uz Isusa, onda su naša kršćanska djela i riječi mnogo efikasnija u ovom društvu, jer plodovi su zagarantirani od Krista.

Piše: Antonija Vaci

Soba ogledala

Postoji priča o dva psa. Obojica su u različito vrijeme ušetala u jednu sobu. Prvi je izašao sretan, lajao je i mahao repom, a drugi je izašao poguren, nervozno režeći na sve oko sebe. Jedna žena se u to vrijeme našla ispred te sobe i zanimalo ju je što je to jednog psa toliko obradovalo, a drugog toliko naljutilo. Otvorila je vrata i ugledala sobu punu ogledala. Sretan pas je ušao u sobu i vidio tisuću pasa koji su bili sretni baš kao i on i izašao je još sretniji, dok je bijesan pas ušao, vidio čitav čopor koji reži i izašao još bješnji i nervozniji.

Nije tajna da svatko od nas drukčije promatra svijet i tumači razne događaje na različite načine. Nekom se prijatelj ne javi na ulici i od tog trenutka je „mrtav za njega“, dok netko to isto nejavljanje jednostavno pripisuje tome da ga prijatelj jednostavno nije ni vidio. Tu svijet postaje ogledalo kao u priči, sljedeći put kada naletimo na prijatelja koji nam se nije javio možemo zarežati ili se obradovati i sretno mu se ponovno javiti. Ako nas prijatelj doista nije vidio prvi put i dočeka ga naše ignoriranje, sljedeći put će nas namjerno ignorirati i uskoro dobivamo svijet pun ogledala s ljutim izrazima lica, koji smo u biti sami napravili.

Što smo stariji, način na koji reagiramo postaje predvidljiviji. Zamislite veliko polje s neutabanim snijegom. Prvi puta kada reagiramo na određeni način, to je kao kada prvi put prijeđemo preko tog neutabanog snijega i ostavimo malu stazicu. Sljedeći put ćemo lakše krenuti tom stazicom nego se mučiti i praviti novu. Ta stazica će vremenom postajati

sve veća i veća, i ideja da možda treba napraviti novu, jer je polje po kojem šetaćemo ogromno, imat će sve manje smisla. Dakle, ako jednom reagiramo na određeni način, vjerojatno ćemo tako i drugi put i ono na što ne računamo u ovim situacijama jest da su ljudi koji vide naše reakcije, kao u priči sa psima, ustvari samo naše ogledalo. Ako smo neprijatni, vratit će nam neprijatnost. Ako smo uljudni, parirat će nam sličnim ponašanjem. Zamislimo sramežljivo dijete koje prvi dan u školi sjedi u kutu i odbija se igrati s drugom djecom. Drugi dan mu neće biti ništa lakše priključiti se društvu, a treći dan će ga već i druga djeca obilježiti kao samotnjaka i više ga neće ni tražiti za društvo. Čak i ako se jednoga dana ohrabri i pokuša se priključiti igri, bit će mu puno teže nego što bi to bilo prvog dana, jer su ga drugi već vidjeli kao samotnjaka. Možda će mu se čak i učiniti da se nitko neće igrati s njim i vratit će se u svoju usamljenu klupicu.

Svijet je nemoguće promijeniti ali uvijek možemo promijeniti sebe. Razmislite dobro sljedeći put kada burno i negativno reagirate. Je li to doista bio najbolji način? Niste li se doista mogli kontrolirati? Bi li možda drugi drukčije reagirali da vi prvi promijenite svoj način po-

našanja? Lako je ružno reagirati i izbaci bujicu ružnih riječi iz sebe. Kada smo bijesni, obično nas obuzme osjećaj superiornosti u odnosu na druge. Iz bijesa ne želimo izaći, volimo ga čuvati u sebi što duže i ukoliko se netko drzne kazati „ne ljuti se“, skočit ćemo na njega kao na novu metu uz vrišku „što da se ne ljutim“!

Iako je taj osjećaj nadmoći lijep, ni jedna dobra i konstruktivna stvar ne izlazi iz njega. Ružne riječi i djela su kao da razrežete jastuk pun perja na jakom vjetru i ma koliko da se trudili kasnije, nikada sve perje ne možete skupiti natrag.

Pas koji je bio radostan kada je ušao u sobu punu ogledala izgradio je za sebe sretan svijet i uživao je u njemu za razliku od bijesnog psa, koji je vidjevši svoj odraz zaključio da je svijet užasno mjesto i da su svi protiv njega. Svoju sreću ili nesreću, zadovoljstvo ili nezadovoljstvo nosimo isključivo sebi. Hoćemo li imati dobar ili loš dan, tjedan i život, ne ovisi o horoskopu, natalnim kartama, predodređenoj sudbini, čak ni o našoj okolini, već ovisi isključivo o nama.

Počnite već danas. Ispravite se. Podignite glavu, udahnite duboko i nasmiješite se. Udijelite nekom kompliment, uljepšat ćete mu dan. Pospremite kuhinju iako vas nitko nije zamolio, kupite cvijet supruzi bez ikakvog razloga i promatrajte kako se svijet oko vas, vašom malom promjenom iz korijena mijenja.

Sva sreća ovoga svijeta ovisi o...

Piše: dr. sc. Andrija Anišić

Proteklih mjeseci tema „istospolnih brakova“ kao da je najvažnija životna tema mnogih europskih država. Ponekad mi se činilo da se toj problematici posvećuje toliko prostora u medijima kao da će kad sve države to „ozakone“, biti riješeni svi problemi na svijetu. I osobno sam bio „upleten“ u dotičnu problematiku. Najprije sam razgovarao s jednom studenticom o njezinim mukama na fakultetu. Naime, često imaju „debate“ pa su tako imali i rasprave o „istospolnim brakovima“ i drugim važnim moralnim pitanjima. Rekla mi je kako je bila iznenađena velikim postotkom svojih vršnjaka koji su „za“ i kako je teško bilo ići protiv struje. Shvatila je također koliko je važno biti dobro „potkovan“ i imati jasne stavove Crkve glede tih pitanja.

Par dana poslije bio sam dionik rasprave s dvije kršćanske osobe koje su također zastupale stav da je dosta bilo „nasilja“ nad manjinom kao što je gay-populacija. Naša rasprava počela je tako što su iznijeli primjer da je jedan svećenik vrlo žestoko u propovijedi govorio protiv „gay-brakova“. Zbog toga su moji sugovornici ustvrdili da su oni koji su to slušali mogli mirno, u ime Boga i Crkve, izići van i početi „mlatiti“ takve osobe ukoliko na njih naiđu ili ih poznaju. Moji sugovornici-kršćani misle da „gay-parovima“ treba omogućiti sve što mogu i drugi parovi: slobodno se šetati na ulici, držati se za ruke, ljubiti se na klupi u parku... i da sve to postane normalno i da nikome ne bi smjelo smetati. Također im treba omogućiti „zakonito“ građansko vjenčanje (smatraju, ipak, da im u crkvi možda nije nužno to vjenčanje!); isto je tako važno da oni smiju usvajati djecu... Uf! Nisam baš mirno reagirao, ali sam pokušao izložiti svoje mišljenje i mišljenje Crkve o toj – kako se mnogima čini – svjetski važnoj temi i presudnoj za budućnost i sreću čovječanstva.

Što kaže Crkva?

Problem homoseksualnosti nije od jučer. To je „baština“ već biblijskih vremena. Evo što kaže Katekizam Katoličke Crkve u broju 2358: *Nezanemariv broj muškaraca i žena pokazuju duboke homoseksualne težnje. Ne biraju oni svoje homoseksualno stanje – ono za većinu njih predstavlja kušnju. Zato ih treba prihvaćati s poštivanjem, suosjećanjem i obazrivošću. Izbjegavati će se prema njima svaki znak nepravdne diskriminacije. Te su osobe pozvane da u svom životu ostvare Božju volju, i ako su kršćani, da sa žrtvom Gospodina Križa sjedine poteškoće koje mogu susresti usred svojega stanja.* No, Katekizam u sljedećem broju ističe da se homoseksualne osobe ne mogu jednostavno pomiriti sa svojim težnjama i kaže: *Homoseksualne osobe pozvane su na čistoću. Krepostima ovladavanja sobom, odgojiteljicama nutarnje slobode, kadšto uz potporu nesebična prijateljstva, molitvom i sakramentalnom milošću, one se mogu i moraju, postupno i odlučno, približiti kršćanskom savršenstvu (KKC, 2359).*

Dakle, to je službeni stav Katoličke crkve. Svatko tko

Gay-protest pred zagrebačkom katedralom. Zar ovo nije provokacija i izazivanje mržnje? (foto: Slobodna Dalmacija)

drugačije misli i postupa u suprotnosti je s naukom Crkve. Dakle, griješi i sam je odgovoran za svoje postupke, a ne Crkva.

Crkva priznaje činjenicu da nije zanemariv broj onih koji pokazuju duboke homoseksualne težnje. Jako je važno u razmišljanju o tome poštivati razliku „homoseksualne težnje“ i „homoseksualne prakse“. Naime, u ljudima se pojavljuju razne težnje. Toliko toga bi čovjek želio činiti, postići, imati... No, nije mu uvijek sve dostupno niti mu je moguće sve ostvariti. U čovjekovim težnjama ima puno i onih težnji i želja koje su nakaradne, nastrane, nedopustive, zabranjene. Pitanje je samo tko je kako odgojen, kakva su mu razmišljanja, kakvo mu je životno opredjeljenje. Ne smije čovjek činiti sve što može. Čovjek se mora truditi birati uvijek ono što je dobro i činiti samo dobro. Put od težnje do djela može biti vrlo kratak ali i vrlo dug. Ako se netko ravna samo po svojim nagonima, bez razmišljanja i bez odvagivanja da li je to naravno, normalno ili dobro, on će sigurno reći da on na to ima pravo, jer on jednostavno ima takve sklonosti. Onaj drugi koji prepoznaje neke težnje u sebi koje nisu obične ili naravne a ponekad je svjestan da su i stvarno nastrane i zle, taj će razmisliti, raspitati se, odvagnuti je li težnja ili nagon koji prepoznaje u sebi u redu ili nije. Pitat će se je li u redu i je li to u konačnici za njegovo dobro, je li to u skladu s dostojanstvom njegove osobe. Životinje se ravnaju po svojim nagonima, koje je Stvoritelj divno upisao u narav njihova bića, a čovjek se mora ravnati svojim razumom i svojom savješću koja mu jasno govori: „Dobro treba činiti – zlo izbjegavati“. Čovjek svojim razumom treba upravljati i svojim nagonima.

U razgovoru o ovom pitanju presudno je tražiti objektivni odgovor a ne mišljenje pojedinca ili skupine ljudi.

Mislio sam o ovoj temi napisati nešto sažeto, kratko, ali je to nemoguće. Zato ću nastaviti i u narednim brojevima o istoj temi, da i naš *Zvonik* bude „in“ kao drugi mediji, da piše „stalno“ o toj tako životnoj temi. ☺

Susret pjesnika „Lira naiva 2013.“ održan u Subotici

Okupivši pedesetak sudionika, ovogodišnji XI. po redu pokrajinski susret hrvatskih pučkih pjesnika „Lira naiva 2013.“, održan 25. svibnja 2013. godine u Subotici, pokazao se najbrojnijim do sada. Osim pjesnika iz Vojvodine, susret je okupio i pučke pjesnike iz Beograda te iz Hrvatske.

Uz obilazak znamenitosti Subotice, u okviru susreta pjesnici su imali prigodu čuti stručno mišljenje **Stjepana Blažetina**, ravnatelja Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj i profesora na Odsjeku za kroatistiku Sveučilišta u Pečuhu, koji je ujedno i uredio ovogodišnju zbirku pjesama „Lira naiva 2013.“. U zbirci se nalazi osamdesetak pjesama čak 64 autora. Kruna susreta bila je književna večer u prostorijama HKC „Bunjevačko kolo“ na kojoj su autori čitali svoje stihove. Bilo je riječi i o pjesničkom stvaralaštvu **Alekse Kokića**, budući

Stjepan Blažetin kaže kako je smisao ovakvih okupljanja dati potporu onima u kojima se vidi „određena pjesnička žica“.

da je ovogodišnje izdanje „Lire“ održano u znaku 100. obljetnice njegova rođenja. O životu ovoga pjesnika govorio je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić**, dok su pjesme Alekse Kokića govorile najbolje recitatorice na hrvatskom jeziku u Vojvodini i Srbiji, **Donna** i **Claudia Karan**. Večernji program uljepšao je i tamburaški orkestar HGU „Festival bunjevački pisama“ iz Subotice sa solistima.

Gost književnik i urednik zbirke pjesama „Lira naiva 2013.“

„Tijekom razgovora s pjesnicima amaterima koristio sam se primjerima, po mojem mišljenju, najuspjelijih pjesama u ovogodišnjem zborniku. Na temelju tih pjesama pokušao sam pokazati koja je to poezija koja je poželjna danas, koja smjera prema suvremenim tendencijama. Nastojao sam također ukazati na to da se treba puno više brinuti o jeziku, budući da poezije nema bez jezika, bez brige prema jeziku. Druga stvar koju sam pokušao naglasiti jest da moraju čitati. Što više čitati, ne samo sebe već i druge autore, jer se jedino na taj način može koraknuti dalje“, kazao je Blažetin.

Organizatorica susreta **Katarina Čeliković** ističe važnost činjenice da je izbor pjesama za zbirku koja tradicionalno prati svaku „Liru naivu“, ove godine po prvi puta sačinila osoba izvan Hrvatske čitaonice. Čelikovićeva ističe i druge značajne karakteristike ovoga susreta.

„Imali smo rekordan broj sudionika do sada, a okupili smo i veoma širok dijapazon pjesnika, od najmlađe sudionice **Maje Andrašić** iz Sonte koja završava osnovnu školu, do najstarije sudionice **Kate Ivanković** iz Subotice s 88 godina. Važno je i da smo prostorno nadišli manifestaciju budući da su uključeni pjesnici s područja Beograda, iz Hrvatske, te Bosne i Hercegovine. Dogovoreno je da 'Lira naiva 2014.' bude održana u Srijemskoj Mitrovici, što će nam nakon Golubinaca biti drugi susret u Srijemu“, kaže Katarina Čeliković.

Organizatori „Lire naive“ su Hrvatska čitaonica i Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“ iz Subotice. /HR, D. Bašić Palković/

In memoriam

Mr. sc. Đuro Lončar (1928.-2013.)

U subotu, 15. lipnja 2013. u 8,30 u subotičkoj gradskoj bolnici poslije kraće bolesti preminuo je prof. Đuro Lončar, predavač Ekonomskog fakulteta u mirovini. Rođen je u Čonoplji 22. travnja 1928., u bunjevačkoj obitelji poljodjelca i bravara Martina, i kućanice Marije. U rodnom mjestu završio je osnovnu školu, a Trgovačku akademiju u Somboru. Kao dijete bio je član dramske sekcije Bunjevačke kasine u Čonoplji, a poslije rata Hrvatskog kulturnog društva „August Šenoa“ u Čonoplji, sve do 1950. kada odlazi na studij u Beograd. Na Ekonomskom fakultetu u Beogradu diplomirao je 1955., a magistrirao 1967. Najprije se zaposlio u HI „Zorka“,

zatim kao profesor u Ekonomskoj školi u Subotici, a od 1961. radi na Ekonomskom fakultetu kao asistent, viši stručni suradnik te stručni savjetnik. Autor je većeg broja radova objavljenih u stručnim časopisima. Na fakultetu je obavljao veći broj funkcija.

Nakon odlaska u mirovinu 1990. bavio se sastavljanjem biografija, istraživao je povijest rodnog sela, a članke je objavljivao u *Subotičkoj Danici*, *Miroljubu* i *Klasju naših ravni*. Bio je član Znanstveno-istraživačkog odjela HKC-a „Bunjevačkog kolo“, Hrvatskog akademskog društva i Pučke kasine 1878, te suradnik *Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca*. Dijelove svoje biblioteke i arhive darovao je Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata i Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost „Ivan Antunović“.

Komemoracija prof. Đuri Lončaru održana je 17. lipnja 2013. godine, u Zavodu za kulturu vojvođanskih Hrvata, a sprovodne obrede istoga dana na mjesnom groblju u Čonoplji predvodio je župnik dr. Andre Horváth uz asistenciju mons. dr. Andrije Anišića i vlč. Ivice Ivankovića Radaka.

Večer duhovne glazbe u Vajskoj

Četiri glazbena sastava: Pjevačka skupina HKUPD „Matoš“ Plavna, VIS „Tekije“ Petrovaradin, Pjevačka skupina UG „Tragovi Šokaca“ Bač i HKPU „Zora“ Vajska, nastupili su 15. lipnja u Vajskoj, u sklopu koncerta pod nazivom Večer duhovne glazbe.

Koncert je priređen u župnoj crkvi sv. Jurja, a organizatori su bili lokalna Hrvatska kulturno pjevačka udruga „Zora“ i Mjesni odbor Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini iz Vajske. Ovim činom obilježena je na svojevrsni način Godina vjere, a potvrđena je i dobra praksa povezivanja pjevačkih skupina, koje njeguju različito pjevanje i pristup duhovnoj glazbi.

Na programu, koji je i ovoga puta znalački vodio zastupnik „Zore“ **Željko Pakledinac**, našla su se brojna sakralna djela, od pučkih pjesama do liturgijskih i autorskih skladba duhovnog karaktera. Vrhunac večeri bio je na kraju programa kada su svi sudionici

otpjevali zajedno pjesmu Krist na žalu. Koncertu je nazočio i domaći župnik vlč. **Josip Kujundžić**.

Zvonimir Pelajić

Gostovanje Lemešana u Ludbregu

HBKUD „Lemeš“ je gostovalo 14. lipnja u Ludbregu, a bili su gosti Čukovca, odnosno Vijeća srpske nacionalne manjine na krsnoj slavi i Danu Vijeća.

Domaćini su organizirali obilazak dvorca Bathyany u kojemu je restauratorski zavod i kapelica sv. Križa. Posjetili su i svetište predragocjene Krvi Kristove i vidikovac sv. Vinka, a 15. lipnja uslijedio je obilazak Varaždinske županije i Ludbreške regije u povodu proslave krsne slave i Dana vijeća – prijenos moći sv. Nikole čudotvorca. U programu su sudjelovali domaćini, ludbreške mažoretkinje i KUD „Anka Ošpuh“, a potom i gosti iz Velikog Poganca, Okučana, Kostajnice, Donje Dubrave, Ogulina kao i Lemešani iz Vojvodine i KUD „Radiša Poštić“ iz Mrčajevaca (Srbija). Lemešani su izvedbom bunjevačkih plesova oduševili publiku. Lemeško izaslanstvo na svečanoj sjednici činili su predsjednik sela **Aleksandar Vidaković**, dopredsjednica

Marija Bagi i predsjednik udruge **Marko Vilić**, a s njima je bio **Mata Matarić**, kao predstavnik grada Sombora, koji je i predložio Lemešane za ovo gostovanje zbog spriječenosti HKUD-a „Vladimir Nazor“ iz Sombora.

Lucia Knezi

Orguljski koncerti u Vršcu i Zrenjaninu

U vršačkoj katedrali sv. Gerharda od Sagreda, 21. lipnja, prvi puta u jednom banatskom mjestu izveden je jedinstveni koncert pod nazivom „Glasovi orgulja u ravnici“, s djelima hrvatskih vojevodanskih skladatelja.

Mlad subotički orguljaš **Saša Grunčić** predstavio je slušateljima nepoznata djela hrvatskih autora Albe Vidakovića, Stanislava Prepreka i Josipa Andrića, na orguljama radionice Wegenstein iz Temišvara. Izbor djela sačinili su pok. **prof. Đuro Rajković** i prof. orgulja Saša Grunčić, izvođač programa.

Nakon serije orguljskih koncerata, započete 2010. godine, Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata, u suradnji s Kultur-

nim centrom Vršac i udrugom „Prijatelji vršačkih orgulja“ Grad Vršac, nastavio je s organiziranjem koncerata, a za početak je izabrana crkva u Vršcu, jednoj od najvećih katoličkih crkava u Srbiji koja ove godine obilježava 150. obljetnicu izgradnje katedralne crkve sv. Gerharda i 100. obljetnicu od izgradnje njenih orgulja

Sutradan, 22. lipnja, u katedralnoj crkvi svetog Ivana Nepomuka Saša Grunčić je izveo orguljski koncert istovjetnog programa koji je izveden u Vršcu.

Nastavak serije orguljskih koncerata imat će i svoj logički finalni proizvod, bit će to snimanje nosača zvuka u beogradskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije, kojim će se trajno zabilježiti jedinstveni orguljski program. A onda slijede koncerti i predstavljanje nosača zvuka i otkrivanje nepoznatog glazbenog orguljskog blaga.

K. Čeliković

Dani puni radosti

Samo onaj tko je primio Prvu pričest zna koliko se radosti skupi u jednom danu, koliko je svečano u kući, u

crkvi i koliko srce rado-sno kuca! Radost je ispu-nila brojne prvopričes-nike ali i naše vrtićance koji su bili u rodnom mjestu naše blažene Ma-rije Propetog Isusa Pet-ković. Ovaj naš *Zvonik* donosi nam fotografijom i riječima radost dječju!

Radost velika neka ispuni sve dane ljetnog odmora!

Vaša Zvončica

Prva pričest u župi sv. Jurja

Sedam prvopričesnika primilo je ove godine sakrament Prve pričesti u subotičkoj župi sv. Jurja. Vrijedno su se pripremali cijele godine za ovaj veliki događaj u njihovim životima.

Prvopričesnici su napravili pano na kojem je bio veliki labirint s mnogim preprekama i smjernicama koje nas odvođe ili vode do Isusa. Njihove slike koje su „šetale“ kroz labirint su prikazale kako doći Isusu. Misno slavlje je započelo svečanom procesijom u kojoj su roditelji s djecom došli pred oltar, poklonili se križu i prvopričesnici su ostali u oltarskom prostoru. Počela je euharistija koju će dugo pamtiti. Od recitacija do pjesmi, od homilije do obnove krsnih obećanja, od molitve Očenaša u zajedništvu sa župnikom do Prve svete pričesti... Djecu su pripremali njihovi roditelji, župnik, vjeroučitelji i kantorica. Želimo da Isus uvijek ostane u njihovim srcima. /*Zorica Svirčev*/

Prva pričest u Đurđinu

U župi sv. Josipa Radnika u Đurđinu slavlje Prve sv. pričesti održano je 12. svibnja. Ove godine Prvu pričest primilo je dvanaest prvopričesnika.

Radost nam je umanjilo jedino odsustvo našega bolesnoga župnika vlč. Lazara Novakovića, ali ga u toj dužnosti zamjenjuje vlč. Miroslav Orčić, s kojim veoma lijepo svi surađujemo, osobito djeca. Na prvom satu vjeronauka poslije Prve pričesti, djeca su opisala svoj doživljaj, i ovdje ukratko iznosimo po neku rečenicu iz svakoga rada.

Dijana Orčić: U nedjelju kada sam ustala, bila sam jako radosna što ću primiti Prvu sv. pričest. Kada mi je mama obukla bijelu haljinu, to je bio najljepši događaj.

Josip Dulić: Kada smo ušli u crkvu, počela je svečana sv. misa. Moji prijatelji su recitirali. Ja sam prvi puta u životu čitao misno čitanje. Onda smo svi pjevali psalam. Poslije je moja prijateljica čitala drugo čitanje.

Katarina Dulić: Prvi puta smo dobili posvećene hostije. Meni je ovo bio najbolji dan u životu.

Katarina Ivković Ivandekić: S uzbuđenjem sam čekala svoju Prvu sv. pričest, da i ja kao moji roditelji, brat i sestre, primam Isusa. Misa je bila svečana, a mi radosni.

Josipa Horvacki: Dan prije Prve pričesti, u mojoj se kući užurbano radilo. Svi smo imali zaduženja, da sve bude spremljeno za sutra. Napokon je došla i nedjelja i pošli smo u crkvu. Kada sam blagovala svetu hostiju, tada se u mojem srcu prvi puta rodio Mali Isus.

Mirjana Zubelić: Kada smo u dvorani obukli bijele haljine, župnik je došao po nas i pitao nas je jesmo li spremni. Svi smo uglas rekli da jesmo. U crkvi je bilo puno svijeta. Na kraju smo otpjevali divnu pjesmu „Danas smo sretni mi“.

Mihaela Dulić: Željno sam iščekivala svoju Prvu pričest. Kada je došao taj dan, ustala sam rano i dotjerala se. Svi smo govorili recitacije koje su mi se jako dopale. Svidjela mi se moja Prva pričest zato što je sva bila lijepa i bijela.

Bojana Turu: Moj život poslije Prve sv. pričesti postaje radost, jer osjećam da me Isus stvarno čuva. Također, sada znam što je prava Božja Riječ. Htjela bih da se vrijeme vrati, pa da ponovno budem tako sretna kao toga dana.

Dragana Musin: Cijeli tjedan vrijedno smo vježbali i dolazili na probe. Recitirala sam pjesmu o Isusovoj ljubavi prema nama. Bilo mi je jako lijepo jer mene je toga dana primio Isus.

Marina Zubelić: Moja prva pričest je lijepo prošla. U crkvi je sve bilo svečano. Kod kuće smo slavili, a kada su svi otišli kući, legla sam umorna i sretna. Voljela bih da se ovo još jednom ponovi.

Tamara Horvacki: Jedva sam dočekala svoju Prvu pričest. Bila sam jako sretna. Kod kuće su nam došli gosti i lijepo smo se zabavljali.

Krunoslav Dulić: Jedva sam čekao dan svoje Prve sv. pričesti. Kad sam ustao, bio sam uzbuđen. Svi smo se lijepo obukli i krenuli u crkvu. Kad smo u povorci ulazili, bilo je puno svijeta i svi smo se skoro počeli smijati. Prva pričest mi puno znači jer sam se približio Isusu.

Verica, vjeroučiteljica

Svečanost Prve pričesti u Sonti

Dvadesetčetvero djece, trinaest djevojčica i jedanaest dječaka, primilo je 26. svibnja Prvu svetu pričest u crkvi sv. Lovre u Sonti, koja ove godine slavi 200 godina posvećenja.

Djecu su od prvog razreda za ovaj dan pripremali vjeroučiteljica **Kristina Ralbovski** uz stručni nadzor župnika **vlač. Dominika Ralbovskog**. Devet dana pred svetu Prvu pričest budući prvopričesnici su molili devetnicu. Prvopričesnici su na dan Prve pričesti bili odjeveni u duge bijele haljine sa zlatovozom izvezenim monogramom Presvetog Imena Isusova, IHS. U crkvu su ušli u procesiji uz pjesmu „Nebo gori“, gdje su ih dočekali roditelji, rodbina, prijatelji, susjedi i ostali. Za tu priliku crkva je bila ukrašena bijelim cvijećem i tradicionalnim sončanskim ćilimima na kojima prevladava bijela boja. Djeca su sudjelovala u kićenju oltara, a na prednjoj strani oltara na bijelom platnu stajao je izvezen Mali Isus, prema njemu su „koračale“ stope prvopričesnika s portret fotografijom. Iznad je pisalo: Odlučio sam slijediti Krista. Svečano i ozbiljno djeca su položila zavjet i prvi put u svome životu primila Isusovo tijelo. Zatim su razdragano pjevala pod budnim okom vjeroučiteljice, praćena glazbom svojih prijatelja, a sve na veliku radost i oduševljenje svih prisutnih. /**Ruža Silađev**/

Prva pričest u Plavni

Tijekom svete mise 2. lipnja, sakrament Prve svete pričesti u Plavni primili su: **Valentina Sabo, Ivan Štajgmajer i David Vađina**.

Misno slavlje na kojemu je Prvoj pričesti pristupilo troje vjeroučenika, predslavio je **vlač. Josip Štefković**, a djeca su čitala čitanja, molitvu vjernih te recitirala. Na samoj misi obnovljeni su i krsni zavjeti. Pjevački zbor HKUPD-a „Matoš“, koji je ujedno i župni zbor, i ovoga je puta skladnim pjevanjem uljepšao svečano misno slavlje, u doista lijepo ukrašenoj i sada već potpuno obnovljenoj crkvi.

Zvonimir Pelajić

Subotički dječji vrtić „Marija Petković“ u Blatu

Povodom obilježavanja deset godina od proglašenja blaženom Marije Propetog Isusa Petković, održan je X. susret dječjih vrtića „Marija Petković“. Susret je održan 8. lipnja u Blatu na Korčuli, a prisustvovala su djeca iz istoimenih vrtića iz Splita, Zagreba, Blata, Pule i Subotice.

Susret dječjih vrtića započeo je svečanom svetom misom u dvorištu svetišta koju je predvodio biskup dubrovački **mons. Mate Uzinić** u zajedništvu s braćom svećenicima **vlač. dr. Marinkom Stantićem** iz Sombora i **don Nikolom Berišićem**, župnikom iz Blata. Program je potom nastavljen tribinom za roditelje na temu „Vjera u obitelji“, koju je u samostanskoj dvorani održao **mons. Mate Uzinić**. U velikoj dvorani Doma kulture u Blatu uslijedilo je predstavljanje svih vrtića. Sve prisutne pozdravili su općinski načelnik **Ante Šeparović** i provincijalna predstojnica **s. m. Nelija Pavlović**, potom su gosti ocu biskupu **mons. Mati Uziniću** i svojim domaćinima uručili prigodne poklone. Djeca iz vrtića „Marija Petković“ iz Subotice, obučena u bunjevačku narodnu nošnju, darovala su sliku od slame urađenu u znaku godine vjere. Prigodan kulturno-zabavni program pripremili su mališani dječjih vrtića „Marije Petković“ iz Subotice, Zagreba, Pule, Splita i Blata. Subotički mališani predstavili su se glazbenim točkama. Po završetku priredbe, kao i svake godine, oko 50 predškolaca iz svih vrtića koji su sudjelovali na X. susretima skupa sa svojim odgojiteljicama i časnim sestrama fotografirali su se za uspomenu na zajedništvo koje su imali u ime naše blaženice Marije Petković. /**Bernadica Ivanković**/

Prva pričest u Lemešu

U crkvi Rođenja Blažene Djevice Marije u Lemešu, 2. lipnja proslavljena je Prva sveta pričest za devetero hrvatske i šestero mađarske djece.

Mališani su obnovili svoj krsni zavjet i potvrdili svoju vjeru u Spasitelja. Potporu za ovaj svečani čin su im pružili roditelji s mnogobrojnim vjernicima. Vrijedno su se pripremali za primanje Kristova tijela, učili su molitve, pjesme i bili aktivni sudionici svete mise. Pripremu su vršile **Ana Iles** i **Katalin Egedi**, a vjeronauk u školi drži župnik **Antal Egedi**, koji je predslavio svetu misu. Na kraju mise župnik je zahvalio svima koji su pripomogli da ovo misno slavlje bude svečano i lijepo. Blagoslov na kraju mise je bio upućen prvopričesnicima da ustraju u vjeri i danim obećanjima. Ova mala skupina je budućnost naše župe kojoj su potrebni mladi.

Lucia Knezi

Uređuju: *Kristina Ivković*
i *Larisa Skenderović*

Oblaci

U vrijeme pripreme ovoga broja *Zvonika*, nad nas su se nadvili teški, tmurni oblaci. Tmurno je, nigdje ni zrake sunca. Čak ni kiša koja pada ne može dovoljno iscijediti oblake. Ovi oblaci su poput današnjih ljudi. Namргоđeni, teški. Neki ljudi stupaju u rat s tim istim oblacima boreći se protiv njih pomoću svojih šarenih kišobrana. Pokuša-

vaju od zemlje napraviti šarenilo boja, ali im baš i ne uspijeva... Možda nam je jedini spas vjetar, jer je on upravo taj koji može otjerati oblake i vratiti sunce.

Ali kako namamiti vjetar?

Materijalnim stvarima sigurno ne, ali možemo ga prizvati molitvom. Nekad svatko od nas ima tmuran oblacić nad glavom i želi ga se riješiti, ali ne zna kako to učiniti. Potreban mu je vjetar kojeg je teško dozvati.

Kako nam zapravo tmurni oblaci dolaze?

Ako se želimo obratiti struci, to nam može objasniti dobar meteorolog, ali ako to promatramo s neke naše točke gledišta, možda smo mi koji te oblake prouzrokuje našim crnim mislima i pesimizmom. Ili možda jer ne vjerujemo u bolja vremena. Ali, vjerujte da dolaze. Ako idemo zajedno s Kristom možemo doći do svojih ciljeva.

Pokušajmo rastjerati oblake oko nas, prizovimo vjetar i spremno dočekajmo sunce.

Larisa Skenderović

Susret mladih iz biskupija u Srbiji

Susret mladih iz biskupija u Republici Srbiji održan je na marijanskom svetištu Vodice i u Ruskom Krsturu 1. lipnja pod geslom „Pođite i učinite mojim učenicima sve narode!“ (Mt 28,19). Na ovom susretu se okupljaju mladi iz Beogradske nadbiskupije, Subotičke, Srijemske i Zrenjaninske biskupije i Grkokatoličkog egzarhata. Ovo je bio treći po redu susret ovog tipa. Prvi se održao 2009. godine u Mužlji kraj Zrenjanina, drugi 2011. godine na Tekijama kraj Petrovaradina, dok su ovogodišnji domaćini bili mladi Grkokatoličkog egzarhata. Susret je započeo liturgijom svetog Ivana Zlatooustog u Vodicama koju je predvodio vladika **Đuro Džudžar**, egzarh za grkokatolike u Srbiji uz koncelebraciju srijemskog i subotičkog biskupa i svećenika iz Srijemske, Zrenjaninske i Subotičke biskupije, Beogradske nadbiskupije i Grkokatoličkog egzarhata. Nakon liturgije mladi su se uputili u Ruski Krstur gdje su se bolje upoznali s obredima grkokatoličke crkve i razgledali katedralu sv. Nikole i muzej. Nakon ručka i slo-

bodnog vremena svi su se okupili na predavanju. Predavanje na hrvatskom jeziku je održao vlč. **Josip Vrančić**, a na mađarskom jeziku vlč. **Szilárd Balcsak**. Uslijedio je kulturno-umjetnički program u okviru kojeg su nastupili VIS „Ritam vjere“ i „Ébredés Zenekar“ iz Subotice te rusinsko kulturno-umjetničko društvo. Mladi su se rastali u dobrom raspoloženju i u iščekivanju sljedećega susreta koji će, kako je subotički biskup **Ivan Péntes** na kraju liturgije najavio, organizirati Subotička biskupija za dvije godine u marijanskom svetištu Bunarić kraj Subotice.

Jelena Pinter

Emisija za mlade na Radio Mariji odlazi na „ljetni odmor“

Emisija za mlade „U svjetlosti hodimo“ koja se pet godina zaredom emitira (4. sezona) na valovima Radio Marije, ovoga će ljeta imati stanku sve do nove, pete sezone u rujnu. Prisjetimo se stoga što smo radili u ovoj sezoni. Emisija za mlade u ovoj sezoni dobila je novog urednika kao i nove suradnike. Dobiveno je novo ime emisije, po sloganu susreta mladih u Sisku 2011. godine „U svjetlosti hodimo“, kao i novi termin emisije, srijedom u 21,30 sati. U ovoj sezoni emisija se bavila raznim temama, od duhovno-religijskih preko svjetovnih tema. U emisiji su bili ugošćeni neki od sudionika HosanaFesta 2012., predstavnici pokreta fokolara, članovi odbora Tribine mladih Subotičke biskupije itd. Emisija je tijekom svojega emitiranja uvela i dvije rubrike, gdje su se mladi slušatelji mogli uključiti i postaviti pitanje u rubrici „Mladi pitaju“ u kojoj su pružani stručni odgovori svećenika ili teologa. Suradnici emisije u drugoj rubrici „Obavijesti za mlade“ potrudili su se mlade slušatelje obavijestiti gdje se i što održava po našim biskupijama. Emisija za mlade je tijekom sezona dobila i internetsku prezentaciju na stranici: usvjetlostihodimo.wix.com/ezmush. Tijekom ljeta bit će emitirane najbolje teme obrađivane u četvrtoj sezoni, te na taj način najaviti od rujna novu sezonu i još kvalitetniju emisiju. Urednica emisije Biljana Kovač sa svojim suradnicima želi svim čitateljima *Zvonika*, a osobito mladima, sretan i odmoran ljetni raspust. Obilježje Božjega blagoslova! / **Dario Marton** /

Obavijesti

Misa mladih

5. 7. 2013.

u crkvi sv. Jurja
(Senčanska crkva)
u Subotici, početak u 20 sati.

Emisija za mlade

„U svjetlosti hodimo“

srijedom u 21,30 sati
na Radio Mariji.

„Kateheza za mlade“

ponedjeljkom
u 21,30 sati

Razgovor sa Senadom Emrom, učenicom klasične gimnazije Paulinum u Subotici

Želja mi je postati svećenik

Razgovarala: *Larisa Skenderović*

Senad Emra, učenik klasične gimnazije Paulinum, a od jeseni maturant, odlučio nam je ispričati svoj put kroz gimnaziju. Senad dolazi iz subotičke župe sv. Marije, gdje je župnik **Károly Szungyi**. Aktivan je kao ministrant u katedrali i redovito pjeva u školskom pjevačkom zboru Schola Cantorum Paulinum. Odnedavno je postao trećoredac u franjevačkoj crkvi u kojoj je također aktivan. Otkrio nam je i kakvi su mu planovi poslije klasične gimnazije.

Zv.: Kako si odlučio upisati klasičnu gimnaziju Paulinum?

○ **S. E.:** Oduvijek sam volio ministrirati i privlačila me je molitva. U mojoj župi aktivne su časne sestre, Sestre Naše Gospe, kojima sam se uvijek divio i zapravo one su me na neki način potaknule upisati klasičnu gimnaziju. Dosta sam im pomagao na župi i shvatio sam da se u meni probudio poziv da možda jednog dana postanem svećenik.

Zv.: Opiši nam kratko kako protječe jedan dan u sjemeništu?

○ **S. E.:** Ustajemo relativno rano, oko 6-6,30 sati, slijedi molitva od 15 minuta. Potom imamo tjelovježbu i doručak, a nakon toga je nastava. Poslije svega toga imamo ručak i slobodno vrijeme koje pokušavamo iskoristiti na najbolji mogući način. Nakon toga imamo strogi studij tijekom kojega sjedimo u svojim učionicama i učimo, pripremamo se za testove. U to vrijeme u učionicama mora biti mir i tišina kako ne bi dekoncentrirali jedni druge. Poslije toga imamo svetu misu na kojoj često ministriram, pa onda večeru, a prije spavanja molitvu. Svjetla se isključuju u 22 sata.

Zv.: Kakvi su profesori u gimnaziji?

○ **S. E.:** Profesori su jako dobri i veoma su susretljivi. Uvijek su spremni pomoći ako imamo neke probleme. Osim profesora tu su i rektor **Josip Mioč** i prefekt **Lászlo Baranyi** koji su također veoma susretljivi. Predavanja su veoma zanimljiva i profesori su maksimalno posvećeni svojemu radu. Često imamo i referate kako bi nam bilo zanimljivije na satu. Imamo veoma dobre profesore latinskog, grčkog i njemačkog jezika.

Zv.: Što želiš poručiti budućim srednjoškolcima, zašto trebaju upisati klasičnu gimnaziju Paulinum?

○ **S. E.:** Gimnaziju trebaju upisati jer dobro priprema svećenike i za njihovo zvanje, što ne znači da ćeš ako ideš u Paulinum postati svećenik. Gimnazija veoma dobro priprema i za studij prava i povijesti. Gimnazija sama po sebi nije teška, nekad ima puno gradiva, ali lako se da svladati. Imamo i puno ekskurzija na kojima upoznajemo mnoge ljude. Putujemo po raznim dijelovima Vojvodine i u bliža mjesta u Mađarskoj.

Zv.: Odnedavno si postao trećoredac kod franjevaca. Kako se rodio taj poziv?

○ **S. E.:** Oduvijek mi se sviđao franjevački red, nekako su mi se uvijek franjevci činili kao pobožni ljudi posvećeni Bogu. Ponekad se bakice koje tamo sretnem šale kako ću ja jednog dana postati franjevac.

Zv.: Što planiraš upisati nakon Paulinuma?

○ **S. E.:** Planiram upisati Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu, i želja mi je postati svećenik. Trenutačno osjećam taj poziv i želim slijediti taj put. I želim poručiti svima koji osjete takav poziv da mu se odazovu.

Zv.: Što drugo poželjeti, nego da te Bog blagoslovi i da sačuvaš ovu želju. I naše čitatelje potičemo da mole za Senada i sve one koji su na putu svećeništva ili posvećenog života.

USPOMENE

Uspomene su nekad sve što imamo.
Uspomene nas sjećaju na ono davno što je nekad bilo.
Uspomene mogu biti slike, pjesme ili neke knjige.
Ali uspomene koje nitko i ništa ne može uništiti su uspomene zapisane u srcu.
One su uvijek s nama, nosimo ih svuda, i u dobru i u zlu
i po danu i po noći,
i u društvu i u samoći.

Danijela Pejić

Čisto srce i ženske traperice

Kada se spomene žensko odijevanje u negativnom kontekstu, većina djevojaka misli da se to ne odnosi na njih. Djevojkama je danas teško biti objektivnima što se tiče oblačenja. Zaboravile su na jedan prastari pojam koji moramo redefinirati kao – dostojanstvo. „Kršćanine, upoznaj svoje dostojanstvo“, bile su riječi svetog pape Lava I. koje je izrekao još polovicom petoga stoljeća. To je bilo jako davno, pa smo mi izgleda zaboravili što to znači. Hajdemo malo razmisliti, zar nam nije svima drago kada nas netko poštuje? Zar nam nije svima drago kada nas netko uvažava, cijeni naše stavove i razmišljanja? Kada netko pazi da nas ne povrijedi ili se za nas žrtvuje? Svi mi to volimo, i svi mi to želimo raditi jedni drugima. Poštivanje tuđeg dostojanstva izaziva radost u toj osobi, ali i u nama jer smo spoznali tu osobu kao Božju sliku. Ali, zašto danas nije tako? Zašto nema toga? Primjere iskazivanja poštovanja tuđeg dostojanstva tražimo na krivom mjestu. Evo najboljega primjera – uzmimo biblijsku prisporodu o Samaritanki i Isusu na zdcenu (Iv 4,7-27). Danas, dvije tisuće godina kasnije, da se umjesto Isusa nađe neki običan čovjek, on bi tu ženu osudio jer je bila s pet muževa. On bi zaboravio da se radi o osobi koja je Božje dijete. Isus poštuje dostojanstvo Samaritanke i usprkos svim lošim događajima u prošlosti, on joj pomaže dajući joj sebe kao rješenje problema.

Naravno, prijeći preko mana i poštovati dostojanstvo osobe nije lako. Međutim, budući smo mi „instant“ civilizacija, mi bismo to na brzinu. Tako smo potražili rješenje u aktualnoj kulturi smrti koja ne poznaje pojam dostojanstva i uspješno smo zaboravili ono što nam je Isus ostavio u evanđelju. To je

poanta cijele priče oko ženskih traperica i pitanja „jesu li previše uske ili ne?“. Kada djevojke spoznaju svoje dostojanstvo, uske traperice će doživjeti sudbinu dinosaura. Međutim, kako djevojke da dođu do te spoznaje?

Molitva za čist pogled

Gospodine Isuse, tvoj je pogled izraz tvoje milosrdne ljubavi. Nauči me promatrati braću i sestre svojim pogledom. Oslobodi me od pogleda koji ubija moje dostojanstvo i dostojanstvo mojih bližnjih. Oslobodi me i očuvaj od požude očiju, znatiželjnog i pokvarenog gledanja. Ne dopusti da mojim pogledom u moje srce uđe razarajući duh bludnosti i svako drugo zlo. Milosrdni Isuse, po zagovoru Prečista Srca Marijina, daj mi čisto srce i čist pogled, da u svojim bližnjima uvijek gledam tebe. Amen.

(Preuzeto sa:
studentski-pastoral.com)

„I pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela“ (Heb 10,24). Tu momci stupaju na scenu. Momci moraju ukazati djevojkama je li njihovo odijevanje previše izazovno i navodi li na grijeh. Čekaj, zašto bi to neki momak uradio kada on uživa u tomu što je djevojka provokativno odjevena? Odgovor leži u jednom drugom pitanju – bi li taj isti momak pristao da neki drugi momak tako uživa u izgledu njegove sestre, majke, buduće supruge ili kćeri? Ne. Naravno, biti u stanju željeti očuvati žensko dostojanstvo kada su i djevojke same zaboravile na dostojanstvo viteški je posao. Za to momcima treba čisto srce i zato je, parafrazirajući Bibliju, bl. papa Ivan Pavao II. rekao „Blago čis-

tima srcem, oni će vidjeti Božju sliku u ljudima“. Za tako teške stvari neophodno je da se to jako želi i da se jako moli. Bog nam je dao puno svetaca čiji nam zagovor u tomu može pomoći. Ako jedni na druge budemo gledali kao na osobe, mnogo ćemo se bolje razumjeti i poštovati. Bit ćemo bolji ljudi, bolji prijatelji i bolje društvo.

Dušan Balazević

Misa mladih u Tavankutu

Na blagdan Presvetog Srca Isusova 7. lipnja, u Tavankutu je u istoimenoj crkvi, a u organizaciji Odbora tribine mladih Subotičke biskupije proslavljena misa mladih. Toga je dana u tavankutskoj crkvi bilo i proštenje. Misu je predslavio vlč. **Franjo Ivanković**, tavankutski župnik, dok su euharistijsko slavlje uzveličali mladi iz VIS-a „Proroci“. Oko sedamdeset mladih iz Subotice i okolnih župa okupilo se kako bi skupa pjesmom i molitvom slavili Gospodina.

Već nepuno desetljeće mladi iz župa subotičkih dekanata se svaki prvi petak okupljaju i organiziraju misu mladih. Uvijek je to u drugoj župi, tako da će se ovaj susret u osmom mjesecu održati na Bunariću. **Kristina Vojnić Purčar**, jedna od organizatorica Tribine mladih, ističe kako se mladi rado okupljaju na ovim misama. *Ljepota je to zajedništva kada se prijateljstvo širi i njeguje kroz kršćanska načela, slaveći Boga. Kada je riječ o dolasku izvan Subotice, napominjem da skoro svi mladi iz grada imaju ili rodbinske ili prijateljske veze, zato se rado okupljaju i dolaze i s oduševljenjem opet očekuju sljedeću misu u Tavankutu*, istaknula je Kristina za *Zvonik*. Ovakva događanja, potaknuta od strane mladih, predstavljaju sigurni temelj naših vjerskih zajednica.

I. D.

Misa – a što ću ja tamo?

Koliko puta nam nedjelja bude dan kada tražimo najviše izgovora za naš neodlazak na misu? Na pitanje: Ideš li na misu? – koliko puta odgovaramo nešto poput: „Tek sam jutros stigla iz grada, treba mi malo sna“; „A joj, u crkvi ću opet sresti onu dosadnu prijateljicu koja uvijek gura nos gdje mu nije mjesto“; „Župnik oteže sa svojim propovijedima – mogao bi ih koji put i skratiti!“; „Svi oko mene odmjeravaju moje pjevanje. Pa dobro, nisam baš slavuj, ali nisam ni toliko loš“; „A što ću ja tamo?“...

Ok, dobro, da ne bude da prozivam one koji ne idu na svetu misu, evo pitam tebe. Da, baš tebe pitam: ZAŠTO TI IDEŠ NA MISU?

Ovo pitanje si sigurno čuo/la bezbroj puta, ali jesi li ikad pokušao/la dati odgovor? Jedan prijatelj mi je jednom rekao: „Ako ideš na misu, mora da ti nešto fali. Da li te boli nešto, treba li ti nekakva pomoć?“ Mogu shvatiti da djeca idu na misu (pričest, krizma), mogu shvatiti da stari idu na misu (drugog posla nemaju), ali ne mogu shvatiti (čitaj: prihvatiti) da mladi idu na misu. I sad te opet pitam: Zašto idemo na misu? Što je tomu „uzrok“?

Znaš onu poslovicu: Kud svi Turci, ondje i Mujo. Zvuči smiješno, ali vjerojatno ti je poznat onaj osjećaj kad ideš u crkvu iz navike ili jer ide cijelo društvo, neka simpatija... E, pa da. I ja puno puta odem na misu iz navike, običaja. Idem onda kada je sa mnom, s mojim životom sve u redu. Ali i onda kada nije. Idem na misu tražiti ono što nemam, što sam izgubila. Tražim mir. Neki balans između mojih želja i stvarnosti. Tražim planinu na koju se želim popeti, ali nekako uvijek ostajem na dnu i ne mičem se odatle. Tada idem na misu tražiti tragove Božje prisutnosti. Muka mi je i želim s njim razgovarati, potužiti Mu se, pa čak Mu i prigovoriti („Zašto baš meni?“). Dogodi se koji puta da odem na misu i da me obuzme osjećaj, želja da Isus siđe s tog križa, uhvati me za ruku i povede kroz život. U tim, riječima neopisivim tre-

nucima, sve se smiruje, postaje vedrije. Ali ni onda ne shvaćam u potpunosti da se to stvarno događa, da Isus doista silazi s križa i vodi me. I opet ostajem bez odgovora: Zašto ići na svetu misu? Kako uopće dati odgovor, a da on bude shvatljiv, jasan i PRIHVATLJIV?

Prvo, da napravim malu razliku. Jedno je ići po nešto, ići nekuda, a sasvim drugo ići NEKOMU! Ići po nešto, nekuda – to je obična radnja, rekla bih, pomalo beznačajna. Ali ići nekome? Postavlja se potom drugo pitanje: KOMU? Dogodi se da nekad bježim od nekoga, ali čak i onda ipak idem – i dođem nekome. Ići nekome. Ususret. Kao kada otac kreće svome rasipnom sinu ususret (Lk 15,11-32), tako i Bog hrli nama ususret. A koliko puta Ga samo zaobiđemo, u širokom luku. Poći ususret možeš samo onoj osobi koju voliš, kojoj vjeruješ i koja tebi vjeruje, koju jedva čekaš vidjeti, zagrliti, s kojom možeš i želiš podijeliti cijeli svoj život. Dakle, zašto ići na misu? Odgovor je: UPUTITI SE BOGU USUSRET. A da bi se taj susret dogodio, moraš Boga poznavati, prijateljevati s Njim, ući u Njegov dom, sjesti i blagovati s Njim i zahvaliti Mu na gostoprimstvu. I u svakom trenutku biti svjestan da te Bog želi cijeloga kraj sebe, da razmiš-

ljaš o Njemu i s Njim, a ne o onome tko sjedi pokraj tebe ili tko pjeva kao slavuj...

I usprkos svemu, trebaš ustrajati u ovim susretima s Bogom. Puno puta se dogodi da ljudi nemaju vremena, da im je nejasna propovijed, da se sablažnjavaju na događaje u Crkvi, da ne razumiju svetu misu...Baš zato – idi na misu. Jer sve te stvari su od ljudi, a ne od Krista. On je, naprotiv, moćan učiniti sve novim. Samo ga moramo za to zamoliti.

I dalje veliš da nemaš vremena za misu? Dan ima 1440 minuta. Koliko ih svakoga dana protraćiš bezveze? Tjedan ima 168 sati. I dalje nemaš jedan sat za Boga?

Ne razumiješ misu? Uzmi Bibliju, Novi zavjet, Katekizam, Youcat... Kreni na vjeronauk, educiraj se...

Svećenik dugo i nerazumno propovijeda? Teško je čovjeku govoriti ljudima. Pomoli se za njega, možda te iznenadi.

Znam da opet ima puno razloga – izgovora da ne odeš na misu, ali ipak pokušaj poći ususret Bogu, svom prijatelju. Pokušaj ići s ovim razmišljanjem. I kada sljedeći put uđeš u Crkvu, vidjet ćeš da si došao svojoj kući.

Marina Gabrić

Prioriteti

Dragi čitatelji! Subotom ujutro moj mili suprug i ja uhvatimo minuticu tišine za dogovor, ali ubrzo u nesvjesnom grču zastanemo. Trudimo se ne zaboraviti što smo sve htjeli reći i uraditi dok naši mali razigrani „poniji“ ne dokasaju i ne spriječe nas da isplaniramo dan. Tada se dogodi tren zbunjenosti: samo se pogledamo i shvatimo da smo bez zraka, bez vode, bez riječi.

Od čega početi? Koliko god se mi trudili biti organizirani i postići sve u mudroj smirenosti, to baš ne uspijeva uvijek. Ipak, grč može popustiti – ako se sjetimo PRIORITETA. Je li najvažnije obaviti kontroliranu tjednu kupovinu kako bismo uštedjeli i vrijeme i novac ili uplatiti račune na vrijeme kako bismo uštedjeli nešto novca i izbjegli kamatu za zakašnjelo plaćanje? Možda je ipak važnije pospremiti kuću? Potrebni smo i razgovora i igre s djecom, a oni nas još više... Kad ćemo, ako ne subotom, poraditi one „poslice“ – popraviti ladice, polijepiti pločice, namjestiti lampe? Uh, a odmor? Ma, dajte, molim vas – tko se još u XXI. stoljeću subotom odmara? ☺ Treba stići i na rođendan kod ujaka, a već mjesecima odgađamo posjet prijateljima u novu kuću, u koju su se uselili još prije godinu dana... Sve bi tako išlo do kaosa i natrag, da se, gledajući se u oči, ne nasmiješimo ☺. MI ZNAMO PRIORITETE, znamo tko, pa onda i što mora biti na prvom mjestu. Točka. Bog je prvi u našem životu. Tako sve biva jasno... Šišanje će sačekati još koji tjedan, kuću ćemo urediti tek brziški – navečer...

Stoga kad me pitaju kako se snalazimo sa sedmero djece, nasmiješim se, kažem: „Borimo se...“. Ne jedni protiv drugih (na sreću!), već za to da Bog bude prvi u našim životima. Nije lako, nimalo, ali kad Bog pobijedi, pobijedi ljubav, pa je onda sve na svom mjestu ☺... osim posuđa ;) ... Uživajte u toj pobjedi!

nadahnuti slavljima bračnih jubileja...

Himna braku

Netko je upitao: „Ima li u životu išta ljepše od mladića i djevojke koji sklapaju čiste ruke i srca na putu u brak?“ A, odgovor je glasio: „Da, ima nešto još ljepše – prizor starog čovjeka i stare žene koji zajedno završavaju putovanje na tom putu. Njihove su ruke kvrgave, ali se još uvijek drže zajedno; njihova su lica puna bora, ali još uvijek zrače; njihova su srca umorna i povijena, ali još uvijek jaka. Dokazali su da je moguće imati sretan brak i opravdali ga pred porugama cinika.“

Zašto vjenčani prsten nosimo na domalom prstu?

Zašto ljudi vjenčani prsten nose na domalom prstu? Postoje mnoga objašnjenja, ali jedno od najljepših dolazi iz Kine – palac predstavlja tvoje roditelje, kažiprst predstavlja tvoju braću i sestre, srednji prst predstavlja tebe, domali prst predstavlja tvog partnera, a mali prst tvoju djecu. Pokušaj sljedeće: Raširi dlanove, spoji ih i držeći prste sastavljene (palac na palac itd.). Neka se svi prsti dodiruju jagodicama, a srednje uvuci prema sebi. Sad ide zabavni dio. Pokušaj razdvojiti palčeve koji predstavljaju tvoje roditelje. Otvorit će se jer tvojim roditeljima nije suđeno da žive s tobom cijelog vijeka i moraju te prije ili kasnije pustiti iz svojih skuta. Ponovno spoji palčeve i isto pokušaj s kažiprstom. Otvorit će se jer je tvojoj braći i sestrama suđeno da pođu svojim putem i da imaju svoje obitelji. Vrati kažiprst i pokušaj to isto izvesti s malim prstom. Isto će se dogoditi jer će tvoja djeca jednom otići od tebe kao što je tebi suđeno da odeš od roditelja. Vrati mali prst i pokušaj to izvesti s domalim. Nećeš uspjeti, jer te s ljubavi tvog života veže ista sudbina i bit će s tobom do kraja života. Sigurno će te iznenaditi da ovo NE MOŽEŠ izvesti. Legenda kaže – to je zato što muž i žena trebaju ostati zajedno cijelog života – i u dobru i zlu. Razdvojiti ih možeš samo ako razdvojiš i srednje prste – dakle, ako i sam sebe podijeliš. Zanimljivo, zar ne?

KAKO LJUBITI?

„Na kraju opće audijencije u srijedu tijekom vožnje na papamobilu, papa Franjo je pozvao dječaka s Downovim sindromom da se popne na papamobil. Dječak odjeven u dres argentinske nogometne reprezentacije odmah je prihvatio poziv i sjeo na papinsko sjedalo, uz oduševljenje nekoliko tisuća nazočnih vjernika. Ovo je prvi put da je papa javno „predao“ nekome svoje mjesto. Privatno, međutim, nije prvi put da Papa pokazuje ovakvu gestu. Tako je na primjer u domu Sveta Marta kad je primio jednog starog i nemoćnog biskupa, inzistirao da dotični sjedne na njegov naslonjač koji je udobniji od onih namijenjenih za goste, piše La Republika.“

Ova malena vijest koju prenosimo sa Internet portala Bitno.net je više nego izvješće o novoj „neobičnosti“ pape Franje. Naravno, svatko je može tumačiti kako želi: Papa želi pokazati svijetu veliku vrijednost osoba s Down sindromom ili vlastitu poniznost koju trebamo nasljedovati. Možemo pomisliti i ovo: Papa nas želi (i) naučiti – KAKO LJUBITI. Neko drugo dijete možda ne bi toliko željelo provozati se i znalo tomu se tako lijepo radovati kao dijete s Down sindromom. Možda nitko kao starci (u primjeru koji mediji također navode) ne znaju značaj poštivanja i pažnje u tjelesnoj slabosti. Slijedimo papu Franju otkrivajuću kako trebamo ljubiti svoje bližnje...

Ivh

Kućna ljekarna

„Čudotvorni“ lijekovi

Svaki dan čujemo i čitamo različite savjete što je dobro za zdravlje – sjemenke kajsije i soda bikarbona protiv raka, celer i češnjak protiv povišenog kolesterola, cimet i maslačak protiv povišenog šećera. Zatim, za ljepotu: maslinovo ulje i jabučni ocat protiv prhuti, čokoladne tablete za mršavljenje, sluz puža golača za kožu – zbilja je bezbroj ideja kako biti zdraviji, ljepši, uspješniji, opušteniji. Ako povjerujemo promidžbi – tako ćemo biti i sretniji. Ovo nije studija što od toga i koliko pomaže uistinu i ima li sve to zbilja smisla. Nije ni raspravljanje je li u kućnoj ljekarni obvezno imati paracetamol protiv vrućice ili je dovoljno imati tuš u kupao- ni i alkohol ili ocat za obloge. Ipak, ponekad su svima nama potrebni brzo djelotvorni „čudotvorni“ lijekovi za neke bolesti i tjeskobe koje nas – prije ili kasnije, češće ili rjeđe – svakako sustignu... Ovaj puta, popis nije poredan po bolestima koje liječi, već po važnosti, jer su to sve pripravci koji djeluju u najvećem broju slučajeva – univerzalno, a potpuno su i za svakoga – od beba do teških bolesnika – neškodljivi. Možete ih koristiti i same i u kombinaciji sa svim lijekovima klasične, narodne ili homeopatske medicine i ništa nećete pokvariti. Ako pogrešno date manju ili veću dozu, nije opasno; preskočite li je, samo naprijed – mirno nastavite liječenje. Nije im potrebno tamno i suho mjesto, zaštićeno od svjetlosti. Nemaju rok trajanja i možete ih koristiti nevezano za položaj Mjeseca. Iako su tako dragocjeni, ne kupuju se – može ih imati svatko, zbilja svatko...

ZAGRLJAJ – medicinsko pomagalo, pomaže kod svih tipova lakših (tjelesnih, psihičkih i duhovnih) bolova, a za teže – slobodno intenzivirati terapiju u dogovoru „bolesnika“ i onoga koji ga liječi. Dobro ga je kombinirati s blagim tapšanjem po leđima ili milovanjem po kosi – ovisi što bolesniku više prija, podjednako je učinkovito. Ako se radi o malenom djetetu, izvrsne rezultate pokazuje i prislanjanje obraza uz obraz – pomaže i kod nicanja zubića, trbušnih grčeva, uznemirenosti ili – ničeg osobito ☺.

POLJUBAC – najefikasniji „flaster“ kod dječjih povreda,

a bračnom paru – dio svakodnevne ishrane (poput vitamina C). Preporučena dnevna doza postoji, „od viška glava ne boli“, ali je potrebno odgovorno konzumirati i dijeliti poljupce u terapiji. Važno: od manjka istih, dolazi do ozbiljnog disbalansa u braku.

SMIJEH – oriblete koje valja koristiti na prvi znak promuklosti, bola u grlu ili usnoj duplji, a može se koristiti i preventivno, svaki dan (na svakih sat vremena), kada djeluje i kao izvrstan osvježivač daha.

POGLED PUN ISKRENOG DIVLJENJA, VJERNE LJUBAVI I DUBOKOG POŠTOVANJA – krema nepoznatog načina djelovanja, ali neizbježno pozitivnog učinka: melem na dušu gotovo svake odrasle osobe ranjene otuđenošću današnjice. Stavljanje melema se savjetuje (bar) jednom na dan, svaki dan, po potrebi i češće.

POMIRENJE (proizvodi se u tri varijante, premda svaki oblik lijeka sadrži sve tri supstance: mir sa sobom, s bližnjima, s Bogom) – izvrstan preventivni prirodni pripravak rajskog mirisa! Prve su kapi za oči, koje čiste vaš pogled od svih loših vanjskih utjecaja i daje očima sjaj, te možete nositi u očima ljepotu svijeta oko vas. Drugi je dio sprej prekrasnog mirisa koji traje mnogo duže od 72 sata i oslobađa nas svih mrlja i na odjeći i na duši. Treći pripravak je serum koji djeluje toliko relaksirajuće i pomlađujuće, da vam se čini da ste bili mrtvi i – oživjeli! Iako poznat od iskona, još uvijek mnogi ne znaju za ovaj eliksir mladosti i života.

DODIR BEBI STOPALA – tretman za čišćenje kože lica od bora i toniranje osmjehom ☺.

NAPOMENA: Svi ovi li-

jekovi djeluju obostrano – liječe i „pacijenta“ i „liječnika“!

Ovoga ljeta, ne zaboravite prikupiti i spremiti zalihe ovih „lijekova“. Još nešto važno: ne brinite o odlaganju prikupljenih, a neutrošenih lijekova, ili onih koje ste uzimali i davali previše, a opet (neobjašnjivo!) ih ima! Oni se sami transportiraju u – Raj, kod dragog Boga, gdje im je i mjesto. Odatle izviru, tamo se trebaju vratiti, kao uostalom i svatko od nas. (vh)

Piše: Stjepan Beretić

Nesudeni profesor

Marin Vakoš je rođen u Bačkom Monoštoru 10. studenog 1913. godine, kad je župom upravljao župnik Adalbert Nagy, a župni vikar Pál Loógo. Bio je đak somborske gimnazije, a maturirao je u glasovitoj travničkoj gimnaziji. Prve četiri godine teologije je studirao u Sarajevu, a petu je završio u Zagrebu. Za svećenika je zaređen u Subotici na Petrovo 1937. godine. Marin Vakoš je trebao studirati povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a bio je jedan od cijelog niza bačkih svećenika, koji su poslani na studij: Aleksa Kokić, Albe Šokčić, Marin Šemudvarac, Károly Mészáros, Joseph Haltmayer. Oni bi bili profesori na sjemenišnoj gimnaziji u Subotici. Na studij u Zagrebu Vakoš nije stigao zbog ratnih prilika. Tako je zbog rata propala i plemenita zamisao biskupa Lajče Budanovića, da se u Subotici otvori katolička gimnazija.

Kapelanske godine

Od 20. srpnja 1937. do 20. srpnja 1938. godine je bio župni vikar u Baču kod župnika dr. Stjepana Tumbasa. Od 12. studenog 1940. do 15. studenog 1941. godine je bio župni vikar u župi Imena Marijina u Novom Sadu kod župnika Franje Švrake. Od 5. studenog 1941. do 21. ožujka 1942. godine bio je župni vikar u somborskoj župi Presvetog Trojstva kod župnika Antuna Skenderovića. Od 21. ožujka 1942. godine do 5. studenog 1943. godine je bio župni vikar u Bačkom Petrovom Selu kod župnika dr. Ferenc Takácsa. Od 5. studenog 1943. do 20. siječnja 1945. godine je bio župni vikar u Čantaviru kod župnika Gaspára Takácsa. Iz Čantavira je premješten u Suboticu, gdje je od 20. siječnja 1945. do 8. siječnja 1947. godine obavljao dužnost vjeroučitelja.

Upravitelj župe i župnik

Župu Sonta je preuzeo kao upravitelj župe 8. siječnja 1947. Na toj je dužnosti ostao do 10. travnja iste godine. Od 10. svibnja 1947. do 23. kolovoza 1962. godine je bio upravitelj župe Bačka Palanka. Kad je župnik Vakoš preuzeo župu Bačka Palanka, župa je brojala 4560 katolika. Petnaest godina je stajao na čelu te župe. Proživio je

izgon njemačkog naroda. Doživio je rušenje lijepe crkve svete Elizabete u Novoj Palanci. Crkva je građena od 1906. do 1910. godine u novogotskom stilu. Bila je 45 metara duga i 16 metara široka za razliku od sadašnje župne crkve u Bačkoj Palanci koja je duga 33,5 a široka 15,25. Još 1942. godine župa svete Elizabete je brojala 2016 katolika, a u župi se propovijedalo samo njemački. Župnik Vakoš je osim svoga materinskog hrvatskog jezika lijepo govorio i mađarski i njemački. Od 5500 katolika na kraju Drugoga svjetskog rata u Bačkoj Palanci je u vrijeme župnika Vakoša ostalo još oko 3000 vjernika. Propovijedao je mađarski, hrvatski i njemački.

Župnik i profesor u Subotici

U Bačkoj Palanci je ostao do 23. kolovoza 1962. godine, kad ga je biskup Matija Zvekanović imenovao upraviteljem župe svetoga Jurja u Subotici. Istoga je dana imenovan i profesorom povijesti u novootvorenoj sjemenišnoj gimnaziji Paulinum. Prije njega župnik u župi svetoga Jurja je bio Pavao Bešlić, koji je tom župom upravljao od 1944. do 1962. godin. Marin Vakoš je 17. siječnja 1964. godine imenovan župnikom iste župe. Kao župnik i profesor u sjemenišnoj gimnaziji djelovao je do svoje iznenadne smrti 1. kolovoza 1971. godine. Umro je u nekadašnjoj župnoj kući župe svetoga Jurja u nazočnosti subotičkog biskupa Matije Zvekanovića. Vodio je obnovu župne crkve i gradnju župne kuće. Župnik Vakoš je izuzetno lijepo pjevao. Volio je društvo, a uvijek je bio dobro raspoložen. Osim dužnosti pro-

fesora povijesti obavljao je i dužnost profesora glazbenog odgoja u gimnaziji. Sjemeništarci su voljeli njegova predavanja. Njegova su predavanja uvijek bila začinjena bilo zgodama iz života, bilo lijepim savjetima za život, a puno je znao nadopunjavati znanje svojih đaka. Govorio je da su ti dodaci redovitoj i obvezatnoj građi za opću naobrazbu. Nekada se u izlaganju za opću naobrazbu izgubio, pa je zaboravio ispitivati đake. Bio je strog, ali beskrajno pravedan profesor. Od njega su sjemeništarci dobro naučili povijest, glazbeni odgoj, ali su se puno okoristili njegovim poukama.

Radostan i marljivi svećenik

Marljivi svećenik Marin Vakoš je bio član Ispitnog povjerenstva u Biskupskom ordinarijatu Subotičke biskupije. Godine 1970. je imenovan za ispitiivača za biblijske predmete. Tu je dužnost mogao samo jedanput obaviti. Pored svih svojih dužnosti bio je i član uredničkog vijeća *Subotičke Danice*. Župnik Vakoš je sahranjen na subotičkom Senčanskom groblju pred tamošnjom mrtvačnicom.

O Marinu Vakošu napisao je Ante Sekulić: „Više od podataka, tvrdih brojki, jedva ćemo moći ocijeniti raskošne darove Marina Vakoša, koje je pružao svima koji su ga poznavali, štovali, susretali i dičili se njegovim prijateljstvom: vedrinu, temperamentalnost, razboritost, ljubav prema pozivu, ustrajnost u radu.

Zanimljiv u pastoralnom radu, živ i predan susretima i predavanjima mladeži, razborito podložan svojim poglavarima, Marin Vakoš je bio spreman prihvatiti se pera, napisati članke, kraće rasprave. U sve je unosio sebe, svoju ljubav prema čovjeku, zaljubljenost u sve što je naše.“

Prema:

Schematismus primus dioecesis Suboticanae, 1968., str. 149.

Schematismus Dioecesis Suboticanae, 1998., str. 135.

A Kalocsa-Bácsi Főegyházmegye történeti szematizmusa 1777.-1923., str. 247.

Schematismus cleri Archidioecesis Colonicensis et Bacsiensis 1942., str. 299.

Obitus Marini Vakoš, *Litterae Circulares V/1971*, str. 80.

Ante Sekulić, Marin Vakoš, *Subotička Danica 1972*, str. 87-88.

Liturgijski bonton

Odgovara: Dragan Muharem

Gledanje u hostiju i kalež za vrijeme pretvorbe?

Klečanje na jednom ili na oba koljena?

Križanje blagoslovljenom vodom nakon mise?

Nekoliko postavljenih pitanja, koja se tematski tiču liturgije, nastojat ćemo objediniti u ovom prilogu. Liturgijsko slavlje izvor je i vrhunac svekolikog vjerničkog života. Stoga temeljno poznavanje liturgijskog „bontona“ nije pridržano samo liturgizima (svećenici, teolozi...) nego je, štoviše, stvarnost koja bi trebala biti „kruh svagdašnji“ svakom vjerniku. Stara krilatica sv. Jeronima: „nepoznavanje Pisma jest nepoznavanje Krista“, može jednako tako biti parafrazirana u istoj formi, ne gubeći smisao: nepoznavanje liturgijskih pravila jest nepoznavanje Krista. Znak ili simbol, očitovan u liturgiji kojeg, pak, ne razumijem ili mu ne pridajem ispravno tumačenje, postaje barijera istinskoj i cjelovitoj komunikaciji između čovjeka i Boga.

Smije li se gledati u hostiju i kalež za vrijeme pretvorbe?

Klečanje je stav poklonstva i poniznosti pred Bogom koji se u svetoj misi utjelovljuje u darovnim prilikama. Pred tim otajstvom čovjek sagiba svoje biće i izražava duboko poštovanje. Iako je našim osjetilima nedohvatljivo „čudo“ koje se na oltaru zbiva (sv. Toma Akvinski pjeva o tom: *vid i opip, okus, varaju se tu*), ipak čvrsta i živa vjera spoznaje otajstveno Božje djelovanje.

Primjetno je da mnogi vjernici za vrijeme pretvorbe, dok svećenik izgovara riječi ustanove euharistije te podiže kruh i vino, uz klečeći stav spuste još i glave (pogled). Gledanje ili ne gledanje prinosnih darova nije presudno za otajstvenu zbiljnost koja dotiče čovjeka u njegovoj poniznoj vjeri. Sudjelovanje u svetoj misi tiče se, dakako, i osjetila

(vid, sluh, njuh), njih ne valja zapostaviti, ali oni su drugotni s obzirom na ljudsko srce i duhovno raspoloženje. Ako ovo pitanje postavljamo iz perspektive nečega što graniči s praznovjermem, kako je, naime, zabranjeno gledati u prilike tijela Kristova na oltaru (ili se pak mora gledati u njih) onda smo na sasvim drugom putu koji se ne tiče niti ispravnog razumijevanja euharistijskog otajstva niti kršćanstva uopće. Prema tome, odgovor na pitanje može biti dvoznačan, ali samo ukoliko iza onoga što činim stoji istinska (ispravna) vjera. Na koncu, pričest je hrana i darovana nam je za blagovanje. Od gledanja ili ne gledanja u nju se ne živi. Gledanje može pomoći stvoriti duhovnu „atmosfera“, tj. raspoloživost koja bi u konačnici trebala dovesti do smisla euharistijskog otajstva – pričesti.

Je li dopušteno za vrijeme pretvorbe kleknuti na jedno koljeno ili treba na oba?

Ovo se pitanje nadovezuje na prethodno razmišljanje o dostojanstvu euharistije i čovjekovom stavu pred tim uzvišenim otajstvom. Liturgijski „bonton“, tj. norme određuju sljedeće geste poštovanja: naklon, poklicanje i klečanje. Na ulasku u crkvu, vjernik se prekriži blagoslovljenom vodom te poklekne dodirujući jednim koljenom zemlju u smjeru svetišta. Neukusno je ono što se pojavljuje u našim crkvama gdje vjernici umjesto dostojanstvenog poklona rade „cupkanje“, što je ružno i nedostojanstveno. Time samo pokazujemo da uopće ne mislimo što u tom trenutku činimo niti pred kim poklećemo. Ukoliko netko, zbog starosti ili bolesti, ne može pokleknuti dodirujući koljenom zemlju, neka radije napravi naklon glavom. To je legitimna gesta poklonstva i svakako je puno dostojanstvenija od „cupkanja“. Drugo, liturgijske odredbe uređuju da se za vrijeme pretvorbe kleči na oba koljena. U našim crkvama opet se pojavljuje nedostojanstveni i neukusni stav klečanja na jed-

nom koljenu. Čuo sam da se to čak pravda time da je to stav za muškarce a žene trebaju na oba! Gdje je ta praksa postojeća, treba je razborito i polako ispravljati. Jasno, onaj tko ne može kleknuti zbog opravdanih razloga, ostat će stajati i napraviti naklon glavom kada svećenik podiže kruh i vino.

Stavovi tijela izuzetno su važni u liturgiji, jer i tijelo izriče hvalu Bogu. Kao što bi bilo nekulturno i neukusno prilikom rukovanja s nekim čovjekom ispružiti prst umjesto ruke ili okrenuti glavu na neku drugu stranu, tako je još više nedostojno kada Boga „častimo“ tjelesnim „akrobacijama“ koje su više komične nego dostojanstvene.

Križa li se blagoslovljenom vodom i na izlasku iz crkve?

Blagoslovljena voda, koja se nalazi na ulazu crkve ima duboku simboliku o kojoj bi se moglo dugačko i naširoko pisati. Kratko ću odgovoriti. Voda u mnogim religijama, napose židovskoj i kršćanskoj ima simboliku čišćenja. Poznata su obredna pranja kod Židova i muslimana prije objeda ili molitve. Škropljenje blagoslovljenom vodom u uvodnim obredima mise može poslužiti umjesto klasičnog pokajničkog čina. Križanje blagoslovljenom vodom prilikom ulaska u crkvu sjeća nas na naš identitet. Voda krštenja nas je uvela u zajednicu Crkve. Svaki put kada uđemo u crkvu taj nam simbolički čin posvješćuje sinovski identitet u Kristu. Također, voda označuje i prijelaz (prijelaz preko Crvenog mora). Ulaskom u crkvu činimo prijelaz između svjetovnog u sakralno, i to opet posredstvom vode. Ako križanje blagoslovljenom vodom shvaćamo samo kao blagoslov, onda nakon svete mise nije na mjestu križati se blagoslovljenom vodom jer smo već primili misni blagoslov. No, ako vodu shvatimo kao posvješćivanje kršćanskog identiteta primljenog po krštenju kojeg nosimo i u svijet, tada je križanje vodom na izlasku iz crkve legitimno.

Je li brak životna zajednica žene i muškarca?

Piše: *Ivan Čaleta, Vinkovci*

Najmanje 749.316 osoba poduprlo je raspisivanje referenduma. Zašto najmanje? Zato što je bilo još zainteresiranih osoba, ali nisu znali svoj OIB ili MBG; nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj; vrijeme prikupljanja potpisa je bilo ograničeno (15 dana); ograničen broj mjesta za prikupljanje (morala su biti prijavljena i odobrena od vlasti); dosta kišovito vrijeme...

Prikupljanje potpisa organizirala je građanska inicijativa „U ime obitelji“. Okupila je pojedince, obitelji i građanske udruge koje promiču općeljudske vrijednosti, te vjerske udruge, zajednice i pokrete. Inicijativa je dobila potporu svih većih vjerskih zajednica u RH, a pozvane su na suradnju i sve političke stranke. Oko ovog iznimno važnog pitanja za društveni, kulturni i gospodarski napredak Hrvatske postoji veliko suglasje građana RH.

U ovom trenutku Ustav RH ne sadrži definiciju braka, te se može (pogrešno) interpretirati da se brakom smatraju i alternativne, neautentične zajednice. Izričita definicija braka jedino kao životne zajednice žene i muškarca u Ustavu RH odrazit će se na sve zakone i propise, danas i u budućnosti. Prema istraživanjima, potporu ovom referendumskom pitanju dala je velika većina građana Republike Hrvatske.

Dakle, referendumom se želi:

– osigurati da Ustav i zakoni RH definiraju brak jedino kao životnu zajednicu žene i muškarca, te na taj način spriječiti izjednačavanje istospolnih partnerstva i braka, posvajanje djece od strane istospolnih parova te nametanje izjednačavanja istospolnih partnerstva i braka kao društveno općeprihvaćene norme;

– jamčiti trajnu zakonsku zaštitu djece, braka i obitelji;

– učvrstiti pouzdanje građana da mogu donositi pozitivne društvene promjene i dati poruku svim nositeljima vlasti da moraju poštivati općeljudske vrijednosti, te brak kao zajednicu žene i muškarca kao dio kulture i identiteta hrvatskog naroda;

– osigurati da se o temama vezanim za odgoj, brak i obitelj govori u razdoblju prije lokalnih izbora, da se politički predstavnici očituju o tim temama te da se građani stavovima političara o braku i obitelji koriste kao jednim od važnih kriterija u odabiru političkih

predstavnik na lokalnoj razini.

Dok sam još razmišljao prijaviti se ili ne, te o tome što je zapravo sve to..., došao je župnikov poziv (sv. Euzebija i Poliona u Vinkovcima) da smo Danijel Cirimotić i ja određeni za koordinate u župi. Tako je vrlo brzo riješena moja dvojba. Naime, odgojen sam poslušati ono što kaže župnik! Odlazeći početkom svibnja u Đakovo, na susret županijskih i dekanskih koordinatora i volontera s nacionalnim koordinatorima, bio sam malodušan glede uspjeha ove akcije. No, nakon što sam čuo odgovore na nedoumice i pitanja okupljenih volontera postao sam, vrativši se u Vinkovce, onaj koji je sve oko sebe uvjeravao u uspjeh.

Hvala Bogu, bilo nas je još „zaraženih“ entuzijasta, starih i mladih, pa i nas u dobrim srednjim godinama. Nakon prvog dana, na veliko zadovoljstvo svih, prikupili smo 750 potpisa u župi (četiri mise). Odjednom, više nije bilo potrebno nikoga uvjeravati, nego smo se svi zadovoljno smješkali, polako shvaćajući kako smo postali dio nečega velikog, povijesnog... Biblijski, bilo nam je k'o da snivamo, a onda smo čuli za napade u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i drugim mjestima.

Shvatili smo kako nije baš svugdje sve idilično, te da će biti teška zadaća doći do kraja. Ali, shvatili smo još nešto mnogo važnije: pa oni se nas – boje! Jer, kako drugačije shvatiti i protumačiti tolike kukavičke tjelesne napade i vrijeđanja naših volonterki, a da medijsku hajku ni ne spominjem. Prema medijima, Zagreb i Rijeka su najtolerantnija mjesta!? A upravo u ta dva mjesta dogodilo se najviše tjelesnih i verbalnih napada na volontere građanske inicijative „U ime obitelji“.

U odnosu na ostala spomenuta mjesta, mi u vinkovačkom kraju nismo imali velikih problema. Nedostatak potpisnih knjiga bi se mogao označiti kao možda najveći problem. U svaku knjigu stane 50 potpisa, što nam se u početku

činilo dosta, čak previše. Dobivši prvih dana 140 komada (7.000 potpisa), mislili smo, pa tko će to sve ispuniti. No, nakon samo par dana vapili smo za još, jer je sve bilo potpisano... I tako, petnaest dana brzo nam je prohujalo.

Nakon predaje svih prikupljenih potpisa iščekivali smo i nagađali koliki bi ukupni broj potpisa mogao biti? Sedamsto pedeset tisuća je samo dio one šutljive većine, koja to više nije – jer smo napokon progovorili, znajući kako suprotna strana neće mirovati i tek tako popustiti. Samo, „ta tamna strana“ vjerojatno nije svjesna da se namjerila na jednu novu, mladu, obrazovanu, odlučnu, pametnu,... generaciju vjernika laika!

Dočekali smo i taj 14. lipnja, dan predaje prikupljenih potpisa Saboru RH. Trebalo je odvojiti još jedan dan za odlazak u Zagreb. Mnogi su htjeli otići, ali bio je radni dan. Biti u povorci s ljudima koji su također skupljali potpise iz cijele domovine, bilo je predivno. To je zapravo bila povorka ponosa, ali i poniznosti, jer bez Božje pomoći ne bismo mogli sami ništa dobrog napraviti.

Autor teksta je rođen i odrastao u Splitu, gdje je završio osnovno i srednje obrazovanje. Diplomirao je na Drvno tehnološkom odjelu Šumarskog fakulteta u Zagrebu. Na Filozofskom fakultetu u Osijeku upravo polaže završne ispite iz pedagoške grupe predmeta. Oženjen je, supruga Ana je liječnica (specijalist obiteljske medicine). Imaju petero djece: Marko (19), Iva (15), Alojzije (13), Nikola (10) i Marija (4).

Hodočašće u Poljsku

U organizaciji žedničkog župnika preč. Željka Šipeka, na blagdan sv. Antuna 13. lipnja, pedesetak hodočasnika iz Žednika, Đurđina, Subotice i Tavan-kuta uputilo se u Poljsku. Hodočašće je započelo večernjom svetom misom u crkvi sv. Marka u Žedniku.

U petak 14. lipnja, u ranim jutarnjim satima stigli smo na prvo naše odredište – Wadowice – rodno mjesto blaženog pape Ivana Pavla II. U Wadowicama smo posjetili mjesnu crkvu i Muzej rodne kuće bl. Ivana Pavla II. Nakon toga put nastavljamo u marijansko svetište – Jasna Gora – Czestochowa. Jasna Gora je najpoznatije poljsko marijansko svetište i jedno od najznačajnijih u svijetu (2004. je zabilježeno 3,5 milijuna hodočasnika iz 66 različitih država). Nalazi se na brdu unutar grada. Predmet štovanja je crna slika Marije koja se nalazi u crkvi Rođenja Marijina unutar pavlinskog samostana koja je 1906. proglašena bazilikom. Crkva je građena u XV. st., a u XVII. i XVIII. st. je uređena u baroknom stilu. Postoje freske Karla Dankwarta. Glavni oltar Uznesenja Marijina je 1728. napravio Jakob Anton Buzzini. Prema legendi, Crnu Gospu s Isusom naslikao je sveti Luka na dasci stola kojeg je napravio sam Isus. U IV. stoljeću ovu sliku spasila je sveta Helena i donijela u Carigrad. Kasnije je, također prema legendi, ova Gospina slika bila sakrivena u šumama Poljske i donesena u Czestochowu gdje je izgrađena velika gotička katedrala. Nakon što smo se

smjestili i malo odmorili, u prekrasnoj kapeli Srca Isusova slavili smo svetu misu a malo kasnije razmatrali smo postaje križnoga puta.

U subotu 15. lipnja, nakon doručka sjedamo u autobus i put nas vodi u Rudnik soli Wieliczka u blizini drevnoga grada Krakowa. Rudnik se prostire na veoma velikoj površini. Na starim kartama ucrtano je 26 većih i više od 180 manjih okna kroz koje su rudari silazili u rudnik. Više od 2.000 kapela se nalazi na devet nivoa različitih dubina. Nivoi su povezani hodnicima ukupne dužine 200 kilometara. Prvi nivo se nalazi na dubini od 64 metra ispod površine zemlje, a deveti nivo na čak 327 metara. Čitav ovaj labirint hodnika, pećina, okana, kapela, prostire se ispod površine samog grada. Najveća i najposjećenija kapela je Kapela svete Kinge. Izgrađena u drugoj polovini XIX. stoljeća

i nalazi se na dubini od 101 metra ispod površine zemlje. Ovdje smo uživali u svemu: brojne skulpture, reljefi, sve urađeno od soli, lusteri... Vrhunac doživljaja u Rudniku je bilo slavljenje mise 135 metara ispod zemlje!

Nakon izlaska iz Rudnika, naše sljedeće odredište je bio Auschwitz – najveći nacistički koncentracijski logor za masovno uništenje stanovništva. Na svakom koraku jezivo, strašno..., nevjerojatno što je čovjek sposoban učiniti kada u srcu gaji mržnju, zavist i kada se želi izdići iznad drugoga čovjeka. Umorni tijelom od puno stuba i sumorne slike smrti, ali s vjerom i nadom u pobjedu dobra nad zlim, u kasnim popodnevnim satima krećemo ka Czestochowi i putem molimo Gospinu Kronicu i prikazujemo je za sve žrtve Auschwitza.

Nedjelja 16. lipnja bila je dan našega povratka kući. Nakon doručka i pakiranja stvari u autobus, odlazimo u svetište, a milošću Božjom, slavimo svetu misu u kapeli ispred čudotvorne slike Majke Božje. Predivan osjećaj! Nakon svete mise, krećemo kući i, Bogu hvala, sretno stižemo.

U ovom Svetištu smo imali priliku vidjeti jedno predivno iskustvo štovanja Blažene Djevice Marije. Gospu svako jutro, u podne i navečer pozdravlja živa puhačka glazba, prekrasno! Mnoštvo je hodočasnika od ranog jutra do navečer. Pred čudotvornom slikom Majke Božje preko cijelog dana se slavi misa ili su zajedničke molitve, krunice, litanije.... Hvala Majci Božjoj na ovoj milosti!

Ljubica Vukov

DUŽIJANCA 2013.

Iz programa

subota, 6. 7. 2013.

Dužijanica malenih

izlet i etno radionica – Mala Bosna
u 20 sati Folklorna večer i pred-
stavljanje malog bandaša i male
bandašice – Gradski trg, Subotica

nedjelja, 7. 7. 2013.

u 10 sati

Dužijanica malenih

– sveta misa – katedrala bazilika sv.
Terezije Avilske, Subotica
u 11,30 sati Povorka i predaja
kruha gradonačelniku – Velika vi-
jećnica Gradske kuće, Subotica

četvrtak, 11. 7. 2013.

u 19 sati

Znanstveni kolokvij
„Dužijanica u očima etnologa“
u organizaciji Zavoda za kulturu
vojevodanskih Hrvata
Velika vijećnica
Gradske kuće, Subotica

petak, 12. 7. 2013.

u 19,30 sati

Otvorenje
XXVIII. saziva
„Prve kolonije naive
u tehnici slame“
Galerija Prve kolonije naive u teh-
nici slame, HKPD „Matija Gubec“, Ta-
vankut

subota, 13. 7. 2013.

od 6,30

Takmičenje risara

– salaš Albe Stipića, Mala Bosna

nedjelja, 14. 7. 2013.

Dužijanica

– u 10 sati crkva sv. Marka Evanđeli-
sta, Žednik (Stari Žednik)
– u 10 sati Dužijanica – crkva sv.
Petra i Pavla Apostola, Bajmak (Baj-
mok)

subota, 20. 7. 2013.

u 19,30 sati

Zatvaranje XXVIII. saziva „Prve kolonije naive u tehnici slame“

Galerija Prve kolonije naive u teh-
nici slame, HKPD „Matija Gubec“, Ta-
vankut

nedjelja, 21. 7. 2013.

u 10,30 sati

Dužijanica

– crkva Presvetog Srca Isusovog,
Tavankut

nedjelja, 28. 7. 2013.

u 10 sati

Dužijanica

– crkva Presvetog Trojstva,
Mala Bosna

srijeda, 31. 7. 2013.

tijekom dana

Postavljanje izloga
u središtu grada
za Natjecanje aranžera izloga
– Subotica

POZIV!

UPIS U FOKLORNI ODJEL

Hrvatski kulturni centar
„Bunjevačko kolo“ upisuje djecu
i mlade u folklorne skupine.
Svakto tko se želi upisati može se ja-
viti u prostorije Centra, Preradovićeva
4 ili na telefon 0641142091, svakim
radnim danom od 19 sati.

H čitaonica Hrvatska

Čitajte tisak, posudite knjige
i porazgovarajte s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, ulica Bele Gabrića 21
srijeda, petak 10 – 14 sati
utorak, četvrtak 16 – 19 sati

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo
Tel: (024) 883-040; Email: hrvivo@tothfalu.co.rs

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474, Email: agape@eunet.rs

SuboticaDanas.info
Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

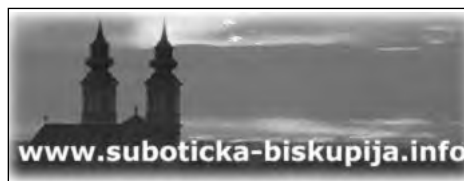
RADIO MARIJA

Tel.: 021/4790-529; 024/692-255; 011/3349746

www.radiomarija.rs

radiomarija.srbija@gmail.com

NOVI SAD: 90,0 MHz; SUBOTICA: 90,7 MHz; PLAVIŠTE: 99,7 MHz;
SOMBOR: 95,7 MHz; LESKOVAC: 107,4 MHz; VRDNIK: 88,4 MHz; NIŠ: 102,7 MHz

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Hrvatska riječ

Zvonik

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje: Rimokatolički župni ured Sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Beogradski put 52
Telefon: +381(0)24 554-896; Fax: +381(0)24 551-036; E-mail: zvonik@tippnet.rs

Web: www.zvonik.rs

Uredništvo:

Dragan Muharem, glavni i odgovorni urednik, Tel: +381(0)24 553 610
Željka Zelić, zamjenica glavnog i odgovornog urednika
mr. Andrija Anišić, pročelnik Izdavačkog odjela Instituta "Ivan Antunović"
mr. Ervin Čeliković, tehnički urednik
Katarina Čeliković, lektorica
mr. Mirko Štefković

Uredničko vijeće: Stjepan Beretić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Franjo Ivanković,
mr. Mato Miloš, Lazar Novaković, Jakob Pfeifer, Željko Šipek.

Tisak: Štamparija "PRINTEX", Segedinski put 86, Subotica, Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Izdavanje Zvonika podupire Ministarstvo vera R. Srbije.

Godišnja pretplata za ZVONIK:

- izravnom dostavom na župe: 1650 din
- poštom:
1900 din: tuzemstvo (za više primjeraka
slijedi popust)

50 Eura: Europa

60 Eura: USA, CANADA

Pretplatnici iz tuzemstva uplate mogu slati
poštanskom uplatnicom na ime Dragan Muharem,
Trg sv. Terezije 2, 24000 Subotica, s naznakom
podataka pretplatnika, a oni iz Hrvatske na ime
Svjetlana Ivković, Stjepana Ljubića Vojvode 12,
10000 Zagreb.

Deviznu doznaku pretplatnici iz inozems-
tva mogu poslati na biskupijski račun s nazna-
kom **Za Zvonik:**

NLB Banka A.D. Beograd

SWIFT: CONARS22

IBAN: RS35310007080200263537

Subotička biskupija, Trg sv. Terezije 3, 24000
Subotica, Serbia.

Blagoslov obnovljenog Kopilovićeovog križa

Ovogodišnji gradski bandaš i bandašica

Tijelovo u subotičkoj katedrali

Antunovo kod franjevaca u Subotici

Susret pjesnika „Lira naiva 2013.“ u Subotici

Dan Radio Marije

Hrvatska zajednica bračnih susreta u Aleksandrovu

Susret ministranata u Tavankutu

Ovogodišnji srebromisnici

Susret prvopričesnika subotičkih dekanata

Jubileji bračnih parova u Sv. Roku u Subotici